

**Pla
territorial
de les
Comarques
Gironines**

**Aprovació
definitiva**
juliol 2010

**Programa
de Planejament
Territorial**

**Estudi
econòmic
i financer**

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Secretaria per a la Planificació Territorial
Programa de Planejament Territorial

Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines

Estudi Econòmic i Financer

CRÈDITS:

Aquest estudi ha estat realitzat per l'Institut d'Estudis Territorials:

Directora de programes:

Júlia Bosch

Director de planejament:

Josep Maria Carrera

Equip investigador:

Laura Capel
François Cougoule
Gissel Ferrari
Sergi Solanas

ÍNDEX

1. EL PLANEJAMENT TERRITORIAL DES D'UNA PERSPECTIVA ECONÒMICA	5
1.1. Introducció	5
1.2. Coherència entre l'estratègia d'ordenació territorial i el desenvolupament econòmic	5
2. ANÀLISI DE L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA	10
2.1. Metodologia i fonts utilitzades	10
2.2. Catalunya	11
2.3. Comarques Gironines	15
2.4. Alt Empordà	20
2.5. Baix Empordà	22
2.6. Garrotxa	24
2.7. Gironès	26
2.8. Pla de l'Estany	28
2.9. Ripollès	30
2.10. Selva	32
3. ACTUALITZACIÓ DE LES DADES SOCIOECONÒMIQUES ALS PRIMERS ANYS DEL SEGLE XXI	34
3.1. Estructura productiva	34
3.2. Dimensió del mercat de treball	35
3.3. PIB	36
3.4. Població	37
3.5. Habitatge	39
3.6. Conclusions	41
3.7. Anàlisi preliminar de l'actual crisi econòmica	42
3.8. Actualització del Model V15CAT	46
4. EFECTE DE LES PROPOSTES DEL PLA SOBRE L'ECONOMIA DEL TERRITORI	47
4.1. Introducció i metodologia	47
4.2. Anàlisi sectorial	49
4.3. Anàlisi comarcal	55
5. EL COST DE LES ACTUACIONS TERRITORIALS PRIORITÀRIES	77
5.1. Introducció	77
5.2. Infraestructures de comunicació	77
5.3. Desenvolupament urbanístic	79
RESUM	88
Estructura Productiva	88
Avaluació econòmica de les propostes del pla	91

PRÒLEG

El present informe econòmic s'estructura en tres parts ben diferenciades.

En la primera part, s'analitza l'estructura productiva de cadascuna de les set comarques que conformen l'àmbit del Pla territorial de les comarques gironines, per tal de tenir una radiografia de la situació actual i de les tendències de futur que es manifesten.

En la segona part, s'avalua la incidència de les propostes que formula el projecte de Pla territorial sobre els diferents sectors econòmics en l'àmbit d'aquestes mateixes comarques. Com es veurà, el principal eix de reflexió gira al voltant de la necessitat de transformar l'estructura productiva actual en una menys dependent de la construcció i més basada en els serveis, una indústria més productiva i un sector primari de qualitat. En conseqüència, l'informe avalua la viabilitat que part de l'ocupació laboral ara lligada a la construcció pugui transferir-se al sector serveis, i dins d'aquest als serveis turístics, en l'escenari temporal del Pla i si les determinacions del Pla ho possibiliten o no.

L'informe planteja la seva anàlisi en termes d'un canvi concret en l'estructura productiva de les comarques gironines. Cal agafar aquestes xifres amb prudència, com un exercici teòric que busca donar un ordre de magnitud a les necessitats però que pot perfectament tenir una plasmació diferent. Per exemple, determinades hectàrees per a hotels tipus (100 places) són intercanviables, en termes d'ocupació induïda, amb cases de turisme rural amb menys habitacions. És a dir, poden haver-hi escenaris alternatius que impliquin certes diferències en el creixement de l'ocupació sectorial, però igualment vàlids des del punt de vista de l'avaluació econòmica.

Finalment, en la tercera part, s'analitza el cost de les actuacions territorials prioritàries que proposa el Pla i la viabilitat del seu finançament.

Esquemàticament, doncs, les quatre principals conclusions de l'informe serien les següents:

Conclusió primera. L'estructura productiva de les comarques gironines es caracteritza per un sector dels serveis elevat, però inferior al conjunt de Catalunya, mentre que el sector de la construcció presenta un pes de l'ocupació superior, especialment a la comarca del Baix Empordà. El sector primari també destaca per sobre de la mitjana catalana, especialment a les comarques menys urbanes com Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Ripollès. Atesa l'evolució d'aquest dos sectors en els darrers anys, hi ha marge per a una transformació econòmica cap a un model més sostenible, basat en noves activitats respectuoses amb l'entorn, com ara uns serveis lligats al turisme, i en potenciar la diversificació de les activitats econòmiques al conjunt de comarques de l'àmbit gironí.

Conclusió segona: L'actualització de les dades de població i mercat de treball a anys recents va posar de manifest la necessitat de modificar els escenaris socioeconòmics que el Pla havia establert per a l'horitzó 2026 a tres de les comarques de l'àmbit. En aquestes el creixement real ja havia superat el previst, pel que s'han canviat les previsions per tal de reflectir-ho. A la resta de comarques les previsions de creixement del Pla s'adeqüen al creixement real.

Conclusió tercera: L'anàlisi de l'evolució de l'estructura productiva en base als escenaris socioeconòmics establerts pel Pla ha fet pal·lès que el manteniment d'aquesta estructura en el futur pot resultar econòmicament inviable a llarg termini i massa exigent en termes de consum de sòl, especialment el dedicat a habitatge. S'ha analitzat un escenari alternatiu que proposa (en diferent grau per a les diferents comarques) una reconversió, compatible amb les premisses del Pla, que implicaria acotar el creixement de la construcció i fomentar els serveis, especialment el turisme.

Conclusió quarta. Les inversions públiques previstes per desenvolupar el Pla territorial de les comarques gironines són viables econòmicament i possibiliten la transformació territorial proposada.

1. EL PLANEJAMENT TERRITORIAL DES D'UNA PERSPECTIVA ECONÒMICA

1.1. Introducció

L'article 13.2 de la Llei 23/1983, de política territorial, especifica que les determinacions dels plans territorials parcials s'han de concretar en els següents documents: els estudis i els plànols d'informació, la memòria explicativa de les accions territorials prioritàries, l'estudi econòmic i financer de valoració d'aquestes actuacions territorials prioritàries, i els plànols i les normes d'ordenació. És en aquest context que s'emmarca el present informe econòmic sobre el Pla territorial parcial de les Comarques Gironines, el principal objectiu del qual és facilitar que el Pla pugui ser considerat i analitzat des del punt de vista econòmic per les administracions públiques, els agents econòmics i qualsevol persona o entitat interessada.

Així, l'avaluació econòmica del Pla territorial parcial de les Comarques Gironines es formula en cinc apartats. En aquest primer es tracta de fer, des del punt de vista teòric, una reflexió sobre el sentit econòmic del planejament territorial en general, així com veure la coherència entre l'estratègia d'ordenació territorial i el desenvolupament econòmic.

En el segon apartat, i com a pas previ a l'avaluació econòmica pròpiament dita, s'analitza l'estructura econòmica de les Comarques Gironines i la seva evolució en els últims anys, tant a nivell de l'àmbit en el seu conjunt com comarca a comarca. Conèixer l'estructura sectorial d'una economia, és a dir, quins són els sectors amb més pes en el total de l'activitat econòmica, és molt important ja que en defineix els seus trets principals, com ara si és una economia basada en els serveis o en la indústria, quins són els sectors més importants, si la base productiva és diversificada o per contra està molt concentrada al voltant d'un o de pocs sectors, fet aquest últim que la faria més vulnerable enfront a possibles recessions. A més, analitzar l'evolució de l'estructura sectorial permet veure com es posiciona una economia enfront els possibles reptes de futur.

El tercer apartat es fa una actualització de les dades socioeconòmiques de les comarques per els primers anys del segle XXI, per tal d'analitzar si van haver canvis importants de tendència respecte a les dades d'anys anteriors.

El quart apartat és el que explicita la incidència de les propostes del Pla en l'economia de les Comarques Gironines. En funció de l'estructura productiva analitzada en l'apartat anterior, es tracta d'avaluar de quina manera les propostes concretes del Pla podrien afectar el desenvolupament econòmic de la comarca a mig i llarg termini, tant des del punt de vista sectorial com comarcal.

Finalment, el cinquè apartat inclou el llistat i la valoració de les actuacions prioritàries, amb una estimació dels seus costos. Es tracta, també, de comprovar l'ajust relatiu dels ordres de magnitud de les inversions derivades de les propostes del Pla i les possibilitats de l'economia en el mateix període, és a dir, veure la relació de les inversions amb el producte interior brut (PIB) territorial.

1.2. Coherència entre l'estratègia d'ordenació territorial i el desenvolupament econòmic

El planejament territorial comporta, des del punt de vista econòmic, una sèrie d'avantatges en front a fenòmens econòmicament negatius que es podrien produir en la seva absència, com ara la dispersió de la població, el desequilibri entre la ubicació dels llocs de residència i els llocs de treball amb el consegüent augment dels desplaçaments, la destrucció del paisatge, etc. En aquest sentit, les regulacions presents en un pla territorial són condició necessària però no suficient per al desenvolupament econòmic, ja que, per sí soles, no són capaces d'activar processos econòmics però sí que, en canvi, poden dissuadir certes activitats productives si no en facilita els factors de desenvolupament sostenible a mig i llarg termini.

Així, per exemple, la manca d'unes infraestructures de mobilitat adequades pot expulsar activitat econòmica d'una zona determinada, especialment si competeix amb altres àrees on la dotació de carreteres, ferrocarrils, o ports i aeroports sigui més elevada. D'altra banda, l'absència d'una planificació dels usos del sòl pot portar a una urbanització del territori dispersa que, com es comentarà més endavant, té molts desavantatges des del punt de vista econòmic. També pot alentir el creixement econòmic si no hi ha sòl qualificat per crear noves àrees d'activitats econòmiques (sector primari, industrials o de serveis) o per ampliar les existents llastrant, així, el desenvolupament socio-econòmic del territori. En canvi, el planejament territorial pot ser un catalitzador de processos de desenvolupament econòmic, ja que proporciona el marc general on assentar un creixement econòmic equilibrat, harmònic i sostenible, i pot suposar un factor diferencial positiu respecte a d'altres territoris amb els quals s'està competint a l'hora d'atraure activitats.

Per desenvolupar de forma congruent els diferents plans territorials cal que la seva elaboració es faci d'acord amb uns criteris d'ordenació del territori. Així, el Programa de planejament territorial n'ha plantejat quinze dels que ara se'n comentarà la seva coherència amb el creixement econòmic, és a dir, s'analitzaran quins són els arguments econòmics que justifiquen aquests criteris.

Els quatre primers d'aquests criteris fan referència al sistema d'espais oberts i la seva protecció:

1. Afavorir la diversitat del territori, mantenint la referència de la seva matriu biofísica.
2. Protegir els espais naturals, agraris i no urbanitzables en general com a components de l'ordenació del territori.
3. Preservar el paisatge com un valor social i un actiu econòmic del territori.
4. Moderar el consum de sòl.

La creació d'un sistema d'espais oberts, a més a més dels impactes positius pel medi ambient, té també un impacte econòmic important associat a l'activitat agrícola i ramadera. A més, aquests espais permeten fomentar un turisme que demana cada cop més aquest contacte amb la natura, fugint del formigó, i passar estades al "aire lliure".

La importància estratègica que està adquirint el turisme dins de l'economia catalana queda reflectida en un recent estudi del Departament de Comerç, Turisme i Consum¹. Les dades d'aquest informe confirmen l'efecte transversal del turisme sobre tota l'economia: només un 42,7% del total de l'impacte econòmic del turisme que visita Catalunya va a parar als serveis turístics clàssics (allotjament, transport, restauració i agències de viatges), mentre que el 57,3% restant es dirigeix a altres activitats, el que demostra l'efecte multiplicador de l'activitat turística. A més, la despesa realitzada pels turistes suposa al voltant del 6% del PIB (dades de 2001).

Un altre estudi de la patronal del sector turístic Exceltur sobre els impactes en l'economia, l'ocupació i el territori dels actuals models de desenvolupament turístic del litoral mediterrani i les illes Balears i Canàries² qüestiona, en primer lloc, l'elevat grau d'ocupació del territori que suporten moltes destinacions turístiques d'aquestes àrees com a conseqüència de la construcció de places d'allotjament residencial, amb els efectes negatius que això suposa en termes mediambientals, a més d'erosionar de manera substancial la capacitat competitiva de les zones turístiques per aspirar en un futur a un turisme de més qualitat. En concret, de continuar amb els nivells d'ocupació actuals, les necessitats d'aigua es triplicarien i la generació de residus, necessitat d'energia i emissions de CO₂ es projectarien d'una manera insostenible.

¹ "L'impacte econòmic del turisme receptor sobre l'economia catalana i sectorialització per branques d'activitat", gener del 2006, estudi elaborat per l'Observatori de Turisme de Catalunya en col·laboració amb l'Idescat i la Fundació Bosch i Gimpera (UB).

² "Impactos socioeconómicos, ambientales y sobre el empleo del actual modelo de desarrollo turístico del litoral mediterráneo español, Baleares y Canarias", setembre del 2005, elaborat per Exceltur (Alianza para la excelencia turística).

Aquest estudi també analitza contribucions econòmiques, directe i induïdes, en funció de les diferents combinacions de tipologies d'allotjament (reglades i residencials) i els seus atractius d'oferta d'oci complementària, arribant a la conclusió que en les zones amb més presència d'oferta d'allotjament reglada l'efecte sobre la riquesa i l'ocupació generada per plaça turística és superior. En concret, una plaça d'allotjament reglat genera gairebé 10,6 vegades més diners que cada plaça d'habitatge residencial de potencial ús turístic i 11 vegades més ocupació. És a dir, genera el mateix impacte econòmic una habitació d'un establiment reglat que tres habitatges per a tres persones i un apartament per a dos. Al construir allotjaments reglats en canvi a residències compleix el criteri de moderació de consum de sol, a més que genera ocupació.

Per tant, és evident que un turisme sostenible és clau per a un desenvolupament econòmic durable. De fet, aporta diversitat, competitivitat i dinamisme amb la creació de llocs de treball i la millora de les rendes. Al integrar un sistema d'espais oberts, es creen les condicions que permeten avançar cap a un nou turisme, allunyat del turisme de massa de fa 20 anys, un turisme menys consumidor de sòl, més dinàmic i més divers.

A continuació, s'analitzen alguns dels arguments econòmics que es troben darrere de l'apartat corresponent al sistema d'assentaments urbans dels criteris per al desenvolupament del Programa de planejament territorial (punts del 5 al 11), que tenen a veure amb l'intens debat, que s'està donant des de fa uns anys, entorn als models de ciutat compacta i ciutat dispersa i els costos de la dispersió (*sprawl*³). Aquests criteris posen de manifest la necessitat de:

5. Afavorir la cohesió social del territori i evitar la segregació espacial de les àrees urbanes.
6. Protegir i potenciar el patrimoni urbanístic que vertebrava el territori.
7. Facilitar una política de habitatge eficaç i urbanísticament integrada.
8. Propiciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes i racionalitzar la implantació de polígons industrials.
9. Aportar mesures de regulació i orientació de la segona residència.
10. Propiciar el caràcter compacte i en continuïtat dels nous creixements.
11. Reforçar l'estructura nodal del territori a través del creixement.

El sistema urbà actual, que segueix el model anglosaxó de ciutat difusa, té tendència a augmentar el desordre del conjunt de la ciutat, consumint ingents quantitats d'energia i d'altres recursos naturals com sòl, materials, etc. El resultat és una ciutat que es difumina en el camp ocupant àrees cada vegada més extenses, en ocasions regions senceres. És la ciutat difusa que té de tot i molt però dispers, separat funcionalment i segregat socialment. La universitat, la indústria, la residència, les àrees comercials, les oficines, etc. se separen físicament, unint-se a través d'una densa xarxa de carreteres i vies segregades de transport privat. Al creixement de sòl ocupat amb assentaments urbans, que és causa de la destrucció de parts creixents de sòl agrícola o forestal, s'afegeix l'efecte desestructurador que sobre aquests ecosistemes provoca la compartimentació del territori per la xarxa de carreteres per al transport motoritzat⁴.

Resumint, existeixen tres aspectes fonamentals que expliquen una part de la insostenibilitat dels models de creixement actual de ciutat difusa: el consum de sòl, el consum de materials i energia, i la tendència a explotar i desestructurar els sistemes de l'entorn més enllà de la seva capacitat de càrrega. Alguns aspectes fonamentals venen a corroborar que el model de ciutat compacta i diversa és més sostenible (des d'un punt de vista econòmic, social i mediambiental) que el de ciutat dispersa⁵:

- a) Proximitat i estalvi de recursos: el nombre de viatges a peu és més utilitzat en la ciutat compacta i, fins i tot, es pot augmentar millorant el disseny de la via, millorant i ampliant

³ *Sprawl*: patró de desenvolupament urbà caracteritzat per la baixa densitat i la dependència del vehicle privat.

⁴ "La ciudad compacta y diversa frente a la conurbación difusa", 1997, de Salvador Rueda, a <http://habitat.aq.upm.es/cs/p2/a009.html>

⁵ "Modelos de ordenación del territorio más sostenibles", novembre de 2002, de Salvador Rueda a <http://geobuzon.fcs.ucr.ac.cr/modelosurbanos.pdf>

els itineraris per als vianants, en definitiva millorant la qualitat urbana. Així mateix, les alternatives de transport en la ciutat compacta permeten obtenir una major complexitat del sistema que, en termes d'informació, implica fer més pròxims els usuaris del sistema urbà amb una relació potencial i poder accedir als intercanvis amb mitjans de menor consum energètic i menor impacte sobre els sistemes naturals que els de la ciutat difusa. La ciutat compacta té l'estructura i la forma idònies per poder planificar un emmagatzematge subterrani de recursos i béns de consum, connectat amb la superfície, permetent una reducció de l'impacte i les friccions de certs usos actuals.

- b) Estabilitat i augment de la complexitat en tot el territori urbà: en aquest tipus de ciutats es pot millorar l'estabilitat econòmica, donada la diversitat d'activitats productives que es situen en un territori concret. La proximitat entre les activitats econòmiques, i a d'altres activitats (d'investigació, formació, residència, etc.), és generadora de creativitat perquè posa en contacte els diferents agents. Una major diversitat d'usos en un barri o en un territori concret, és a dir, una densitat més elevada de la residència, els serveis, les activitats econòmiques, els equipaments, etc., proporciona el context adequat perquè augmentin els intercanvis d'informació i, en conseqüència, augmenten els fluxos sustentadors de l'organització complexa.
- c) Qualitat de vida: en els barris de ciutats compactes i diverses, que s'han anat fent lentament, a mesura que augmentava la seva complexitat han proliferat en quantitat i diversitat el nombre d'associacions i organitzacions no governamentals que són, en definitiva, les que omplen de contingut els equipaments i serveis culturals, d'educació, d'oci, esportius o socials. Els grups i associacions sense afany de lucre són part de l'ànima de la ciutat, i subministradors d'estabilitat i cohesió social. Per altra banda, la ciutat compacta incentiva els viatges a peu, amb bicicleta o en transport públic, que són els mitjans que poden reduir dràsticament la contaminació ambiental provocada pels vehicles i els que potencien el contacte i la comunicació en l'espai públic. La millora de la qualitat ambiental incideix en diversos dels aspectes que conformen la qualitat de vida, com són la contaminació atmosfèrica, el soroll, la contaminació visual i la seguretat viària, alhora que permet augmentar les relacions interpersonals, l'oci i el temps lliure.

Al comparar els costos econòmics associats a tipologies de comunitats o veïnats de diferents densitats, queden en evidència els problemes associats al *sprawl*. Per exemple, en els veïnats de baixa densitat s'utilitza quatre vegades més de sòl per a residències que en les comunitats planejades d'alta densitat. Pel que fa a l'ús de l'aigua, el consum relacionat amb la cuina i la beguda no es veu bàsicament afectat per la planificació urbana o la densitat, però, en canvi, l'aigua que s'empra en regadiu de gespes es veu afectada per ambdós factors. Així, el consum d'aigua disminueix significativament en les comunitats planificades i d'alta densitat. D'altra banda, el consum energètic ve donat principalment per la calefacció residencial, l'aire condicionat i l'ús de l'automòbil privat. El consum d'energia ocasionat pels dos primers està relacionat amb el tipus de residència, on edificacions amb major densitat tenen demandes d'energia més baixes que les cases unifamiliars. El consum d'energia en transport, per la seva part, ve determinat per la densitat, la planificació urbana, i el grau d'agrupació edificatòria: comunitats planificades d'alta densitat poden estalviar fins a un 44% d'energia⁶.

Els últims quatre criteris per al desenvolupament del Programa de planejament territorial fan referència al sistema de mobilitat i són els següents:

12. Organitzar la mobilitat com un dret més i no pas com una obligació.
13. Facilitar el transport públic mitjançant la polarització i compacitat dels sistemes d'assentaments.
14. Atendre especialment la vialitat que estructura territorialment els desenvolupaments urbans.
15. Integrar els espais del transport i la logística en la matriu territorial.

⁶ "The Cost of Sprawl", 1974, de Real Estate Research Corporation, Government Printing Office, Washington D.C., Estats Units.

Un altre aspecte a tenir en compte a l'hora d'avaluar les possibles conseqüències de les mesures de planificació és l'efecte d'aquestes sobre la mobilitat. Partint de la premissa que aquesta és un dret i no una obligació, mesures com la potenciació de noves nodalitats van en la línia de facilitar la proximitat entre residència i lloc de treball. És evident que això només s'assolirà promovent l'existència d'uns teixits urbans compactes i mixtos on coexisteixen diferents usos del sòl. Aquest teixits urbans compactes també possibiliten la implantació d'un sistema de transport públic eficient, ja que proporcionen la massa crítica necessària d'usuaris potencials perquè una nova línia de transport públic col·lectiu sigui rendible, tant des del punt de vista econòmic com social.

Uns sistemes d'assentaments compactes, amb usos que van des de la residència fins a l'activitat econòmica passant per la dotació d'equipaments, facilita la creació d'infraestructures de mobilitat, ja que n'abarateix el cost i en limita el nombre de les necessàries, amb els avantatges que això comporta en la preservació del territori. A més, si aquestes infraestructures desenvolupen una vialitat capaç d'estructurar territorialment els desenvolupaments urbans i de millorar la connectivitat interna de l'àrea territorial, es produirà un considerable estalvi de costos en el transport de mercaderies i de persones, el que farà més competitives les empreses instal·lades a l'àrea per a la qual s'està fent el planejament. Un bon sistema de mobilitat redueix els desplaçaments necessaris i n'escurça la durada, el que comporta una sèrie de beneficis tant econòmics com socials. D'aquests cal destacar, entre d'altres, l'estalvi de temps, el menor nombre d'accidents de tràfic, una menor congestió, menys contaminació i soroll, etc.

El moviment de les persones i de les mercaderies és fonamental en el desenvolupament econòmic i, per tant, un sistema de mobilitat adequat, amb bones infraestructures i un transport públic col·lectiu competitiu amb els desplaçaments en vehicle privat, és una condició necessària per garantir un creixement econòmic equilibrat.

En definitiva, des del punt de vista econòmic, un pla territorial ha de tenir present els següents punts per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible:

- Manteniment i protecció de sòl apte per a la producció del sector primari: essencial per al manteniment de l'activitat agrària.
- Dotació de sòl i d'espais equipats per al manteniment de l'activitat industrial.
- Dotació de sòl per al desenvolupament urbà residencial, crucial no només per assentar la població en els llocs adequats, sinó també per mantenir l'activitat del sector de la construcció.
- Preservació i recuperació de paisatges, que són un dels principals actius per al desenvolupament del turisme, que s'ha convertit en els darrers anys en un dels sectors motors de l'economia i que té un important potencial de creixement en el futur.
- Dotació d'espais qualificats per a les activitats de serveis amb requeriments de centralitat.
- Dotació d'infraestructures per a l'accessibilitat del territori i d'equipaments per a la mobilitat i la distribució.

Més endavant s'analitzaran aquests punts des de l'òptica de les propostes concretes del Pla territorial parcial de les Comarques Gironines. De totes maneres, cal assenyalar que les propostes del Pla contenen tots els punts esmentats anteriorment garantint-se, així, el desenvolupament econòmic d'aquest àmbit territorial. D'altra banda, les inversions derivades de les propostes del Pla s'ajusten a les possibilitats de l'economia, és a dir, les actuacions territorials prioritàries són viables des del punt de vista financer⁷.

⁷ Veure els apartats 3 i 4.

2. ANÀLISI DE L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA

2.1. Metodologia i fonts utilitzades

L'objectiu d'aquest apartat és analitzar la contribució de les diferents branques productives al valor afegit de les Comarques Gironines: l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva. Aquest enfocament constitueix, en aquest sentit, un avenç en relació amb les anàlisis d'especialització productiva basades únicament en l'ocupació, ja que incorpora la variable productivitat.

Adicionalment, i en disposar de dades tant de productivitat com d'ocupats per a diferents anys, s'analitzen els canvis que s'han produït en el pes dels sectors entre 1996 i 2001⁸, fet que permet veure quines branques productives han augmentat la seva participació en el total de valor afegit brut (VAB) entre aquests anys i quines l'han reduït. Cal esmentar que les dades d'ocupats corresponen als llocs de treball localitzats a cada municipi de les diferents comarques, ja que aquesta és una dada que, al contrari que la població ocupada resident, permet establir millor les característiques productives intrínseques al territori.

La metodologia emprada parteix del càlcul de les productivitats per sectors, amb la màxima desagregació possible, a partir de les dades de VAB per sectors i d'ocupats per sectors a Catalunya. Les productivitats catalanes que se'n deriven s'apliquen al nombre de treballadors dels àmbits de planejament o de les comarques, i així s'obté una estimació del VAB de cada un dels sectors a l'àrea de referència. La productivitat es defineix com el valor de la producció imputable a cada treballador, és a dir, euros per ocupat.

El VAB per sectors s'obté de la Comptabilitat Regional d'Espanya SEC-95 (CRE), que publica l'Institut Nacional d'Estadística (INE). En l'actualitat, estan disponibles les dades definitives per als anys 1995 a 2006, provisionals per al 2006 i 2007 i un avanç per al 2008. Les dades es presenten amb una desagregació de 27 sectors: 2 agrícoles, 14 industrials i energètics, 10 de serveis més la construcció⁹. Pel que fa a l'ocupació, les dades utilitzades corresponen als llocs de treball localitzats (LTL) que, per tal d'evitar la subestimació de l'ocupació que s'ha donat en el Cens del 2001 (últimes dades disponibles), s'han corregit a l'alça basant-se en els afiliats a la Seguretat Social del mateix any. Aquestes dades presenten una desagregació de 16 sectors.

Si es multiplica la dada de productivitat obtinguda a Catalunya pels ocupats de cada sector a cada un dels àmbits territorials, s'obté un valor aproximatiu de la producció per sector, la suma dels quals és el valor de la producció total de l'activitat de l'àmbit o la comarca. Si es segueix la metodologia de la CRE, a aquest valor se li ha de restar la producció dels serveis d'intermediació financera mesurats indirectament (SIFMI) per tal d'obtenir el VAB total.

Quant al còmput dels SIFMI, cal dir que aquests són la producció dels serveis d'intermediació financera que no es cobren explícitament, és a dir, la diferència entre les rendes de la propietat rebudes per la unitat que presta el servei, menys el total d'interessos pagats per ella, exclouent el valor de qualsevol renda obtinguda per la inversió dels seus fons propis. És a dir, les empreses adquireixen serveis financers que s'haurien de deduir en l'estimació del valor afegit com qualsevol altre input. Tanmateix, la informació actual no permet aquesta deducció de forma individualitzada o per branques, i s'opta per la seva sostracció global. Així, els SIFMI són consumits intermediàriament per un sector o branca d'activitat fictici, que té una producció nul·la i, per tant, un valor afegit negatiu igual, però de signe contrari, al citat consum intermedi.

⁸ Si bé les dades de VAB per sector utilitzades pel càlcul de la productivitat estan disponibles per anys més recents, la informació corresponent a llocs de treball localitzats només està disponible fins a l'any 2001 (dades de Cens). Per coherència entre les dades s'ha optat per fer servir les dades de 2001 en ambdós casos. A la secció 3 del present estudi s'actualitzen les dades d'estructura productiva fins l'any 2007.

⁹ Recentment, l'INE ha revisat la seva comptabilitat regional i l'ha actualitzat a un nou any base, el 2000.

El criteri de regionalització dels SIFMI a la CRE és el d'un repartiment proporcional al VAB de cada comunitat autònoma. Per tant, els valors dels SIFMI per a cada àmbit o comarca s'han calculat utilitzant el pes que aquests tenen sobre la producció total a Catalunya en cada un dels anys de l'estudi.

2.2. Catalunya

L'estructura econòmica de Catalunya mostra els mateixos trets de qualsevol economia industrialitzada: pèrdua de pes dels sectors agrícola i industrial i augment de la construcció i els serveis. Com es pot comprovar a la Taula 2.1, el pes de l'agricultura sobre el total ha disminuït, entre 1996 i 2001, gairebé un punt pel que fa els ocupats i mig punt en el VAB, aconseguint així una lleugera millora de la productivitat. L'important augment de la productivitat del sector industrial (inclosa la energia) està motivat per un descens superior del pes dels ocupats que del de la producció en aquest sector. També cal destacar l'augment de més de tres punts dels ocupats en la construcció i de més de quatre en el cas dels serveis que, amb un 66% del VAB total, són el sector més important de l'economia catalana.

Taula 2.1: VAB, OCUPACIÓ i PRODUCTIVITAT. CATALUNYA

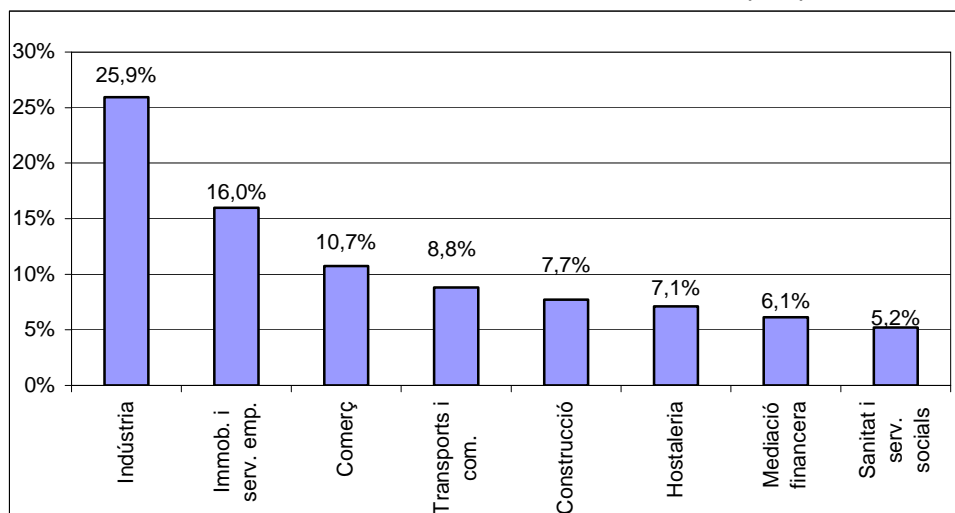
	1996			2001		
	% VAB	% Ocupats	Productivitat (€/ocupat)	% VAB	% Ocupats	Productivitat (€/ocupat)
Agricultura i ramaderia	1,9	3,0	23.463	1,5	2,3	24.508
Pesca	0,1	0,2	21.475	0,1	0,2	25.682
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	2,0	3,2	23.320	1,6	2,5	24.584
Indústries extractives	0,6	0,1	153.802	0,6	0,1	378.712
Energia elèctrica, gas i aigua	3,0	0,8	133.542	2,3	0,7	130.439
Energia	3,5	1,0	136.421	2,9	0,7	151.581
Indústria	27,0	31,1	32.021	25,9	24,5	41.091
INDÚSTRIA I ENERGIA	30,6	32,1	35.121	28,8	25,2	44.327
CONSTRUCCIÓ	6,8	7,0	36.091	7,7	10,4	28.898
Comerç i reparació	12,0	13,8	32.144	10,7	16,0	25.981
Hostaleria	7,1	5,2	50.072	7,1	5,5	49.766
Transports i comunicacions	8,0	6,4	46.126	8,8	6,7	50.611
Mediació financera	5,8	3,1	68.209	6,1	3,0	79.725
Immobiliàries i serveis a les empreses	14,3	8,6	61.062	16,0	9,0	69.040
Administració pública	4,2	6,2	25.078	3,8	5,0	29.392
Educació	4,1	5,4	27.844	4,1	5,6	28.332
Sanitat i serveis socials	5,2	4,5	41.865	5,2	5,9	34.191
Altres serveis	3,2	3,8	30.356	3,3	3,4	37.914
Personal domèstic	1,0	0,6	60.845	1,1	1,9	22.583
SERVEIS	64,8	57,7	41.382	66,3	62,0	41.391
SIFMI	-4,2			-4,4		
TOTAL	100,0	100,0	36.878	100,0	100,0	38.720

Font: INE i elaboració pròpia.

Una anàlisi més desagregada permet observar que les branques més importants de l'economia catalana són, tant en termes de VAB com d'ocupació, les immobiliàries i serveis a les empreses (16% del VAB total el 2001), el comerç (10,7%), els transports i comunicacions (8,8%), l'hostaleria (7,1%), i la mediació financera (6,1%), totes elles dins el sector serveis. Cal assenyalar, també, que la indústria encara té un pes destacat en el VAB català, ja que n'aporta més d'una quarta part.

D'altra banda, la pesca, les indústries extractives, i l'energia elèctrica, gas i aigua han passat a ser unes branques d'activitat purament testimonials a Catalunya, amb una ocupació que no arriba a l'1% del total el 2001. Tanmateix, aquests últims subsectors tenen una mica més de presència en el total de VAB gràcies a l'elevat producte per ocupat que tenen aquestes activitats.

Gràfic 2.1: VAB A CATALUNYA. PRINCIPALS SECTORS (2001)

Taula 2.2: EVOLUCIÓ DEL VAB. CATALUNYA

	Milers d'euros corrents		Creixement real mig anual (%)
	1996	2001	1996-2001
Agricultura i ramaderia	1.543.129	1.588.878	-2,5
Pesca	110.015	114.439	-2,3
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	1.653.144	1.703.317	-2,5
Indústries extractives	458.790	669.562	4,5
Energia elèctrica, gas i aigua	2.405.768	2.477.420	-2,5
Energia	2.864.558	3.146.982	-1,3
Indústria	21.976.684	28.277.376	1,9
INDÚSTRIA I ENERGIA	24.841.242	31.424.358	0,0
CONSTRUCCIÓ	5.544.476	8.423.372	5,4
Comerç i reparació	9.772.747	11.702.517	0,5
Hostaleria	5.754.492	7.742.538	2,8
Transports i comunicacions	6.501.976	9.597.852	4,7
Mediació financera	4.707.230	6.674.607	3,9
Immobiliàries i serveis a empreses	11.593.200	17.406.751	5,1
Administració pública	3.400.092	4.161.988	0,9
Educació	3.338.109	4.437.784	2,6
Sanitat i serveis socials	4.193.564	5.691.321	3,0
Altres serveis	2.566.044	3.607.815	3,7
Personal domèstic	844.046	1.221.504	4,3
SERVEIS	52.671.500	72.244.677	3,2
SIFMI	-3.407.227	-4.794.740	
TOTAL	81.303.135	109.000.984	2,7

Font: INE i elaboració pròpia.

El creixement mig anual del VAB a Catalunya, que superava els 109.000 milions d'euros el 2001, ha estat d'un 2,7% en el període 1996-2001¹⁰. Cal destacar que els serveis (3,2%) i, especialment, la construcció (5,4%) han crescut per sobre de la mitjana, mentre que la indústria presenta un augment més moderat (1,9%). Per contra, l'agricultura (-2,5%) i l'energia (-1,3%) han patit una lleugera disminució del seu VAB en el període considerat (Taula 2.2).

Comparació amb altres regions europees

Segons dades de l'Eurostat, l'estructura econòmica de Catalunya presenta unes petites diferències respecte a les regions europees, especialment les que inclouen la capital administrativa del país. Així, es pot comprovar com en totes aquestes àrees els serveis dominen el VAB total amb percentatges que es situen al voltant del 80%. Per contra, a Catalunya el pes dels serveis no arriba al 65% i la seva estructura productiva s'assembla més a la de regions industrialitzades, com Baden-Württemberg, Lombardia, o Piemont, que no són capital d'estat i tenen una presència encara rellevant de la indústria, l'agricultura i la construcció (Taula 2.3).

Taula 2.3: ESTRUCTURA PRODUCTIVA A LES REGIONS EUROPEES (2002)
Percentatge sobre el total del VAB

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
<i>Alemanya</i>	1,1	24,3	4,5	70,1
Baden-Württemberg	0,8	33,0	4,7	61,5
Baviera	1,2	25,9	4,5	68,4
Berlín	0,2	13,8	3,6	82,4
<i>Àustria</i>	2,1	22,9	7,4	67,6
Viena	0,2	12,0	5,1	82,7
<i>Bèlgica</i>	1,2	20,8	4,8	73,2
Regió de Brussel·les	0,0	10,0	2,1	87,9
<i>Espanya</i>	3,2	19,3	9,2	68,2
Catalunya	1,5	26,6	7,7	64,2
Madrid	0,2	14,7	7,9	77,2
<i>França</i>	2,6	19,7	4,8	72,9
Illa de França (París)	0,2	13,9	3,2	82,7
Provença	2,3	13,3	4,8	78,6
Ròdano-Alps	1,4	25,5	5,6	67,5
<i>Grècia</i>	7,0	14,0	8,1	70,8
Regió d'Atenes	0,6	12,8	8,9	77,7
<i>Holanda</i>	2,5	19,0	5,9	72,6
Regió d'Amsterdam	1,4	11,8	4,5	82,3
<i>Itàlia</i>	2,6	22,1	5,0	70,3
Lazio	1,4	13,9	3,6	81,1
Lombardia	1,5	29,4	4,0	65,1
Piemont	1,9	27,1	5,0	66,0
<i>Portugal</i>	3,6	19,7	7,6	69,1
Lisboa	0,7	12,6	6,8	79,8
<i>Regne Unit</i>	1,0	18,5	6,1	74,4
Gran Londres	0,1	12,7	7,8	79,4
Gran Manchester	0,1	19,6	6,0	74,3
Londres (interior)	0,0	7,4	2,3	90,3
<i>Suècia</i>	1,8	23,1	4,4	70,6
Estocolm	0,1	13,0	3,6	83,3

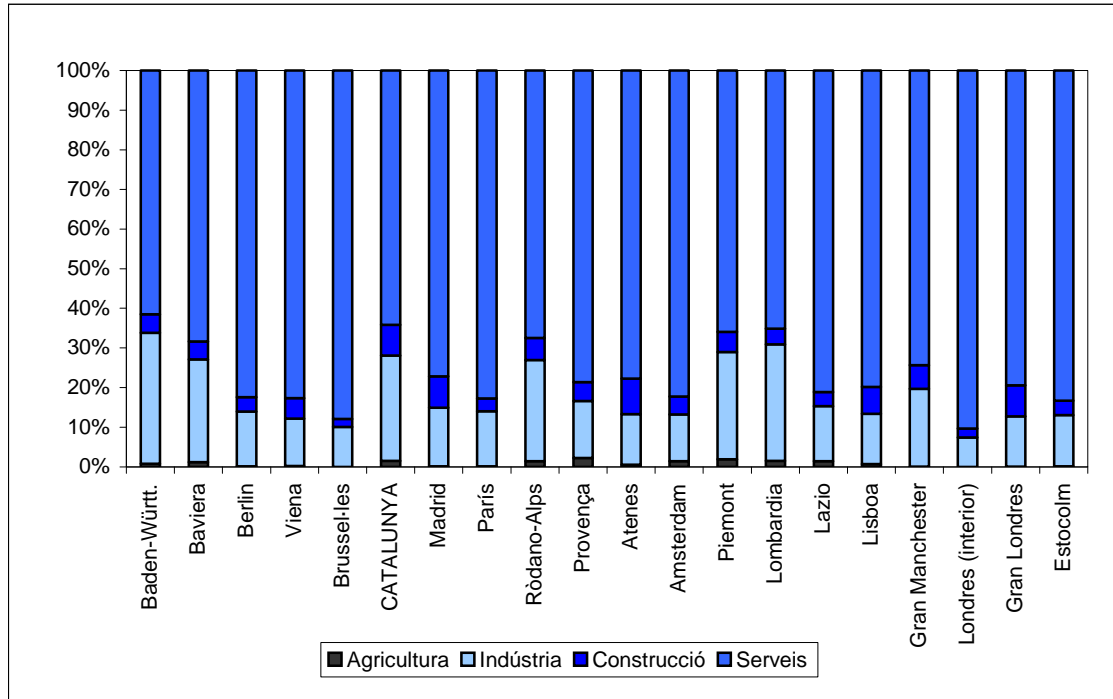
Font: Eurostat i elaboració pròpia.

De les regions europees considerades, Catalunya és la segona amb un pes inferior del serveis, després de Baden-Württemberg. En canvi, és la quarta pel que fa al pes de l'agricultura i la

¹⁰ Cal tenir present que les dades absolutes calculades per als àmbits i comarques a partir del mètode de la productivitat, bàsicament VAB total i per sectors, no coincideixen amb les que proporciona l'Idescat, fonamentalment perquè la Comptabilitat de l'Idescat i la CRE de l'INE donen dades diferents de VAB per a Catalunya: 110.662 milions d'euros front a 109.000 milions el 2001, respectivament.

indústria i la tercera en el cas de la construcció. La Provença, el Piemont i la Lombardia tenen més presència del sector agrícola en la seva estructura productiva, mentre que les dues últimes i Baden-Württemberg presenten un pes superior de la indústria.

Gràfic 2.2: ESTRUCTURA PRODUCTIVA A DIVERSES REGIONS EUROPEES (2002)

2.3. Comarques Gironines

L'anàlisi de l'estructura productiva de les Comarques Gironines assenyala que és un àmbit amb un pes important del sector serveis, que va generar el 2001 el 63,7% de seu VAB, i destaca dins d'aquest el comerç, l'hostaleria i les immobiliàries i serveis a les empreses. No obstant, cal assenyalar que el pes del sector serveis és inferior a la mitjana catalana, mentre que l'agricultura i la construcció tenen uns pesos superiors a aquesta. D'altra banda, la indústria, que té un pes similar que a la mitjana catalana, té una presència rellevant en aquesta àrea (Taula 2.4).

Com es pot veure a la Taula 2.5, no totes les branques de serveis de l'economia gironina han evolucionat de manera similar en termes de VAB i ocupació en el període 1996-2001. Així, mentre les immobiliàries i serveis a empreses varen experimentar un augment de quasi dos punts percentuals en termes de VAB, els dos altres sectors més importants dels serveis gironins varen patir una disminució del seu pes en el VAB en el mateix període: el comerç en menor mesura, passant de representar el 12,1% al 11,9% l'any 2001, i la hostaleria de manera més acusada, amb una disminució del seu pes en el VAB total de quasi dos punts percentuals. Tanmateix, mentre el comerç va guanyar en ocupació, la hostaleria perd pes en aquesta variable. Cal assenyalar l'evolució favorable de la mediació financera que passa a representar el 5,1% del VAB l'any 2001. La resta de subsectors del serveis veuen augmentar lleugerament el seu pes, o bé el mantenen, tant en VAB com en ocupació.

Taula 2.5: VAB I OCUPACIÓ. COMARQUES GIRONINES

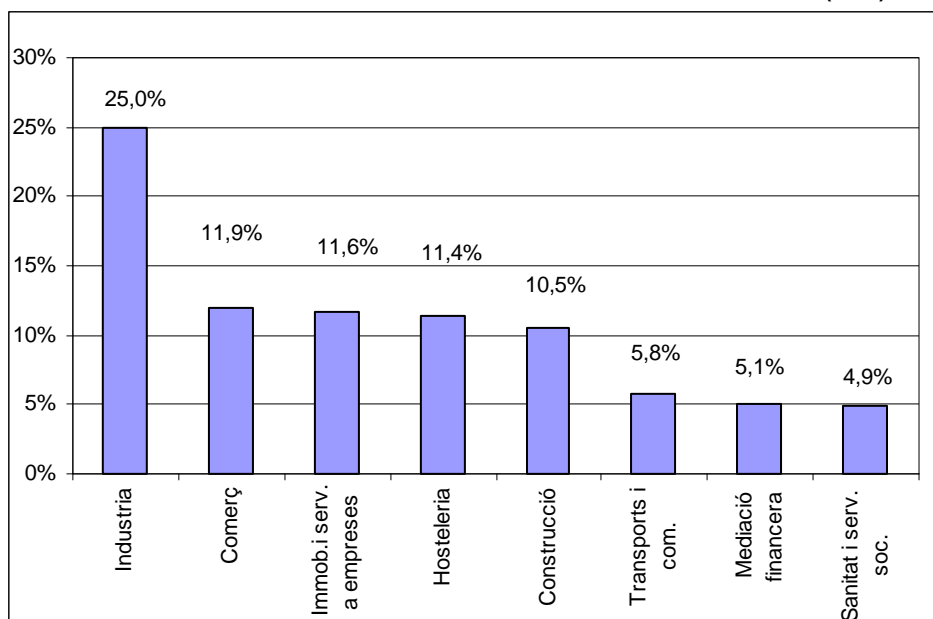
	PES SOBRE EL TOTAL (%)				VAB	
	1996		2001		Milers €	Creixement mig anual (%)
	VAB	Ocup.	VAB	Ocup.	2001	1996-2001
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	3,3	5,2	2,7	4,0	237.244	-4,1%
Agricultura i ramaderia	3,0	4,6	2,4	3,6	209.764	-4,2%
Pesca	0,4	0,6	0,3	0,4	27.480	-2,5%
INDÚSTRIA I ENERGIA	29,0	29,7	27,6	23,1	2.457.408	-0,7%
Energia	3,6	1,0	2,6	0,6	228.165	-6,4%
Indústries extractives	0,6	0,1	0,5	0,1	46.203	-1,7%
Energia elèctrica, gas i aigua	3,1	0,8	2,0	0,6	181.962	-7,5%
Indústria	25,4	28,8	25,0	22,5	2.229.243	0,1%
CONSTRUCCIÓ	9,7	9,8	10,5	13,4	935.066	1,9%
SERVEIS	62,1	55,3	63,7	59,4	5.674.316	0,9%
Comerç i reparació	12,1	13,7	11,9	17,0	1.062.507	0,0%
Hostaleria	12,6	9,1	11,4	8,5	1.015.474	-1,6%
Transports i comunicacions	6,2	4,9	5,8	4,3	518.860	-0,9%
Mediació financera	4,8	2,5	5,1	2,3	450.767	1,6%
Immobiliàries i serveis a empreses	10,0	5,9	11,6	6,2	1.037.264	3,6%
Administració pública	4,4	6,3	4,6	5,8	409.700	1,3%
Educació	3,7	4,8	4,1	5,3	361.908	2,5%
Sanitat i serveis socials	4,2	3,6	4,9	5,2	432.315	3,3%
Altres serveis	3,2	3,8	3,4	3,3	304.446	1,9%
Personal domèstic	1,0	0,6	0,9	1,5	81.074	-1,0%
SIFMI	-4,2		-4,4		-392.022	
TOTAL	100	100	100	100	8.912.012	0,4%

Font: Idescat i elaboració pròpia.

Mentrestant, la indústria i l'energia han experimentat una caiguda quasi 2 punts percentuals en el mateix període, motivada especialment pel descens de la branca d'energia elèctrica, ja que les indústries extractives tenen un pes molt baix en l'economia d'aquest àmbit. La indústria, en canvi, manté el seu pes en els dos anys estudiats però només en termes de VAB, ja que pateix una important davallada de l'ocupació. D'altra banda, l'agricultura ha patit una lleugera baixada en termes de VAB, però ha disminuït pel que fa a l'ocupació. Finalment, assenyalar que la construcció ha vist augmentar el seu pes en l'economia de les Comarques Gironines en aquest període, sobretot en termes d'ocupació (Taula 2.5).

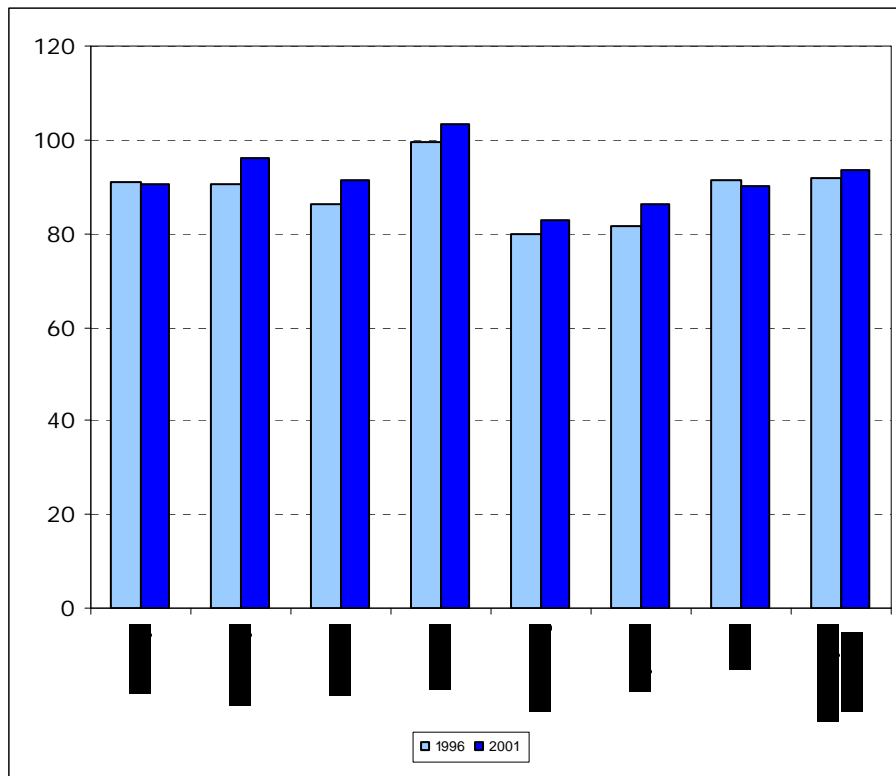
Si s'analitza l'evolució de l'estructura econòmica de les Comarques Gironines, es comprova que el VAB, en termes reals, ha tingut un creixement mig anual del 0,4% durant el període 1991-2001. Aquest petit creixement ha estat liderat pel sector de la construcció, que ha crescut molt per sobre de la mitjana, seguit pel sector terciari, que ha crescut lleugerament per sobre del conjunt de l'àmbit. Dins d'aquest sector, els motors de creixement han estat les immobiliàries i serveis a empreses, l'educació i la mediació financera. La indústria ha tingut un creixement mínim (un 0,1%) i la resta de sectors han experimentat davallades de diversa importància. Destaca el decreixement del sector de l'energia elèctrica, gas i aigua, així com de l'agricultura. El VAB de les Comarques Gironines l'any 2001 es va situar a prop del 9.000 milions d'euros en termes corrents.

Gràfic 2.3: VAB A LES COMARQUES GIRONINES. PRINCIPALS SECTORS (2001)

Finalment, assenyalar que el VAB per càpita de les Comarques Gironines es situava l'any 2001 en 16.096 euros per habitant, un 11% superior al de deu anys abans en termes reals i lleugerament per sota del conjunt de Catalunya (17.184 euros). Destacar que totes les comarques es situen al voltant de la mitjana catalana i que han patit lleugeres disminucions en el seu VAB per càpita respecte a Catalunya com a conseqüència de l'augment de població.

Gràfic 2.4: VAB PER CÀPITA (CATALUNYA = 100)

Comparació amb Catalunya

El pes de la producció de les Comarques Gironines sobre el total de Catalunya es situa al voltant de 8%, i destaca especialment l'agricultura i, sobretot, la pesca un 24% de la producció total de la qual es realitza en aquest àmbit, i l'hostaleria, amb un 13,1% del total català. També cal mencionar el pes de la construcció que, tot i haver disminuït la seva presència en el VAB català, aporta encara un 11,1% del total, el de les administracions públiques (9,8%) i del comerç (9,1%). La resta de branques d'activitat es situen al voltant de la mitjana i han mantingut el seu pes més o menys constant entre 1996 i 2001 (Taula 2.6).

Taula 2.6: PES DEL VAB DE LES COMARQUES GIRONINES SOBRE CATALUNYA (%).

	1996	2001
Agricultura, ramaderia i pesca	15,09	13,93
Agricultura i ramaderia	14,44	13,20
Pesca	24,26	24,01
Indústria i energia	7,14	7,82
<i>Energia</i>	9,49	7,25
Indústries extractives	9,35	6,90
Electricitat, gas i aigua	9,52	7,34
<i>Indústria</i>	8,63	7,88
Construcció	13,12	11,10
Activitats de serveis	8,80	7,85
Comerç i reparació	9,29	9,08
Hostaleria	16,37	13,12
Transports i comunicacions	7,14	5,41
Mediació financera	7,55	6,75
Immobiliàries, lloguers i serveis a les empreses	6,41	5,96
AAPP+organismes extraterritorials	9,63	9,84
Educació	8,19	8,16
Sanitat i serveis socials	7,49	7,60
Altres serveis	9,21	8,44
Personal domèstic	8,63	6,64
Total	9,19	8,18

Font: Idescat i elaboració pròpia.

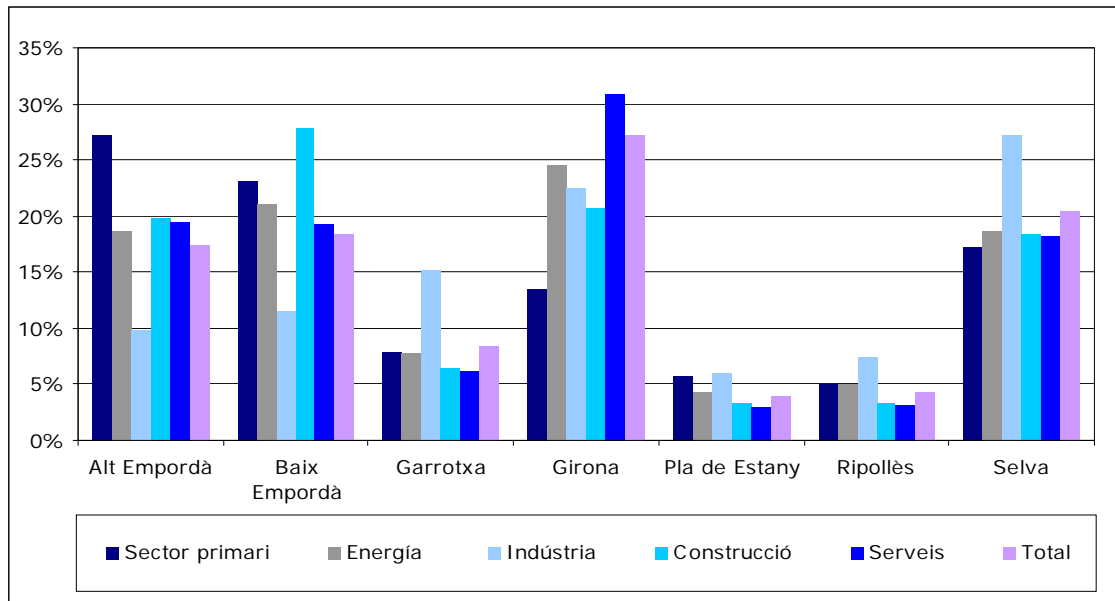
Les comarques de l'àmbit

Les Comarques Gironines estan conformades per les següents comarques: l'Alt Empordà, el Baix Empordà, la Garrotxa, el Gironès, el Pla de l'Estany, el Ripollès i la Selva. Pel que fa al pes del VAB comarcal sobre el total de l'àmbit, les comarques que n'han guanyat en el període 1996-2001 són el Gironès i la Selva, en detriment de l'Alt Empordà i la Garrotxa. Mentrestant, les comarques del Ripollès i del Baix Empordà s'han mantingut més o menys constants.

Les Comarques Gironines tenen participacions bastant diferents, n'hi ha amb molt pes en el VAB de l'àmbit, com l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès i la Selva. També hi ha comarques mitjanes, com la Garrotxa, i comarques més petites com el Pla de l'Estany i el Ripollès. La comarca amb una presència més significativa dins de l'àmbit és el Gironès, amb un 26,2% l'any 2001, percentatge que l'any 1996 era d'un 25,2%.

Cal destacar la importància dins del conjunt de l'àmbit dels serveis del Gironès, de la construcció del Baix Empordà, de l'agricultura de l'Alt Empordà i de la indústria de la Selva, tots aquests sectors amb un pes superior al 21,1% del total de les Comarques Gironines.

Gràfic 2.5: PES DEL VAB COMARCAL SOBRE LES COMARQUES GIRONINES (2001)

A continuació, es fa una anàlisi més detallada de l'estructura productiva de cada una de les comarques que conformen l'àmbit de planejament de les Comarques Gironines.

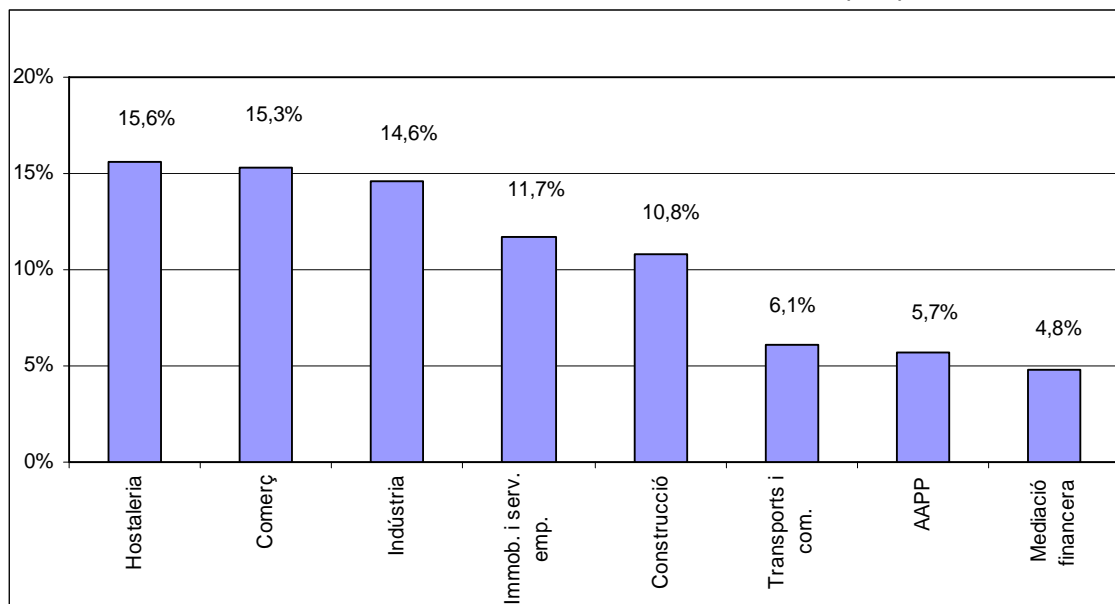
2.4. Alt Empordà

L'anàlisi de l'estructura productiva de l'Alt Empordà mostra que és una comarca amb un pes molt important del sector serveis, que va generar el 2001 més el 72% de seu VAB, i on hi destaquen l'hostaleria i el comerç. Paral·lelament, l'agricultura i la construcció tenen uns pesos superiors a la mitjana catalana, mentre que la indústria i l'energia estan per sota d'aquesta mitjana, sobretot pel que fa a la indústria.

Si s'analitzen els canvis en l'estructura econòmica en el període 1996-2001, s'observa com els serveis i han augmentat la seva presència en l'economia de la comarca, tant en termes de VAB com d'ocupació, mentre que la construcció ha disminuït lleument el seu pes en termes de VAB i ho ha augmentat en termes d'ocupats. D'altra banda, la indústria ha perdut pes, sobretot en ocupació, i l'energia ha experimentat una caiguda d'1,7 punts percentuals en el total del VAB, motivada especialment pel descens de la branca d'energia elèctrica (Taula 2.7).

Pel que fa a les branques dels serveis, el comerç ha guanyat pes, tant en termes de VAB com d'ocupació, mentre les immobiliàries i serveis a empreses han guanyat pes en termes de VAB i l'hostaleria ha petit un cert descens en ambdues variables. Dins del sector agrícola, cal esmentar el pes de la pesca que, tot i haver disminuït, ocupa a un 1,1% dels treballadors de la comarca.

Gràfic 2.6: VAB A L'ALT EMPORDÀ. PRINCIPALS SECTORS (2001)

Taula 2.7: PES DEL VAB I DE L'OCUPACIÓ. ALT EMPORDÀ (%)

	PES SOBRE EL TOTAL (%)				VAB	
	1996		2001		Milers €	Creixement mig anual (%)
	VAB	Ocup.	VAB	Ocup.	2001	1996-2001
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	5,5	8,7	4,4	6,4	61.829	-5,4
Agricultura i ramaderia	4,5	7,1	3,6	5,3	50.683	-5,6
Pesca	0,9	1,6	0,8	1,1	11.146	-4,7
INDÚSTRIA I ENERGIA	20,0	19,1	17,3	13,4	244.891	-3,9
Energia	4,4	1,2	2,7	0,6	38.202	-10,1
Indústries extractives	1,0	0,2	0,6	0,1	8.332	-11,2
Energia elèctrica, gas i aigua	3,3	0,9	2,1	0,6	29.870	-9,7
Indústria	15,7	18,0	14,6	12,8	206.689	-2,4
CONSTRUCCIÓ	11,2	11,4	10,8	13,5	153.133	-1,7
SERVEIS	67,5	60,8	72,0	66,7	1.019.936	0,2
Comerç i reparació	14,6	16,6	15,3	21,3	217.355	0,0
Hostaleria	15,8	11,6	15,6	11,3	220.563	-1,3
Transports i comunicacions	6,1	4,9	6,1	4,3	86.190	-1,2
Mediació financera	4,9	2,6	4,8	2,2	68.644	-1,2
Immobiliàries i serveis a empreses	10,4	6,3	11,7	6,1	165.628	1,2
Administració pública	4,6	6,7	5,7	7,0	81.211	3,4
Educació	3,2	4,2	4,0	5,1	56.352	3,6
Sanitat i serveis socials	3,4	2,9	4,0	4,2	56.279	2,4
Altres serveis	3,6	4,4	3,8	3,6	53.420	-0,3
Personal domèstic	1,0	0,6	1,0	1,6	14.295	-0,1
SIFMI	-4,2		-4,4		-62.350	
TOTAL	100,0	100	100	100	1.417.438	-1,0%

Font: Idescat i elaboració pròpia.

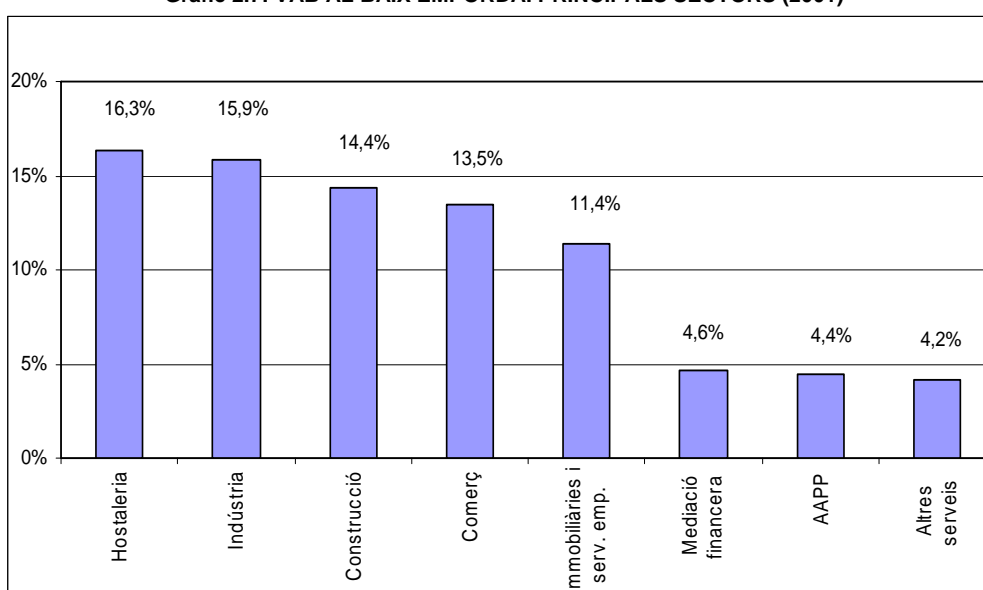
El VAB de l'Alt Empordà l'any 2001 es va situar per sobre dels 1.417 milions d'euros en termes corrents, i representava un 1,3% de la producció total catalana i un 15,9% de la de l'àmbit. Tanmateix, aquesta macromagnitud ha patit una lleugera disminució en termes reals durant el període 1996-2001, en part com a conseqüència de taxes de decreixement de la indústria, la energia i del sector primari. Per contra, el sector serveis creix a taxes positives, tot i que baixes.

2.5. Baix Empordà

L'estructura productiva del Baix Empordà mostra que és una comarca amb un pes molt important del sector serveis, que va generar el 2001 el 67,5% de seu VAB, xifra molt similar i una mica per sobre de la d'aquest sector en el conjunt català. Els pesos de l'agricultura i la construcció en aquesta comarca doblen els corresponents a aquests sectors a Catalunya, mentre que la indústria es situa deu punts percentuals per sota.

Cal assenyalar l'elevat pes de la construcció en l'economia del Baix Empordà, sobretot pel que fa als ocupats, un 18% dels quals treballava en aquest sector l'any 2001, mentre que aquest percentatge era de només el 14,6% l'any 1996. D'altra banda, els serveis també han augmentat considerablement el seu pes en el total, mentre que la indústria i l'agricultura n'han perdut, tot i que aquest últim sector continua sent rellevant a la comarca, especialment en termes de VAB.

Gràfic 2.7: VAB AL BAIX EMPORDÀ. PRINCIPALS SECTORS (2001)

Dins dels serveis les branques més importants el 2001 són l'hostaleria (16,3% del VAB total), el comerç (13,5%) i les immobiliàries i serveis a empreses (11,4%), que han presentat unes evolucions ben diferenciades en el període 1996-2001. Així, mentre l'hostaleria perdia pes en el total del VAB i de l'ocupació, el comerç es mantenia en termes de VAB però en guanyava en termes d'ocupació. Finalment, les immobiliàries i serveis a empreses s'han mostrat com una de les branques més dinàmiques de l'economia d'aquesta comarca en créixer el seu pes en el conjunt, especialment pel que fa al VAB (Taula 3.4).

Taula 2.8: PES DEL VAB I DE L'OCUPACIÓ. BAIX EMPORDÀ (%)

	PES SOBRE EL TOTAL (%)				VAB	
	1996		2001		Milers €	Creixement mig anual (%)
	VAB	Ocup.	VAB	Ocup.	2001	1996-2001
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	4,1	6,6	3,7	5,4	51.230	-3,3
Agricultura i ramaderia	3,4	5,3	3,1	4,5	42.472	-3,3
Pesca	0,7	1,2	0,6	0,9	8.758	-3,4
INDÚSTRIA I ENERGIA	21,8	21,7	18,8	14,6	261.826	-3,9
Energia	3,8	1,0	2,9	0,7	40.878	-5,8
Indústries extractives	0,6	0,2	0,7	0,1	10.225	1,4
Energia elèctrica, gas i aigua	3,1	0,9	2,2	0,6	30.653	-7,7
Indústria	18,0	20,6	15,9	13,9	220.948	-3,5
CONSTRUCCIÓ	14,4	14,6	14,4	17,9	200.035	-1,1
SERVEIS	64,0	57,2	67,5	62,1	939.106	0,0
Comerç i reparació	13,3	15,2	13,5	18,7	187.321	-0,8
Hostaleria	18,0	13,2	16,3	11,8	226.634	-3,1
Transports i comunicacions	4,7	3,7	3,9	2,7	53.597	-4,9
Mediació financera	4,1	2,2	4,6	2,1	64.418	1,4
Immobiliàries i serveis a empreses	9,0	5,4	11,4	5,9	157.965	3,5
Administració pública	3,7	5,4	4,4	5,4	61.312	2,6
Educació	3,0	4,0	4,0	5,1	55.388	4,4
Sanitat i serveis socials	3,1	2,7	3,9	4,1	54.091	3,8
Altres serveis	3,7	4,5	4,2	4,0	58.349	1,2
Personal domèstic	1,4	0,8	1,4	2,3	20.031	-0,1
SIFMI	-4,2		-4,4		-61.188	
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	1.391.009	-1,1

Font: Idescat i elaboració pròpia.

El VAB del Baix Empordà l'any 2001 es va situar per sobre dels 1.390 milions d'euros en termes corrents, xifra que representa l'1,3% de la producció total catalana i un 15,6% de la de l'àmbit. El seu creixement mig anual en termes reals ha sigut negatiu -1,1% durant el període 1996-2001 explicat principalment per el retrocés de la indústria, l'energia i el sector primari, que han tingut un decreixement superior a la mitjana. Dins dels serveis, cal destacar el creixement al voltant del 3,5% de les immobiliàries i serveis a empreses, la sanitat i l'educació.

2.6. Garrotxa

El tret que caracteritza l'estructura productiva de la Garrotxa és un pes molt fort de la indústria, molt per sobre de la mitjana catalana i, com a conseqüència, un pes relativament baix del sector serveis. Així, la indústria suposa un 47,7% del total del VAB el 2001, quan en el conjunt de Catalunya aquesta xifra no arribava al 30%. L'agricultura i la construcció també tenen pesos superiors a la comarca que a l'economia catalana.

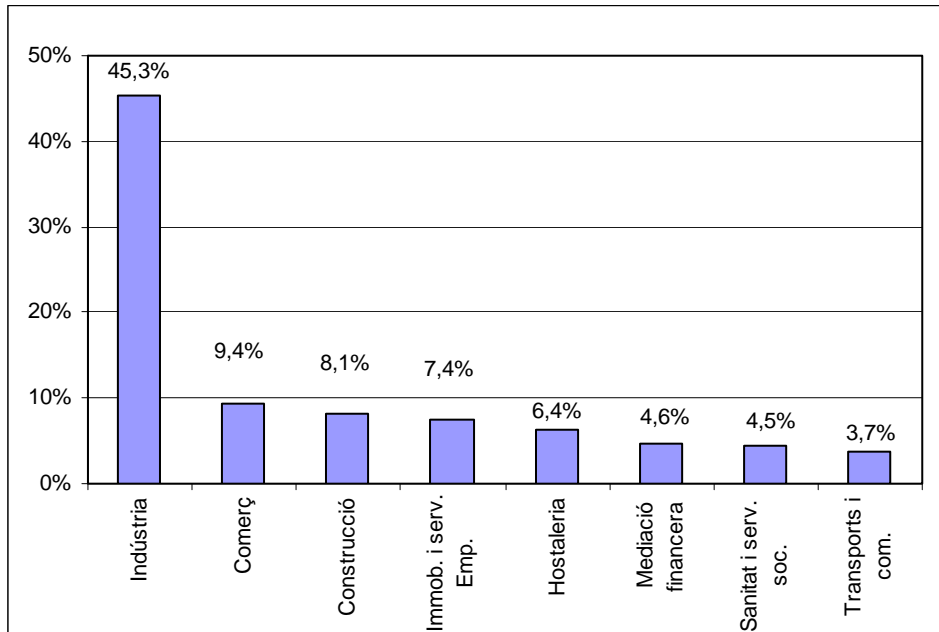
Pel que fa a l'evolució entre 1996 i 2001 la indústria, els principals subsectors de la qual són l'alimentació, el tèxtil, i el paper i edició, ha tingut un lleuger descens del seu pes en termes de VAB, fenomen que també ha afectat a l'energia. Dins dels serveis, que en canvi han patit un augment considerable de tres punts percentuals, cal destacar les immobiliàries i serveis a les empreses, els serveis lligats al sector públic (administració i sanitat) i els altres serveis com aquells que han testimoniat un creixement major dins del sector terciari. En canvi el comerç, els transports i les comunicacions i el personal domèstic o s'han mantingut o han disminuït el seu pes en termes de VAB i/o ocupació. Per la seva part, la construcció ha augmentat lleugerament la seva presència en termes d'ocupats que no de VAB a l'economia de la Garrotxa, mentre que l'agricultura l'ha disminuït en ambdós casos (Taula 3.5).

Taula 2.9: VAB I OCUPACIÓ. GARROTXA

	PES SOBRE EL TOTAL (%)				VAB	
	1996		2001		Milers €	Creixement mig anual (%)
	VAB	Ocup.	VAB	Ocup.	2001	1996-2001
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	3,6	5,3	2,5	3,8	18.861	-5,5%
Agricultura i ramaderia	3,6	5,3	2,5	3,7	18.553	-5,7%
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,1	308	26,4%
INDÚSTRIA I ENERGIA	48,3	48,3	47,7	41,5	357.417	0,1%
Energia	4,4	1,1	2,3	0,5	17.551	-9,7%
Indústries extractives	0,9	0,2	0,8	0,1	5.681	-2,6%
Energia elèctrica, gas i aigua	3,5	0,9	1,6	0,5	11.870	-12,1%
Indústria	43,9	47,2	45,3	40,9	339.866	0,8%
CONSTRUCCIÓ	8,4	8,1	8,1	10,4	60.484	-0,4%
SERVEIS	43,8	38,3	46,1	44,4	345.980	1,2%
Comerç i reparació	10,3	11,0	9,4	13,4	70.486	-1,1%
Hostaleria	5,6	3,9	6,4	4,7	47.626	2,4%
Transports i comunicacions	4,7	3,5	3,7	2,7	27.836	-3,5%
Mediació financera	4,0	2,0	4,6	2,1	34.282	2,8%
Immobiliàries i serveis a empreses	5,5	3,1	7,4	4,0	55.785	5,6%
Administració pública	2,6	3,5	3,0	3,8	22.603	2,9%
Educació	3,6	4,5	3,5	4,6	26.490	0,0%
Sanitat i serveis socials	3,9	3,2	4,5	4,9	33.884	2,9%
Altres serveis	2,8	3,2	2,8	2,8	21.118	0,4%
Personal domèstic	1,0	0,5	0,8	1,3	5.872	-3,2%
SIFMI	-4,2		-4,4		-32.981	
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00	749.761	0,3%

Font: Idescat i elaboració pròpia.

Gràfic 2.8: VAB A LA GARROTXA. PRINCIPALS SECTORS (2001)

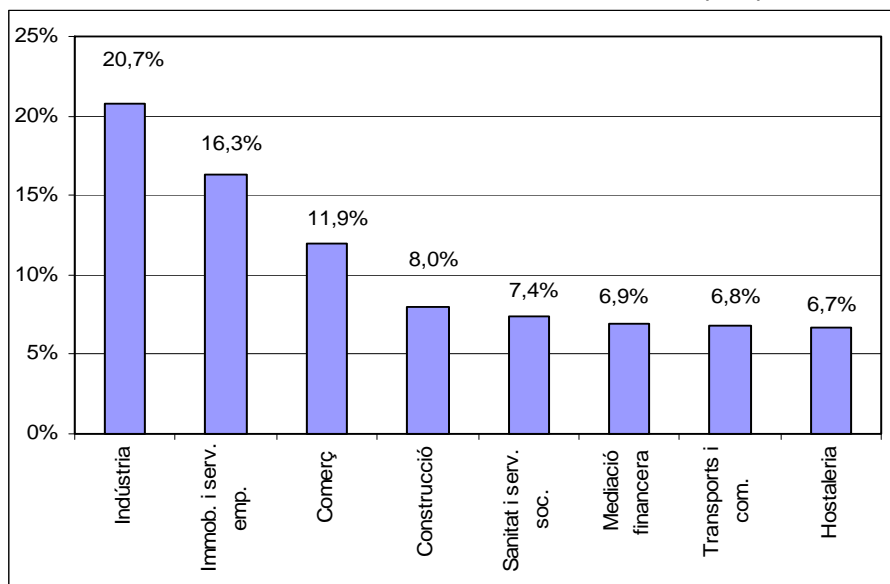
El VAB de la comarca va ser de gairebé 750 milions d'euros el 2001, xifra que suposa al voltant d'un 8,4% del conjunt de l'àmbit i un 0,7% del conjunt de Catalunya. Si s'analitza l'evolució d'aquesta macromagnitud entre 1996 i 2001, es comprova que ha tingut un creixement real mig anual de l'0,3% durant el període 1996-2001, creixement que ha estat liderat pels serveis, amb un creixement de l'1,2% i en menor mesura per la indústria (0,8%). La construcció, i especialment l'energia i l'agricultura, pateixen, en canvi, un acusat decreixement d'aquesta macromagnitud. Entre els subsectors dels serveis destaquen les immobiliàries i serveis a les empreses, amb una taxa de creixement del 5,6%, la sanitat i l'administració pública (2,9% respectivament), i la mediació financera (2,8%). Finalment, cal assenyalar que els transports i comunicacions i el personal domèstic lideren el grup de subsectors dels serveis que han decrescut.

2.7. Gironès

El sector serveis és el més important de l'activitat econòmica del Gironès, i representa a l'any 2001 un 72,1% del VAB de la comarca. D'altra banda, la indústria suposa el 20,7%, mentre que la construcció té un pes en el VAB similar al de Catalunya i el sector primari una mica inferior. Dins dels serveis, els principals subsectors són les immobiliàries i serveis a empreses (16,3%), el comerç (11,9%), i la sanitat i els serveis socials (7,4%).

Entre 1996 i 2001 el sector serveis va augmentar gairebé tres punts percentuals la seva participació en el VAB total de la comarca i cinc punts en l'ocupació. Tanmateix, les seves principals branques han tingut un comportament una mica dispar en el període analitzat, ja que mentre que les immobiliàries i serveis a empreses i l'hostaleria han augmentat la seva participació en el VAB i no han disminuït en termes d'ocupació, el comerç l'ha mantingut en termes de VAB però ha augmentat considerablement en ocupació. D'altra banda, els transports i comunicacions van perdre pes tant en termes de VAB com en termes d'ocupació. Altres subsectors amb molta rellevància en l'economia d'aquesta comarca són la indústria (20,7% del VAB), i la construcció, que augmenta la seva presència tant en el VAB com en l'ocupació (Taula 2.10).

Gràfic 2.9: VAB AL GIRONÈS. PRINCIPALS SECTORS (2001)

El VAB del Gironès en termes corrents va assolir els 2.425 milions d'euros l'any 2001, xifra que suposa el 27,2% del total de l'àmbit dins del qual és la primera comarca en importància, posició que també ocupa pel que fa a població. El pes sobre el conjunt català supera lleugerament el 2%. El creixement d'aquesta macromagnitud ha assolit una taxa real anual del 0,6% entre el 1996 i el 2001, creixement 0,2 punts superior al del conjunt de l'àmbit.

Dintre dels diferents sectors, la construcció i els serveis han liderat aquest creixement, amb unes taxes del 1,8% i el 1,4%, respectivament. La indústria i la agricultura han patit disminucions, sobretot aquesta última amb un decreixement acumulatiu anual de -3,5% en el període 1996-2001.

Taula 2.10: VAB I OCUPACIÓ. GIRONÈS

	PES SOBRE EL TOTAL (%)				VAB	
	1996		2001		Milers €	Creixement mig anual (%)
	VAB	Ocup.	VAB	Ocup.	2001	1996-2001
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	1,6	2,6	1,3	2,0	32.101	-3,5
Agricultura i ramaderia	1,6	2,5	1,3	2,0	31.125	-3,9
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,1	976	18,0
INDÚSTRIA I ENERGIA	25,7	26,9	23,0	19,6	558.510	-1,6
Energia	2,8	0,8	2,3	0,6	56.005	-3,5
Indústries extractives	0,3	0,1	0,3	0,0	6.438	-1,7
Energia elèctrica, gas i aigua	2,5	0,7	2,0	0,6	49.567	-3,7
Indústria	22,9	26,1	20,7	19,0	502.505	-1,3
CONSTRUCCIÓ	7,5	7,7	8,0	10,4	193.764	1,8
SERVEIS	69,3	62,9	72,1	68,0	1.747.912	1,4
Comerç i reparació	11,9	13,6	11,9	17,3	288.983	0,6
Hostaleria	5,5	4,0	6,7	5,1	162.287	4,6
Transports i comunicacions	7,5	6,0	6,8	5,0	164.029	-1,4
Mediació financera	6,6	3,6	6,9	3,3	168.061	1,5
Immobiliàries i serveis a empreses	14,9	8,9	16,3	8,9	396.430	2,5
Administració pública	6,7	9,8	6,4	8,3	156.426	-0,2
Educació	5,0	6,6	5,5	7,3	133.300	2,4
Sanitat i serveis socials	7,2	6,3	7,4	8,2	180.052	1,1
Altres serveis	2,8	3,4	3,1	3,1	75.941	2,8
Personal domèstic	1,0	0,6	0,9	1,5	22.403	-1,6
SIFMI	-4,2		-4,4		-106.697	
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	2.425.590	0,6

Font: Idescat i elaboració pròpia.

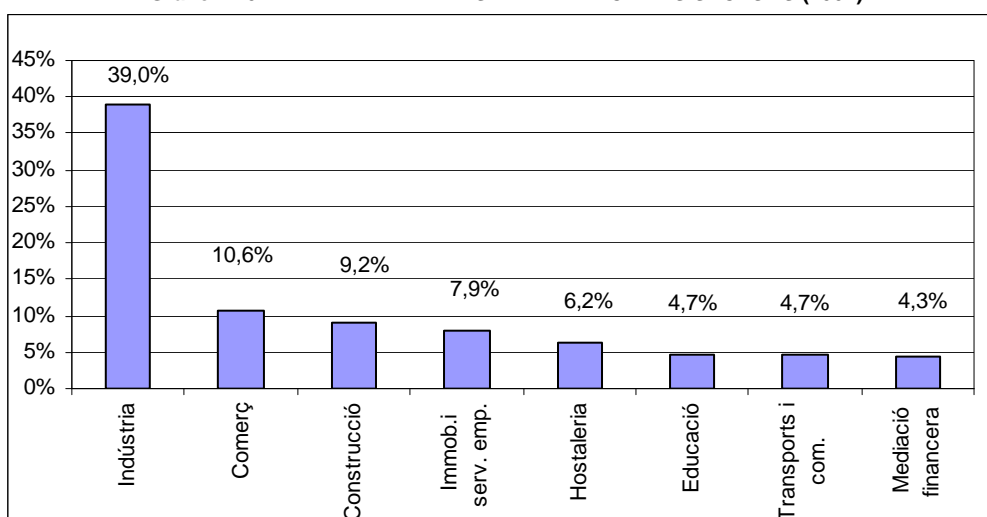
Pel que fa a les branques dels serveis, destaquen els forts creixements de l'hostaleria (4,6% anual), els altres serveis (2,8% anual), i les immobiliàries i serveis a les empreses que han crescut un 2,5%. L'educació, la sanitat i la mediació financera també presenten un creixement bastant superior a la mitjana.

2.8. Pla de l'Estany

El tret diferencial de l'economia del Pla de l'Estany es troba en la importància de la indústria, que suposa més d'un 39% del VAB el 2001, i que situa la comarca com la tercera dins de l'àmbit, després de la Garrotxa i el Ripollès, amb una presència industrial rellevant. D'altra banda, el sector més determinant és el de serveis en conjunt, tot i que el seu pes es situa molt per sota de la mitjana catalana, representant l'any 2001 el 49,5% del VAB i el 47,3% dels llocs de treball de la comarca.

Analitzant l'estructura productiva del Pla de l'Estany més desagregada es comprova com, després de la indústria, les branques més rellevants són el comerç, amb més del 10% del VAB total, la construcció (9,2%), les immobiliàries i serveis a les empreses (7,9%), l'hostaleria (6,2%), l'educació (4,7%), els transports i comunicacions (4,7%) i la mediació financera (4,3%). Pel que fa a l'evolució entre 1996 i 2001, destaquen els creixements dels pesos de les branques d'hostaleria, immobiliàries i serveis a empreses i la educació, tant en VAB com en LTL. En canvi, el comerç ha augmentat més de tres punts en llocs de treball, però ha disminuït lleugerament en VAB, un comportament similar al de la construcció, mentre que la indústria perd pes en termes de LTL mentre augmenta la seva part de VAB (Taula 3.7).

Gràfic 2.10: VAB AL PLA DE L'ESTANY. PRINCIPALS SECTORS (2001)

El VAB de la comarca es va situar en gairebé 346 milions d'euros corrents l'any 2001, el que suposa un pes sobre el conjunt de les Comarques Gironines del 3,9% i del 0,3% sobre el total de Catalunya. Cal esmentar que el Pla de l'Estany és la comarca més petita de l'àmbit, tant en termes de població com de superfície.

Taula 2.11: VAB I OCUPACIÓ. PLA DE L'ESTANY

	PES SOBRE EL TOTAL (%)				VAB	
	1996		2001		Milers €	Creixement mig anual (%)
	VAB	Ocup.	VAB	Ocup.	2001	1996-2001
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	5,9	8,7	3,9	5,9	13.681	-7,9%
Agricultura i ramaderia	5,9	8,6	3,9	5,8	13.553	-8,0%
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,1	128	20,6%
INDÚSTRIA I ENERGIA	41,3	40,7	41,8	35,3	145.091	0,2%
Energia	4,4	1,1	2,9	0,8	9.901	-8,4%
Indústries extractives	0,5	0,1	0,1	0,0	379	-25,2%
Energia elèctrica, gas i aigua	4,0	1,0	2,7	0,8	9.522	-7,1%
Indústria	36,9	39,6	39,0	34,5	135.190	1,0%
CONSTRUCCIÓ	11,0	10,5	9,2	11,5	31.759	-3,7%
SERVEIS	45,9	40,2	49,5	47,3	171.558	1,4%
Comerç i reparació	10,7	11,4	10,6	14,9	36.815	-0,1%
Hostaleria	5,1	3,5	6,2	4,5	21.549	4,1%
Transports i comunicacions	5,9	4,4	4,7	3,3	16.145	-4,6%
Mediació financera	3,8	1,9	4,3	2,0	15.068	2,7%
Immobiliàries i serveis a empreses	6,8	3,8	7,9	4,2	27.478	2,9%
Administració pública	3,0	4,1	3,0	3,7	10.434	-0,2%
Educació	4,0	4,9	4,7	6,0	16.319	3,2%
Sanitat i serveis socials	3,2	2,7	4,0	4,2	13.779	4,1%
Altres serveis	2,8	3,1	3,3	3,1	11.374	3,3%
Personal domèstic	0,6	0,4	0,7	1,2	2.597	3,3%
SIFMI	-4,2		-4,4		-15.257	
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	346.833	-0,1%

Font: Idescat i elaboració pròpia.

En el període 1996-2001, aquesta comarca té un augment de VAB gairebé nul, amb una taxa de -0,1% anual com a conseqüència d'un creixement negatiu de la construcció, de la energia i de l'agricultura i ramaderia. Dins dels serveis, han tingut una evolució molt favorable l'hostaleria, que ha crescut gairebé un 4%, tal com la sanitat i serveis socials (4,1%), els altres serveis i el personal domèstic (3,3%), i la educació (3,2%). Cal destacar, a més, que totes les branques dels serveis presenten taxes superiors al 2,7%, excepció feta del transport i comunicació (-4,6%), el comerç i reparació (-0,1%) i l'administració pública, aquesta última amb un descens en la seva activitat del 0,2%.

2.9. Ripollès

L'economia del Ripollès es caracteritza per un pes del sector serveis en el VAB baix (46%), comparat amb el conjunt de Catalunya. Dins dels serveis, les branques més importants són d'una banda el comerç (8,6%), la hostaleria (8,4%) ja que aquesta és una comarca amb un mercat turístic consolidat, i d'altra banda les immobiliàries i serveis a les empreses (6,9%). La indústria (energia inclosa) té un pes molt important, representant el 46,8% del total de la comarca, xifra que la situa com la segona de l'àmbit després de la Garrotxa on la presència d'aquest sector és més destacada. El principals subsectors industrials són el tèxtil i el metall. D'altra banda, l'agricultura té un pes gairebé el doble de la mitjana catalana i la construcció es situa lleugerament per sobre d'aquesta mitjana (Taula 2.12).

Taula 2.12: VAB I OCUPACIÓ. RIPOLLÈS

	PES SOBRE EL TOTAL (%)				VAB	
	1996		2001		Milers €	Creixement mig anual (%)
	VAB	Ocup.	VAB	Ocup.	2001	1996-2001
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	4,2	6,2	3,1	4,7	12.012	-5,3%
Agricultura i ramaderia	4,2	6,2	3,1	4,7	11.935	-5,4%
Pesca	0,0	0,0	0,0	0,0	77	20,5%
INDÚSTRIA I ENERGIA	45,4	45,1	46,8	40,2	178.807	0,0%
Energia	4,4	1,1	3,1	0,8	11.689	-6,4%
Indústries extractives	0,7	0,2	0,4	0,0	1.515	-10,2%
Energia elèctrica, gas i aigua	3,7	1,0	2,7	0,8	10.174	-5,8%
Indústria	41,0	44,0	43,7	39,4	167.118	0,6%
CONSTRUCCIÓ	8,2	7,9	8,1	10,3	30.777	-0,9%
SERVEIS	46,3	40,9	46,4	44,7	177.509	-0,4%
Comerç i reparació	9,8	10,4	8,6	12,2	32.710	-2,7%
Hostaleria	8,6	5,9	8,4	6,3	32.248	-0,8%
Transports i comunicacions	5,2	3,9	3,4	2,5	13.007	-7,4%
Mediació financera	3,0	1,5	3,4	1,6	13.075	1,5%
Immobiliàries i serveis a empreses	5,3	3,0	6,9	3,7	26.304	3,9%
Administració pública	4,0	5,4	4,1	5,1	15.519	-0,1%
Educació	3,6	4,5	3,1	4,1	11.956	-2,8%
Sanitat i serveis socials	3,9	3,2	4,9	5,4	18.874	3,5%
Altres serveis	2,5	2,8	3,1	3,0	11.715	3,2%
Personal domèstic	0,4	0,2	0,5	0,9	2.100	6,7%
SIFMI	-4,2		-4,4		-16.816	
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00	382.289	-0,5%

Font: Idescat i elaboració pròpia.

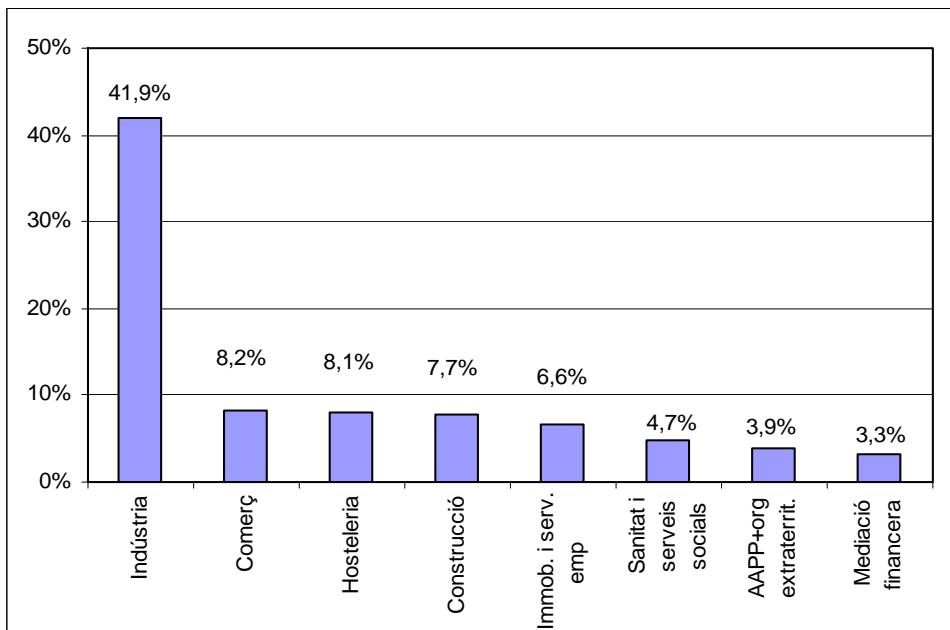
En quant a l'evolució, la indústria i la energia han guanyat, concretament l'any 1996 representaven el 45,4% del VAB, mentre que l'any 2001 el 46,8%, creixement explicat principalment per l'evolució positiva de la indústria. Aquest augment del pes del sector industrial en el VAB no es correspon, però amb un augment de l'ocupació, que en el mateix període perd més de quatre punts percentuals. Per la seva part, el sector serveis ha tingut un petit augment de l'ocupació, que no de VAB, durant el període i l'agricultura segueix la tendència general de pèrdua de pes.

El VAB de el Ripollès va assolir els 382 milions d'euros en termes corrents el 2001, la qual cosa suposa una aportació al total de l'àmbit de les Comarques Gironines d'aproximadament un 4,3%, i d'un 0,35% sobre el conjunt de Catalunya. D'altra banda, el Ripollès ha patit un petit descens del 0,5% en termes reals entre el 1996 i el 2001. Aquesta davallada ha estat deguda

sobretot a l'agricultura i l'energia, mentre que els serveis i especialment la indústria s'han mantingut més constants. La construcció també va decrescut en termes de VAB, tot i que en menor mesura que l'agricultura i l'energia.

Dins dels serveis, cal esmentar els creixements de les activitats de les immobiliàries i serveis a les empreses, a prop del 4%. També han tingut un comportament positiu important la sanitat i els serveis socials, els altres serveis i el personal domèstic, mentre que destaca l'evolució negativa del comerç, que ha disminuït un 2,7%, i també dels transports i les comunicacions que han decrescut un 7% en els cinc anys considerats.

Gràfic 2.11: VAB AL RIPOLLÈS. PRINCIPALS SECTORS (2001)

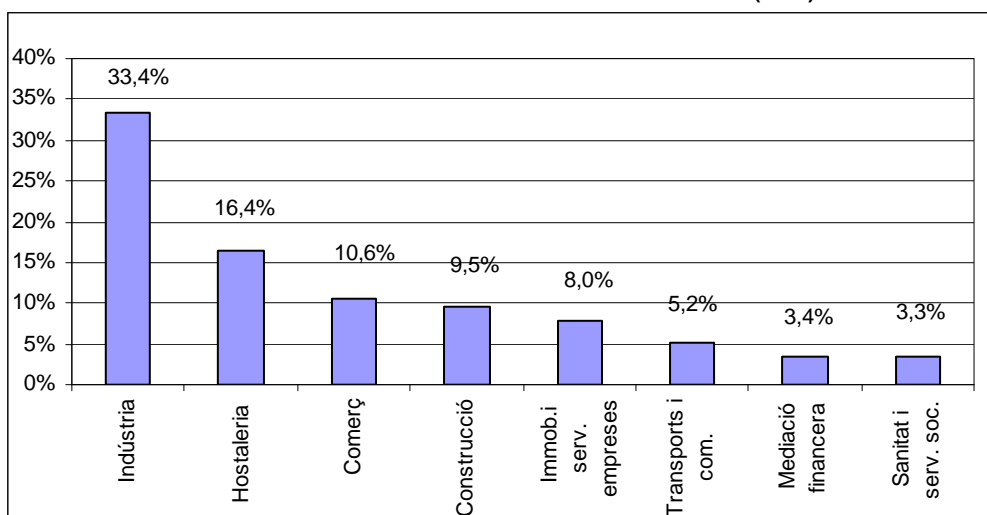

2.10. Selva

El sector serveis és el més important de l'activitat econòmica de la Selva, ja que representava el 2001 el 57% del VAB, xifra una mica inferior a la mitjana catalana. Cal destacar, també, la rellevància de la indústria, que supera el 33% del total, un pes superior al del mateix sector en el conjunt de l'economia catalana.

Els serveis, tot i la seva importància, van disminuir en gairebé quatre punts percentuals la seva participació en el total del VAB entre 1996 i 2001, mentre que disminueix molt lleugerament en el cas dels llocs de treball localitzats (-0,5 punts percentuals). Dins dels serveis, els principals subsectors són l'hostaleria, el comerç, i les immobiliàries i serveis a les empreses. Tanmateix, aquestes branques han tingut un comportament dispar en el període analitzat, ja que mentre que les immobiliàries i serveis a les empreses han augmentat la seva participació, tant en termes de VAB com de LTL, el comerç l'ha disminuït en termes de VAB però no de LTL, i l'hostaleria ha patit una forta disminució en ambdues variables (Taula 3.8).

Gràfic 2.12: VAB A LA SELVA. PRINCIPALS SECTORS (2001)

D'altra banda, la indústria ha augmentat el seu pes en el total de VAB, mentre que ha disminuït lleugerament en el cas dels llocs de treball. Aquesta és una comarca que, tot i no arribar a les xifres d'altres comarques de l'àmbit, està bastant especialitzada en el sector industrial, on hi destaquen les branques d'alimentació i del tèxtil. Cal assenyalar que els serveis i la indústria a la Selva presenten un comportament oposat al que es dona a la resta de comarques de l'àmbit, on creix la participació dels serveis en el VAB i disminueix la de la indústria.

Taula 2.13: VAB I OCUPACIÓ. SELVA

	PES SOBRE EL TOTAL (%)				VAB	
	1996		2001		Milers €	Creixement mig anual (%)
	VAB	Ocup.	VAB	Ocup.	2001	1996-2001
AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA	2,5	3,9	2,3	3,4	40.994	-1,3%
Agricultura i ramaderia	2,2	3,4	1,9	3,0	35.267	-1,5%
Pesca	0,3	0,6	0,3	0,5	5.727	0,0%
INDÚSTRIA I ENERGIA	32,1	33,8	35,7	31,0	649.363	2,9%
Energia	3,2	0,9	2,3	0,5	42.486	-5,5%
Indústries extractives	0,5	0,1	0,7	0,1	12.876	10,2%
Energia elèctrica, gas i aigua	2,8	0,8	1,6	0,5	29.610	-9,4%
Indústria	28,9	32,9	33,4	30,4	606.877	3,7%
CONSTRUCCIÓ	8,2	8,3	9,5	12,3	171.917	3,5%
SERVEIS	61,3	53,9	57,0	53,4	1.035.527	-0,8%
Comerç i reparació	11,4	13,0	10,6	15,2	191.868	-0,9%
Hostaleria	21,7	15,8	16,4	12,3	297.551	-4,8%
Transports i comunicacions	6,3	5,0	5,2	3,8	94.085	-3,3%
Mediació financera	3,2	1,7	3,4	1,6	61.867	2,2%
Immobiliàries i serveis a empreses	6,6	3,9	8,0	4,3	144.778	4,6%
Administració pública	3,1	4,5	3,0	3,9	55.316	0,4%
Educació	2,8	3,7	3,2	4,2	58.307	3,2%
Sanitat i serveis socials	2,4	2,1	3,3	3,6	60.553	7,8%
Altres serveis	3,1	3,8	3,2	3,2	58.918	1,4%
Personal domèstic	0,7	0,4	0,7	1,1	12.285	-0,7%
SIFMI	-4,2		-4,4		-79.963	
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	1.817.837	0,7%

Font: Idescat i elaboració pròpia.

El VAB de la Selva en termes corrents va assolir els 1.817 milions d'euros l'any 2001, xifra que suposa el 20,4% del total de l'àmbit i l'1,7% sobre el total de Catalunya. El seu creixement anual ha estat d'un 0,7% real entre el 1996 i el 2001, dada que és 0,3 punts percentuals superior a la de la mitjana de l'àmbit. Dintre dels diferents sectors, la construcció i la indústria han liderat aquest creixement, amb unes taxes reals anuals del 3,5% i del 3,7%, respectivament. D'altra banda, els serveis a la comarca són els menys dinàmics de tot l'àmbit, amb un creixement real negatiu de -0,8%, conseqüència sobretot de la important davallada de l'hostaleria (-4,8%). Els subsectors dels serveis que més creixen són la sanitat i serveis socials (7,8%), les immobiliàries i serveis a empreses (4,6%), i l'educació (3,2%).

3. ACTUALITZACIÓ DE LES DADES SOCIOECONÒMIQUES ALS PRIMERS ANYS DEL SEGLE XXI

3.1. Estructura productiva

Per analitzar l'evolució més recent (2001-2007) del pes dels diferents sectors de l'economia s'han utilitzat les dades d'afiliats al règim general de la Seguretat Social¹¹. L'estructura productiva del total de les Comarques Gironines s'ha modificat en aquest període, i destaca un major pes del sector serveis (gairebé tres punts percentuals més) i del sector de la construcció en detriment del sector industrial. D'altra banda, el sector primari va augmentar molt lleument el seu pes (0,1 punts percentuals).

Els canvis a nivell comarcal se semblen al que va succeir al conjunt de les Comarques Gironines però amb certes diferències. El sector primari va créixer moderadament (menys d'un punt percentual) a totes les comarques a excepció de l'Alt Empordà, on perd 0,2 punts percentuals. El pes de la indústria va caure a totes les comarques (especialment al Ripollès i al Baix Empordà) amb l'excepció del Pla de l'Estany, on va pujar 1,5 punts percentuals. El sector serveis va augmentar la seva participació en l'estructura productiva a totes les comarques amb l'excepció novament de Pla de l'Estany, on va baixar gairebé tres punts. Cal destacar l'important augment del pes del sector serveis donat al Ripollès de més d'onze punts percentuals. Finalment, el sector de la construcció va augmentar el seu pes en el total d'afiliats a totes les comarques, especialment a l'Empordà, al Ripollès i a la Selva amb més de dos punts percentuals en cada cas.

Taula 3.1: VARIACIÓ 2001-2007 DEL PES DELS PRINCIPALS SECTORS D'ACTIVITAT (punts percentuals)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis
Alt Empordà	-0,2	-2,8	2,3	0,7
Baix Empordà	0,5	-4,4	2,4	1,4
Garrotxa	0,2	-3,2	1,5	1,6
Gironès	0,1	-3,3	1,1	2,2
Pla de l'Estany	0,1	1,5	1,3	-2,9
Ripollès	0,6	-14,1	2,2	11,3
Selva	0,2	-5,9	2,5	3,2
Total Comarques Gironines	0,1	-4,7	1,7	2,8

Font: Afiliats al règim general de la Seguretat Social (Anuari Caixa Catalunya) i elaboració pròpia.

Pel que fa al dinamisme amb el que han evolucionat els afiliats als principals sectors d'activitat en el període 2001-2007, per al total de les Comarques Gironines, destaquen el sector primari i la construcció que han crescut a una taxa elevada (superior al 7%), seguits pels serveis (5,5%) i, a un ritme molt més lent, la indústria amb un creixement acumulatiu anual¹² de l'1,2%. El creixement anual acumulatiu del total d'ocupats va ser de gairebé un 5% anual per al període 2001-2007.

¹¹ Font: Anuaris Comarcals de Caixa Catalunya per a les corresponents anys. Els pesos de l'any 2001 corresponen a la mitjana dels anys 2000 i 2002.

¹² El creixement acumulatiu anual és la taxa a la que ha de créixer una variable anualment (en aquest cas número afiliats a la Seguretat Social) per tal d'assolir el valor obtingut al final del període.

Taula 3.2: CREIXEMENT ACUMULATIU ANUAL 2001-2007 DELS PRINCIPALS SECTORS D'ACTIVITAT (%)

	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Empordà	-4,5%	1,7%	8,0%	5,5%	5,3%
Baix Empordà	15,0%	-1,1%	5,8%	4,3%	3,9%
Garrotxa	7,2%	2,0%	6,1%	3,8%	3,2%
Gironès	9,3%	1,7%	7,9%	6,4%	5,9%
Pla de l'Estany	4,6%	4,5%	5,7%	2,7%	3,9%
Ripollès	27,6%	-3,4%	5,0%	6,4%	1,8%
Selva	10,3%	1,2%	7,7%	5,3%	4,2%
Total Comarques Gironines	8,5%	1,2%	7,1%	5,5%	4,8%

Font: Afiliats al règim general de la Seguretat Social (Anuari Caixa Catalunya) i elaboració pròpia.

Si s'observa el creixement sectorial per comarques, es troben diferències significatives. Els sectors de la construcció i dels serveis s'ha comportat de manera molt similar a totes les Comarques Gironines, amb uns creixements acumulatius anuals al voltant del 7% en la construcció i del 5,5% en els serveis. Hi ha algunes excepcions com el poc creixement del terciari a la comarca del Pla de l'Estany, però en general el comportament ha estat similar. El sector primari, en canvi, pateix unes oscil·lacions molt majors entre comarques, amb un creixement acumulatiu positiu del 27% al Ripollès i un decreixement significatiu del 4,5% a l'Alt Empordà. En el cas del Ripollès el creixement relatiu pot ser degut a un creixement absolut poc important, degut a la mida reduïda de la comarca, però en tot cas es mostra una clara diferenciació entre comarques. La indústria ha tingut també comportaments bastant diferenciats entre comarques, amb creixement positiu a moltes d'elles (tot i que baixos) però amb alguns decreixements importants com ara al Ripollès.

3.2. Dimensió del mercat de treball

Degut a la carència de dades disponibles a nivell comarcal del total de Afiliats al règim general de la Seguretat Social més els treballadors autònoms l'evolució de la dimensió del mercat de treball es pot obtenir solament per al total de les Comarques Gironines. Si s'extrapola l'increment d'ocupats (Afiliats al règim general de la Seguretat Social més els treballadors autònoms) de la Província de Girona per al període 2001-2007 i s'aplica aquest increment al nombre d'ocupats a les Comarques Gironines segons els escenaris de creixement socioeconòmic establerts pel Programa de Planejament Territorial (V15-CAT), per l'any 2001 s'obté un total de 335.000 treballadors a l'any 2007.

Si es compara el ritme real de creixement dels afiliats al règim de la Seguretat Social i el ritme previst per l'escenari de referència per al total d'ocupats durant el primer quinquenni del Pla, es pot observar que a totes les comarques, llevat el Ripollès, el ritme real de creixement dels afiliats va superar el ritme previst per al total d'ocupats (Taula 3.3).

Taula 3.3: INCREMENT QUINQUENAL (2001-2006)

Comarca	Increment quinquennal 2001-2006	
	Afiliats al règim general de la Seguretat Social	Total ocupats escenari V15_nod03
Alt Empordà	31,1%	13,9%
Baix Empordà	23,1%	9,8%
Garrotxa	18,1%	4,6%
Gironès	33,3%	27,3%
Pla de l'Estany	22,3%	6,0%
Ripollès	8,8%	15,9%
Selva	24,6%	11,1%
Total Comarques Gironines	27,1%	17,8%

Font: Afiliats al règim general de la Seguretat Social (Anuari Caixa Catalunya) i elaboració pròpia.

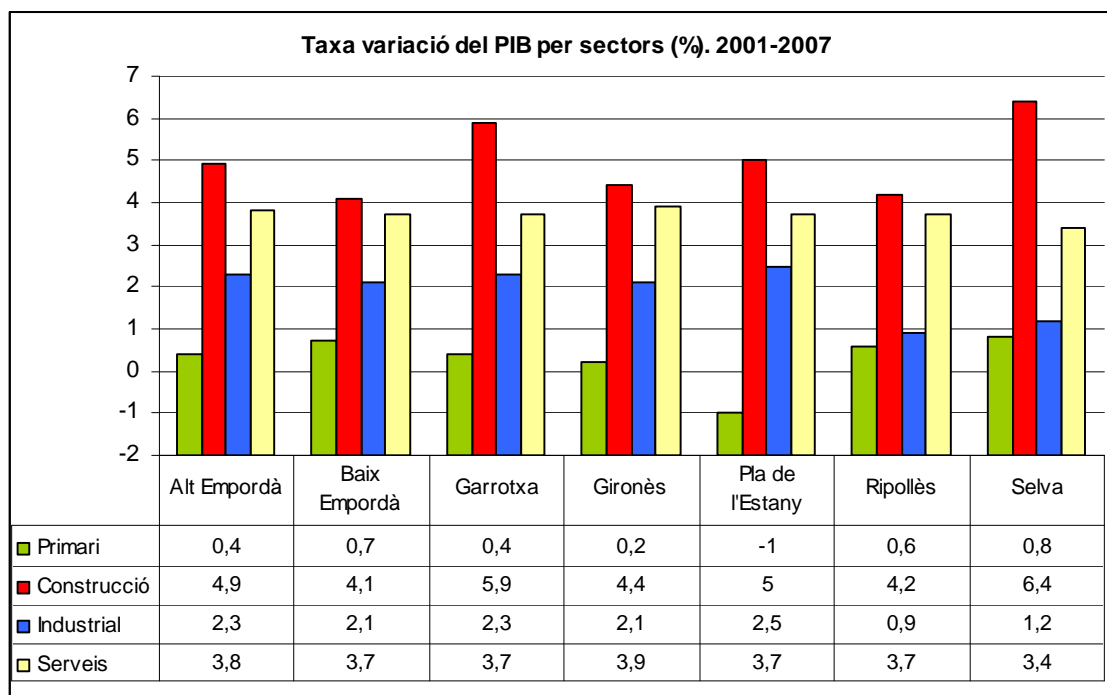
Per al total de les Comarques Gironines l'increment del número d'afiliats al règim general de la Seguretat Social en el període 2001-2007 representa el 42% de l'increment previst en el número d'ocupats totals per a tot el període del Pla (2001-2026). A nivell comarcal l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès i el Pla de l'Estany van tenir un increment del total d'afiliats (2001-2007) que representa més del 40% del creixement previst per el total d'ocupats per a tot el període del Pla, mentre que per la resta de les comarques (la Garrotxa, el Ripollès, la Selva) aquest percentatge és inferior al 25%.

3.3. PIB

L'actualització del PIB per sectors s'ha dut a terme amb dades de l'Anuari Comarcal de Caixa Catalunya, que ofereix les taxes de variació 2001-2007 dels quatre grans sectors productius, primari, construcció, indústria i serveis. Si es comparen aquestes dades amb les del quinquenni anterior, 1996-2001¹³, s'observa una millora en la taxa de variació del PIB a la majoria de sectors productius. Si entre 1996 i 2001 el creixement quinquennal va ser negatiu o molt baix a totes les comarques i sectors, entre 2001 i 2007 s'observa que cap sector, a excepció del primari, ha tingut una taxa de creixement interanual negativa.

El creixement més elevat del PIB s'ha donat entre 2001 i 2007 als sectors de la construcció i dels serveis, un fenomen similar a totes les Comarques Gironines. Dins del sector terciari, la taxa de variació s'ha situat al voltant del 3,8% a totes les comarques, mentre que en el sector de la construcció la variació del PIB ha estat més desigual. Destaca el creixement positiu de quasi el 6% a la comarca de la Garrotxa, enfront d'una taxa del 4,2% del Ripollès, la més baixa per a aquest sector al conjunt de l'àmbit.

Gràfic 3.1:

¹³ Cal tenir en compte que les dades utilitzades per a calcular el VAB entre 1996 i 2001 corresponen als llocs de treball localitzats, mentre que l'Anuari de Caixa Catalunya fa servir dades d'afiliats a la Seguretat Social. La comparació, per tant, s'ha de fer en termes molt generals i tenint present aquesta diferència de fonts.

De tots els sectors productius, és el primari el què ha tingut un creixement més baix, que no arriba a l'1% a cap comarca llevat el cas del Pla de l'Estany, on la taxa de variació del PIB agrari ha estat negativa. En el sector industrial, és la comarca del Ripollès la que sobresurt per una taxa molt reduïda, que s'allunya dels creixements entre l'1,2% i el 2,5% de la resta de comarques.

Es pot concloure, doncs, que aquest ha estat un període de creixement generalitzat del PIB a totes les comarques i sectors, si bé en el sector primari s'observa una tendència a l'estabilització d'aquesta magnitud macroeconòmica.

3.4. Població

El padró continu de població permet actualitzar les dades del creixement poblacional fins l'any 2008, la qual cosa permet comprovar si el model de creixement V15CAT establert per a les Comarques Gironines per al període 2001-2026 és vàlid..

Entre 2001 i 2008, segons dades de Padró, l'àmbit de les Comarques Gironines va créixer en 131.437 persones. Aquest creixement s'ha concentrat de manera especial a les comarques de la Selva (31,2%), l'Alt Empordà (26%), i Gironès (un 22%), seguides de lluny pel Pla de l'Estany (13%) o Garrotxa. El Ripollès és la comarca que ha experimentat en aquests anys un creixement menor, que no arriba al 3%.

Si es comparen aquestes dades amb les previstes a l'escenari nodal del model V15CAT, es pot afirmar que la realitat ha superat les previsions. La taula 3.4 mostra la diferència entre el creixement 2001-2008 que indiquen les dades de Padró amb el previst pel model tant per al conjunt del període (2001-2026) com per al primer quinquenni del model (2001-2006). En el conjunt de l'àmbit gironí el creixement real entre 2001 i 2008 més que dobra el creixement que el model preveia pel quinquenni 2001-2006. Si comparem el creixement real amb el creixement previst pel model per al conjunt del temps (fins 2026) observem, que el creixement real no sobrepassa encara, pel conjunt de l'àmbit gironí, el previst, si bé s'hi apropa.

Per comarques es troben situacions diferents. Si comparem el creixement relatiu real amb el previst pel model pel conjunt del període (2001-2026) observem que tres tipus de comportament comarcal: d'una banda, aquelles comarques que en el període real ja han cobert o quasi cobert el creixement. Seria el cas de l'Alt Empordà, que creix segons padró un 26,7% entre 2001 i 2008, mentre que el model preveia entre 2001 i 2026 un 25% de creixement poblacional. També la Selva i el Baix Empordà quasi han crescut en aquests anys igual que el previst pel model en el seu horitzó temporal. Un segon grup de comarques el componen aquelles que han tingut un creixement real menor que el previst, com ara Garrotxa i Pla de l'Estany. Per últim, destaca el Ripollès que ha crescut molt per sota entre 2001 i 2008 que el que el model preveia pel període 2001-2026.

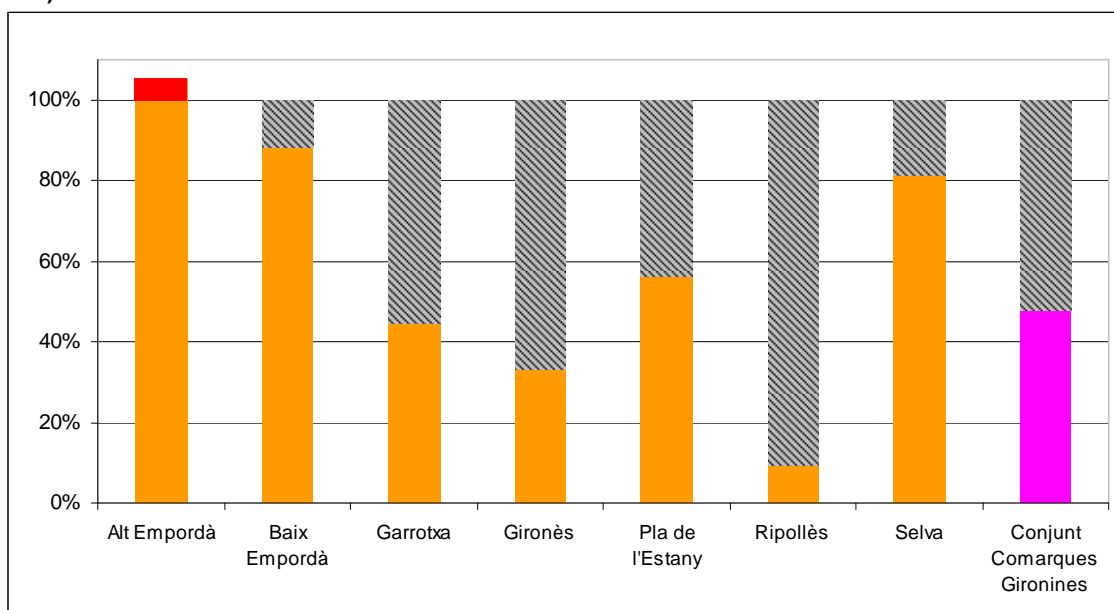
Taula 3.4. CREIXEMENT QUINQUENNAL 2001-2006. VALORS ABSOLUTS I RELATIUS

Comarca	Dades Padró (2001-2008)		Dades Model V15			Creixement real sobre creixement previst Model V15
	Creixement relatiu	Creixement absolut	Creixement relatiu 2001-2026	Creixement absolut 2001-2026	Creixement relatiu 2001-2006	
Alt Empordà	26,7%	28.573	25,4%	27.142	3,9%	105,3%
Baix Empordà	20,0%	21.828	22,7%	24.756	3,2%	88,2%
Garrotxa	11,6%	5.641	25,9%	12.654	4,6%	44,6%
Gironès	22,5%	32.170	68,0%	97.290	21,8%	33,1%
Pla de l'Estany	13,5%	3.531	24,1%	6.303	5,9%	56,0%
Ripollès	2,1%	563	22,6%	5.943	9,5%	9,5%
Selva	31,2%	39.131	38,4%	48.226	11,1%	81,1%
Total Comarques Gironines	26,3%	131.437	38,0%	222.313	10,3%	47,8%

Font: Padró i elaboració pròpia.

Per saber fins a quin punt l'evolució real de la població ha exhaurit l'escenari plantejat pel model V15-CAT, s'ha comparat el creixement dels set anys abans esmentats, amb el creixement que l'escenari estableix per al conjunt del període. Com s'observa al gràfic 3.2 (i està indicat a la última columna de la taula anterior), el creixement 2001-2008 del conjunt de les Comarques Gironines suposa quasi la meitat del creixement demogràfic previst fins l'any 2026. Això significa que en una quarta part del temps s'ha assolit ja la meitat del creixement previst, pels escenaris.

Gràfic 3.2: PES DEL CREIXEMENT REAL (2001-2008) RESPECTE CREIXEMENT PREVIST MODEL V15 (2001-2026)

Per comarques, s'identifiquen situacions ben diferenciades. N'hi ha una, l'Alt Empordà, que ha superat el límit màxim de població que preveia l'escenari nodal V15-CAT, arribant al 105% del

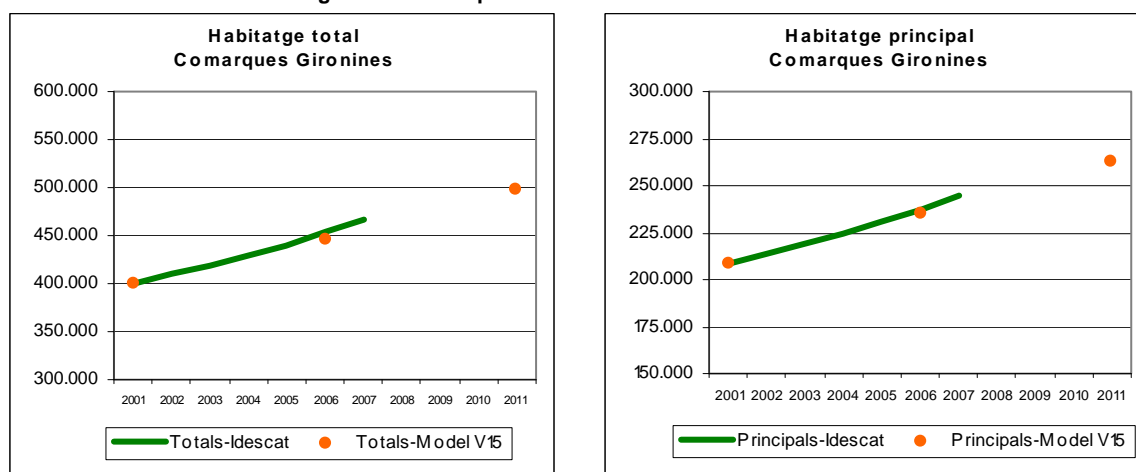
creixement previst en només 7 anys. Altres dues, el Baix Empordà i la Selva, que si bé no han superat el creixement previst s'hi apropen considerablement, amb un 88% i un 81% de les previsions cobertes.

La resta de comarques han patit un comportament diferenciat. El Ripollès destaca per haver-se quedat molt per sota del creixement previst pel model V15-CAT, mentre que la Garrotxa, el Pla de l'Estany semblen haver seguit la tendència hipotetitzada pel model, i en un 25% del temps han crescut una mica més d'un terç en població. Per últim, la comarca del Gironès és la que presenta un comportament més similar en la realitat al del previst pel model, i en el 25% del temps ha crescut un 30%. Això, donat que es tracta de la comarca més poblada de tot l'àmbit, resulta positiu per avaluar la validesa de les dades del model, establertes segons criteris d'un creixement equilibrat. El fet que es tracti de la comarca amb l'economia més diversificada de tot l'àmbit gironí ha contribuït a facilitar aquest creixement demogràfic més equilibrat, tal i com preveia el model V15-CAT.

3.5. Habitatge

En darrer terme s'ha tractat d'avaluar l'evolució recent del sector de l'habitatge. Les dades censals d'habitatge total de l'any 2001 s'han actualitzat utilitzant les xifres disponibles sobre certificats finals d'obra facilitades pels col·legis d'aparelladors. S'ha seguit un criteri de repartiment entre habitatge total i habitatge principal consistent en mantenir el percentatge de rendiment del parc al llarg del període analitzat, del 2001 al 2007, per tal de ser consistents amb els supòsits del model de simulació emprat en el planejament (Model V15).

Gràfic 3.3: Evolució de l'habitatge a les Comarques Gironines. Decenni 2001-2011.

Font: elaboració pròpia a partir de dades Idescat

La primera conclusió que se'n pot extreure (Gràfic 3.3) és que en termes generals, pel conjunt de Comarques Gironines, el nombre d'habitatges realment construïts ha seguit una evolució que s'ajusta a la prevista pel Model V15, tot i situar-se lleugerament per sobre d'aquesta. Cal tenir en compte que el primer quinquenni del segle XXI s'ha caracteritzat per un pes del sector de la construcció extraordinàriament alt i que ha estat durant aquest període en el que s'han establert les noves línies bàsiques de planejament pel que fa al sector de l'habitatge i és, per tant, difícil d'observar de manera immediata els efectes correctors d'aquestes.

Taula 3.5: Evolució de l'habitatge a les Comarques Gironines. Quinquenni 2001-2006.

	2001			Certificats finals d'obra	2006		
	Totals	Rendiment del parc	Principals		Totals	Rendiment del parc	Principals
Alt Empordà	97.534	38%	37.471	11.163	108.697	38%	41.760
Baix Empordà	97.473	41%	40.000	11.335	108.808	41%	44.652
Garrotxa	23.369	75%	17.467	2.303	25.672	75%	19.188
Gironès	70.900	72%	50.800	10.993	81.893	72%	58.677
Pla de l'Estany	14.809	74%	11.016	1.319	16.128	74%	11.997
Ripollès	16.591	59%	9.838	1.772	18.363	59%	10.889
Selva, la	79.224	53%	42.375	14.918	94.142	53%	50.354
Comarques Gironines	399.900	52%	208.967	53.803	453.703	52%	237.516

Font: elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

Observant la Taula 3.5 es pot veure quina era la situació de partida a escala comarcal del sector de l'habitatge l'any 2001 i com s'ha comportat aquest durant el primer dels cinc quinquennis que contempla el planejament en curs. Als habitatges totals del cens del 2001 se'ls ha afegit els construïts de nova planta pel període 2001-2006 obtenint així la xifra de totals del 2006. Suposant una estabilitat en el rendiment del parc s'ha inferit una xifra de principals per aquest mateix any.

D'altra banda, si es comparen aquestes dades amb els valors obtinguts mitjançant el model de simulació (Taula 3.6) es pot comprovar que per la majoria d'elles el creixement real ha estat superior al previst pel Model V15. Només a la comarca del Gironès el ritme constructiu s'ha situat per sota del previst pel model de simulació emprat.

Taula 3.6: Comparativa d'habitatge a les Comarques Gironines. Any 2006

	Idescat		Model V15		Totals Idescat s/ Model V15
	Totals	Principals	Totals	Principals	
Alt Empordà	108.697	41.760	105.870	40.673	102,7%
Baix Empordà	108.808	44.652	104.700	42.966	103,9%
Garrotxa	25.672	19.188	24.685	18.451	104,0%
Gironès	81.893	58.677	85.263	61.091	96,0%
Pla de l'Estany	16.128	11.997	15.936	11.854	101,2%
Ripollès	18.363	10.889	18.363	10.889	100,0%
Selva, la	94.142	50.354	91.069	48.711	103,4%
Comarques Gironines	453.703	237.516	445.885	234.634	101,8%

Font: elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

Finalment, destacar el fet que comptabilitzant fins l'any 2007 dades reals de construcció d'habitatge s'ha exhaurit pel conjunt de Comarques Gironines al voltant del 35% de les previsions d'habitatge total al termini de l'horitzó de planejament, l'any 2026. Hi ha quatre comarques que es situen per sobre d'aquesta mitjana: la Selva, l'Alt Empordà, el Baix Empordà i la Garrotxa.

3.6. Conclusions

En general, els primers anys del segle han estat un període de creixement generalitzat pel PIB de totes les comarques i sectors. Les dades referents a estructura productiva confirmen una progressiva terciarització de les economies comarcals del subàmbit. Notablement significatiu és aquest procés al Ripollès. Hi ha un cas excepcional, el del Pla de l'Estany, a on la tendència s'inverteix cap a una lleugera industrialització. També es comprova com el sector de la construcció ha estat especialment dinàmic, fet que ha portat a les tres comarques costaneres junt amb la Garrotxa fins a nivells d'habitatges acabats per sobre dels inicialment previstos.

Una altra conclusió important és la que se'n deriva de la dimensió del mercat de treball. S'ha comprovat com durant el quinquenni 2001-2006 totes les comarques menys el Ripollès han tingut un ritme de creixement dels afiliats per sobre del previst per al total d'ocupats segons el model de simulació. D'això deriva el fet que els dos Empordans així com el Gironès i el Pla de l'Estany hagin superat durant l'any 2007 el 40% de la ocupació prevista pel 2026.

Pel que fa a l'evolució demogràfica les dades són especialment reveladores. S'ha produït una entrada massiva de població, segurament vinculada amb l'evolució del mercat de treball, notablement significativa a les comarques costaneres i al Gironès. Si bé les previsions del model per aquesta darrera comarca s'ajusten bastant a la realitat no és així per les altres tres. Així doncs, l'Alt i Baix Empordà i la Selva van esgotar l'any 2007 al voltant del 70% de l'augment previst de població per l'any 2026. Sense ser tant extrema aquesta situació també es produeix al Pla de l'Estany (50%) i a la Garrotxa (40%).

Donat que la població ha crescut molt per sobre del previst pel Model V15 i en canvi l'habitatge, sota la hipòtesi de manteniment del percentatge de principals (ens dona les necessitats reals d'habitatge), ha evolucionat bastant en paral·lel al previst pel model es pot concloure que segurament durant aquest primer quinquenni s'ha produït una millora en el rendiment del parc que malauradament no es pot quantificar degut a l'existència del fenomen de la sobreocupació.

En resum, a escala comarcal i amb relació a les dades del Model V15

	MERCAT DE TREBALL	EVOLUCIÓ DEMOGRÀFICA	SECTOR DE L'HABITATGE
ALT EMPORDÀ	+	+	+
BAIX EMPORDÀ	+	+	+
GARROTXA		+	+
GIRONÈS	+	=	-
PLA DE L'ESTANY	+	+	=
RIPOLLÈS		-	=
SELVA, LA		+	+

- Alt Empordà: mercat de treball, evolució demogràfica i del sector de l'habitatge per sobre de les previsions del Model V15.
- Baix Empordà: mercat de treball, evolució demogràfica i del sector de l'habitatge per sobre les previsions del Model V15.
- Garrotxa: sector d'habitatge per sobre de les previsions del Model V15.
- Gironès: mercat de treball per sobre de les previsions del Model V15.
- Pla de l'Estany: mercat de treball per sobre de les previsions del Model V15.
- Ripollès: evolució demogràfica per sota de les previsions del Model V15..
- Selva, la: evolució demogràfica i del sector de l'habitatge per sobre de les previsions del Model V15.

3.7. Anàlisi preliminar de l'actual crisi econòmica

Font de les dades

El ministeri de Treball i Immigració proporciona una sèrie del nombre d'afiliats al règim general i al règim especial d'autònoms de la Seguretat Social per la província de Girona. Les dades són mensuals i van des del dia 1 de gener del 1988 fins al 31 de desembre del 2008. Per tal d'evitar les variacions estacionals, s'ha optat per agafar les dades del dia 31 de desembre de tots els anys disponibles.

Supòsits de abast i duració de la crisi del 2008

A partir del mes de juliol del 2008 s'observa, per primera vegada des de fa anys, una caiguda del nombre de treballadors, fenomen que no ve donat per variacions conjunturals. A continuació, s'exposen diferents supòsits l'evolució esperada del mercat de treball català en funció de la durada i la importància de la crisi.

(1) Evolució recent: entre el 31 de desembre del 2007 i el 31 de desembre del 2008, s'han perdut a la província de Girona 16.985 llocs de treball. L'evolució fins al 31 de juliol del 2008 va ser positiva mentre que durant els mesos següents, negativa (-43.350 treballadors). Aquests resultats donen una taxa de creixement mitjà mensual de -2,53% els últims 5 mesos.

(2) Primera hipòtesi: es fa el supòsit que a la província de Girona, seguiria destruint ocupació durant els sis primers mesos del 2009, i que durant el segon semestre de l'any es frenaria la caiguda (creixement nul) gràcies a la posada en marxa d'una política de gran envergadura basada en el foment de les obres públiques. Dins d'aquesta primera hipòtesi, es fan dos supòsits de creixement de l'ocupació:

- (2a) Es suposa, en aquest escenari optimista, una recuperació del nombre d'ocupats a una taxa del 2% anual, per tal de poder tornar ràpidament al nivell màxim d'ocupació que s'havia assolit a finals del 2007, tot i això, amb una taxa de creixement raonable.
- (2b) La taxa de creixement del nombre de treballadors és més baixa, de l'1% anual.

(3) Segona hipòtesi: en aquest escenari s'ha pres com a hipòtesi que la caiguda del nombre d'afiliats a la seguretat social tindria amb la mateixa intensitat que durant els pitjors mesos del 2008, i que duraria fins al 31 de desembre del 2009. Els dos supòsits alternatius serien els següents:

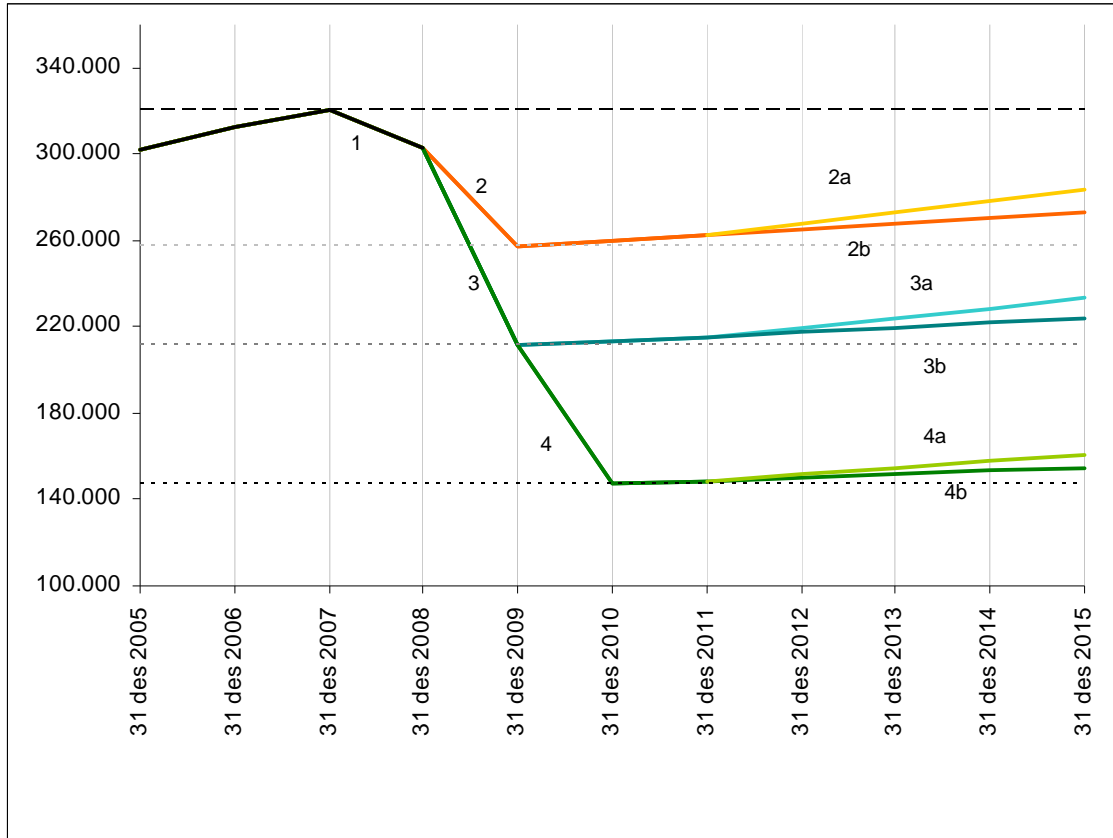
- (3a) La taxa de creixement de l'ocupació seria del 2% anual.
- (3b) La taxa de creixement de l'ocupació seria de l'1% anual.

(4) Tercera hipòtesi: aquesta hipòtesi dibuixa un escenari límit en què la caiguda del nombre de treballadors seguiria al mateix ritme que durant els pitjors mesos de l'any 2008, i que la recuperació no començaria fins l'any 2011. Les taxes de creixement serien les mateixes que en el cas anterior:

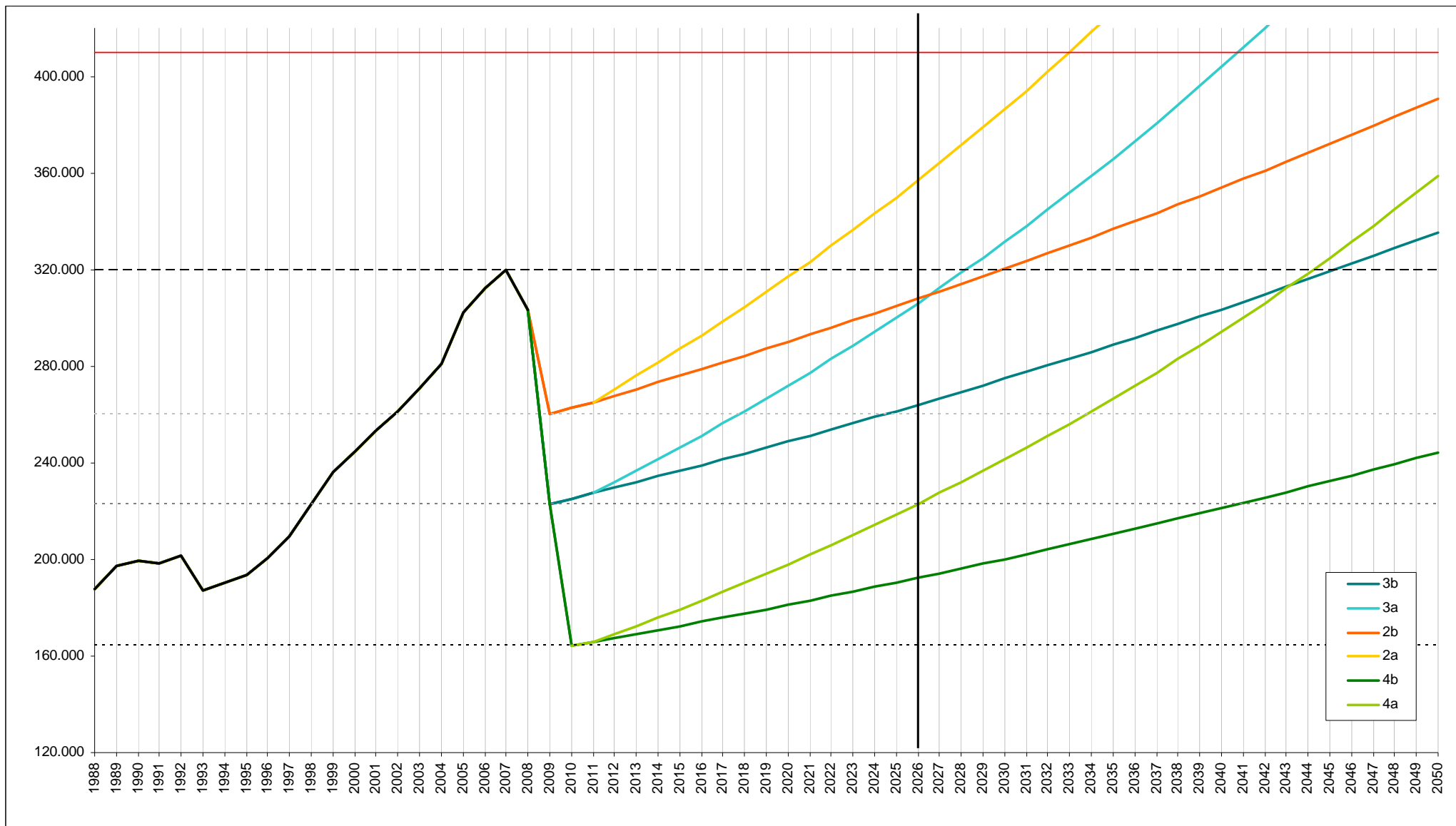
- (4a) La taxa de creixement de l'ocupació seria del 2% anual.
- (4b) La taxa de creixement de l'ocupació seria de l'1% anual.

Totes aquestes hipòtesis d'evolució dels afiliats a la Seguretat Social a Catalunya, així com l'evolució des del 1988 fins el 2050, es poden veure en els gràfics següents.

Gràfic 1: EVOLUCIÓ DELS AFILIATS A LA SEGURETAT SOCIAL (2005-2015)

Gràfic 2: EVOLUCIÓ DELS AFILIATS A LA SEGURETAT SOCIAL (1988-2050)

Conclusions

Impactes màxims de la crisi del 2008.

- En el cas més optimista d'una caiguda de l'ocupació fins a mitjans de l'any 2009, seguit d'un estancament els sis últims mesos d'aquest anys, es perdrien 60.112 llocs de treball, en relació amb el màxim d'ocupació que hi havia a finals de l'any 2007, i s'arribaria al nivell de l'ocupació que hi havia a la província de Girona l'any 2002.
- Si la crisi durés fins a finals del 2009, amb un ritme similar als mesos de caiguda més forta del 2008, la pèrdua s'elevaria a 97.103 treballadors, per acabar en el nivell de l'any 1998.
- En el cas d'una crisi forta i llarga, com en la tercera hipòtesi que es proposa, l'ocupació cauria en 156.044 ocupats, es dir al nivell de l'ocupació que hi havia a Catalunya abans de l'any 1988.

Quan es recuperaria el nivell d'ocupació del 2007?

- En el cas més optimista, l'escenari (2a), s'observa que la recuperació de l'ocupació es produiria durant l'any 2021.
- Els escenaris de recuperació (3a) i (2b) s'aproximen en quant a l'horitzó de recuperació de l'ocupació, entre el 2029 i a finals de l'any 2031.
- Segons els escenaris (3b) i (4a), es recuperaria el nivell d'ocupació del 2007 a l'horitzó 2045-2046.
- En canvi, pel que fa a l'escenari més pessimista, la recuperació del nivell de l'ocupació del 2007 seria massa lent per poder preveure-ho. Segons les modelitzacions matemàtiques, la recuperació del nivell del 2007 es produiria cap al 2077!

L'horitzó 2026 d'ocupació del model V15-CAT

- Els escenaris demogràfics en els quals es basen les previsions futures de sòl, i que s'utilitzen en els diferents Plans territorials que elabora la Secretaria per a la Planificació Territorial, donen la xifra de 409.876 ocupats a per les Comarques Gironines (es a dir la província de Girona, sense la comarca de la Cerdanya) l'any 2026.
- En les dues de les hipòtesis més optimistes (2a) i (3a), s'arribaria a aquest nivell d'ocupació o bé al 2033, o a l'any 2041. El cas més pessimista (4b), el nivell d'ocupació previst s'assoliria molt després de l'any 2050.
- El nivell d'ocupació previst en els escenaris no s'ajusta ni en els casos de recuperació més optimistes, la data d'arribada al nivell desitjat seria posterior a l'any 2026.

Resum

	Nivell mínim d'ocupació	Any de referència amb mateix nivell	Horitzó de recuperació del nivell màxim (2007)	Any d'assoliment del nivell V15-CAT
Escenari (2a)	259.972	2002	2021	2033
Escenari (2b)			2030	Després del 2050
Escenari (3a)	222.981	1998	2028	2041
Escenari (3b)			2046	Després del 2050
Escenari (4a)	164.040	Abans 1988	2045	Després del 2050
Escenari (4b)			Després del 2050	Després del 2050

3.8. Actualització del Model V15CAT

Malgrat els resultats de l'anàlisi precedent sobre les dades del mercat de treball que fan creïbles les dades d'ocupació del model V15-CAT, s'ha pogut observar en l'actualització de les dades de població de Comarques Gironines que algunes de les comarques han tingut una evolució que supera el creixement previst pel model. Concretament Alt Empordà, Baix Empordà i Selva han crescut entre 2001 i 2008 per sobre o quasi el 100% del que el model havia hipotetitzat pel període 2001-2026. Això ha portat a la necessitat de plantejar un canvi de les previsions per a aquestes tres comarques

El model V15 estableix previsions de creixement de població, mercat de treball i habitatge, i totes tres variables es troben relacionades entre si. Es per això que quan s'han actualitzat les dades de població també s'han modificat les dades de mercat de treball (ocupats) i habitatge per a aquestes tres comarques. La taula següent mostra les dades originals del model V15-CAT de població, ocupats i habitatge, així com les modificacions que han patit a les tres comarques esmentades, Alt Empordà, Baix Empordà i la Selva.

La xifra final de les tres variables pel conjunt de Comarques Gironines del model V15 CAT també es modifica lleugerament degut als canvis en les tres comarques, tot i que pel conjunt representa una modificació poc significativa i en canvi permet recollir la variació real de les tres comarques.

	Població		Ocupats		Habitatges principals	
	V15CAT	V15CAT Alt	V15CAT	V15CAT Alt	V15CAT	V15CAT Alt
Alt Empordà	27.142	35.302	22.611	27.312	12.494	15.457
Baix Empordà	24.756	29.846	18.778	21.690	11.570	13.429
Garrotxa	12.654	12.654	7.378	7.378	3.837	3.837
Gironès	97.290	97.290	54.676	54.676	40.149	40.149
Pla de l'Estany	6.303	6.303	3.822	3.822	3.270	3.270
Ripollès	6.180	6.180	4.013	4.013	5.389	5.389
Selva	48.226	53.048	33.595	36.330	24.718	26.397
Total	222.551	234.623	144.873	155.221	101.427	107.928

4. EFECTE DE LES PROPOSTES DEL PLA SOBRE L'ECONOMIA DEL TERRITORI

4.1. Introducció i metodologia

El Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines estableix dotze objectius que participen dels objectius generals per a tot Catalunya així com apunten a la gestió d'aspectes específics de l'àmbit. Aquests objectius són:

1. Reforçament de la vertebració urbana del territori, el que es vol aconseguir, entre d'altres, per: evitar el creixement desproporcionat d'alguns assentaments i racionalitzar l'habitatge secundari; regular les actuacions sobre nuclis en perill de degradació i en urbanitzacions; potenciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes, per aconseguir assentaments equilibrats.
2. Establir un predimensionat i directrius d'implantació d'àrees de nova activitat econòmica.
3. Fomentar la cooperació urbanística supramunicipal.
4. Protegir el paisatge en tant que valor identitari i econòmic.
5. Fomentar activitats econòmiques del turisme que no es relacionin amb la producció immobiliària, especialment a les comarques de l'Empordà.
6. Preservar on sigui desitjables l'activitat agrària per tal de garantir la competitivitat i la gestió adequada del medi ambient.
7. Protegir els espais naturals.
8. Orientar l'expansió de les àrees urbanes de forma que creïn espais de qualitat interrelacionats amb l'entorn natural.
9. Fomentar la redacció de projectes de paisatge
10. Integrar en el conjunt del Pla les propostes viàries i ferroviàries d'abast general
11. Aplicar criteris d'implantació de les carreteres i noves infraestructures ferroviàries per a que es doni prioritat a solucions que estructurin els desenvolupaments urbans
12. Millorar la xarxa amb les vies que tenen valor d'estructuració de territori.

Aquests línies d'actuació es refereixen als tres grans sistemes definits pel Planejament: espais oberts, assentaments urbans i infraestructures i responen a la necessitat d'aconseguir un desenvolupament econòmic equilibrat i sostenible. L'àmbit gironí s'està configurant com un model territorial jerarquitzat on la comarca del Gironès s'ha erigit com a centre, si bé la realitat històrica de policentrisme està encara vigent. Excepte la Garrotxa i el Ripollès, considerades comarques de muntanya, el creixement de la resta de comarques de l'àmbit ha estat molt influït per la força de la capital gironina. En quant a la seva evolució en les últimes dècades, cal destacar l'important creixement tant demogràfic com econòmic de les comarques costaneres (els Empordans i la Selva), junt amb el Gironès, mentre que les comarques d'interior han tingut un creixement més moderat.

L'àmbit de Comarques Gironines presenta unes estructures productives bastant diferenciades entre les comarques costaneres (Empordans i Selva) i la més poblada (Gironès) i aquelles d'interior o amb menys població (Garrotxa, Ripollès i Pla de l'Estany). Així les primeres presenten una estructura econòmica fortament terciaritzada, amb pesos dels serveis que van del 68% del Gironès al 53% de la Selva. A les comarques costaneres destaca també l'elevat pes de la construcció, que sobrepassa la mitjana de l'àmbit i la de Catalunya, arribant a pesos superiors al 16% en el cas del Baix Empordà. En canvi, les comarques d'interior tenen una indústria encara molt forta, amb pesos en el total de l'ocupació al voltant o superiors al 30%.

Tot i la realitat tant diferent de les estructures productives de les comarques gironines, a totes elles s'ha volgut analitzar quina hauria de ser la seva evolució per tal que poguessin assolir un creixement més sostenible. Per a això, caldria que l'estructura productiva actual es transformés en una menys dependent del sector de la construcció (especialment a les comarques costaneres) i en general amb un sector serveis més centrat en subsectors d'alt valor afegit com la logística o en un turisme més sostenible basat en hotels i turisme rural. Les comarques més dependents de la indústria haurien d'assegurar que aquest sector es pogués mantenir reforçant la seva productivitat i qualitat. Per últim el sector primari s'hauria de mantenir sota criteris de

sostenibilitat i eficiència per a reforçar el seu paper com a valor territorial en termes paisatgístics i econòmics.

Els objectius definits pel Pla copsen aquestes reflexions per als tres sistemes definits. Així, les estratègies referides al sistema d'espais oberts suposen la protecció de sòl apte per a la producció agrícola, que ajudarà al manteniment de l'activitat agrària, i també el reconeixement i valorització de l'alta qualitat paisatgística de l'àmbit, un dels principals recursos per atraure i conservar un turisme divers i de qualitat respectuós amb el territori.

Els objectius referits al sistema d'assentaments dibuixen un sistema més dens i més ordenat, amb la voluntat d'enfortir les xarxes urbanes de cada comarca, però articulant un model funcional comú per a tot l'àmbit. Aquestes actuacions estan en consonància amb la voluntat del Programa de planejament territorial d'afavorir un model de creixement urbà compacte per tal de reduir el consum de sòl, de matèries primeres i d'energia reduint, així, els costos associats a la dispersió¹⁴. Cal que el nous creixements urbanístics, propiciats per l'augment de la població, permetin la convivència d'activitats i habitatge i es facin en continuïtat a les zones urbanes ja existents.

Per últim, els objectius referits a les infraestructures volen desenvolupar una vialitat capaç d'estructurar territorialment els desenvolupaments urbans i millorar la connectivitat interna, així com reforçar els grans eixos estructuradors del territori. Alguns exemples de mesures proposades per assolir aquests objectius són la creació de nous enllaços i variants, la millora de la xarxa de carreteres i la potenciació del transport públic i col·lectiu, entre d'altres.

L'avaluació dels efectes previsibles del Pla sobre l'economia del territori de les Comarques Gironines parteix de l'estructura productiva, analitzada en l'apartat anterior, i tracta de veure si el marc d'actuació que defineix el Pla és positiu per al desenvolupament econòmic a mig i llarg termini. L'objectiu principal es veure si el creixement econòmic sectorial futur tindrà cabuda en les previsions del planejament, és a dir, veure com afecta el Pla a cada sector productiu. Per exemple, pel que fa a la indústria s'haurà d'analitzar quin consum de sòl generaria el manteniment del pes d'aquest sector a les diferents comarques, i si aquesta ocupació és compatible amb els creixements previstos. En els cas de la construcció, caldrà comprovar si el amb els habitatges previstos es podria mantenir el pes del sector, i si no és així si es podrien reconvertir els ocupats en la construcció en ocupats en els serveis i quines necessitats d'espai suposaria això. En definitiva, es tracta d'establir el consum de sòl que els escenaris econòmics plantejats generarien, proposant un escenari alternatiu més sostenible en termes de consum però que assegurí un creixement econòmic de qualitat. Així mateix, es tracta de simular models que aportin pistes sobre com actuar des de la visió territorial a fi de corregir la tendència excessivament consumidora de sòl.

L'escenari base, pel fet que no distingeix sectors, comporta el supòsit que dona la mateixa taxa del creixement de l'ocupació a tots els sectors d'activitat, i per tant manté la mateixa estructura ocupacional (LTL) que hi havia l'any 2001. Per tal de facilitar l'anàlisi, es fa un agrupament per sectors de la següent manera: sector primari, indústria, energia (tractat com a resta pel seu poc pes), construcció i serveis. De tots aquests sectors es consideren els serveis i la indústria com a com a sectors motors de la economia (aquells que generen més ocupació i VAB). El punt de partida és la xifra total d'ocupats del 2001, corregida a l'alça amb les dades de l'INSS per evitar la subestimació de les dades d'ocupació del Cens, i que es reparteix per sectors en base al percentatge sobre el total d'ocupació obtingut en l'anàlisi de l'estructura productiva. Les previsions de cara l'any 2026 per al total d'ocupats per cadascuna de les comarques són les proposades pel model V15-CAT actualitzat a l'apartat anterior.

Sota els supòsits de creixement de l'escenari base i la distribució sectorial del 2001 es realitza una prospectiva amb l'horitzó 2026, a partir de la qual s'obtenen els ocupats i la seva assignació per sectors a l'any final per a cada comarca. Si hi ha resultats inconsistents amb la realitat econòmica com, per exemple, si s'està parlant d'un sector madur, o amb una tendència

¹⁴ Veure l'apartat 1.

negativa en els darrers anys, o que el seu creixement pot comportar problemes d'insostenibilitat, es proposen escenaris alternatius. Per tant, les principals raons per modificar l'escenari base són l'aparició d'una certa incoherència amb l'evolució passada del sector i en problemes d'espai-sostenibilitat, és a dir, l'augment proposat en l'ocupació sectorial en l'escenari base no hi cap.

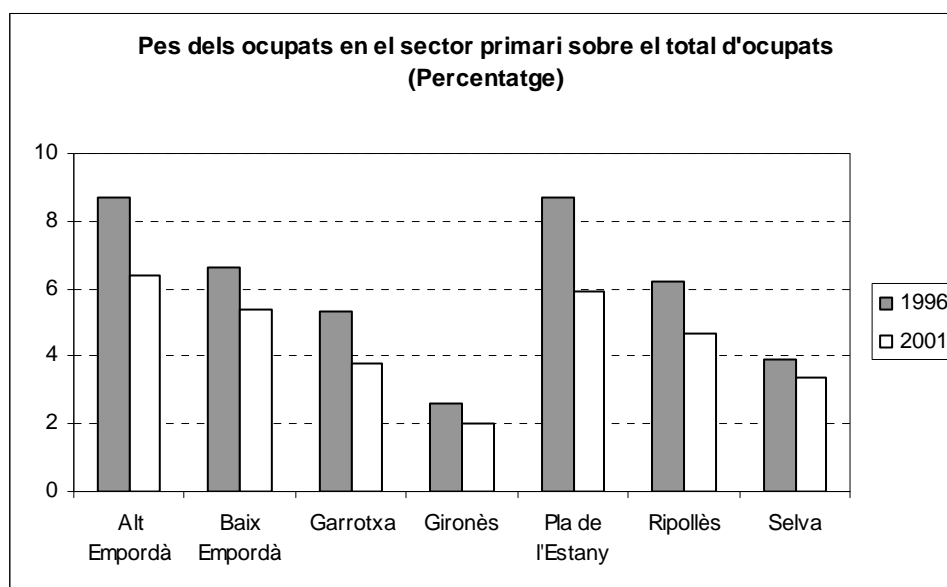
L'objectiu dels escenaris alternatius és la reassignació intersectorial dels llocs de treball generats, de forma que s'assoleixi el total d'ocupats per a l'any 2026 de l'escenari base. Per tant, en aquests escenaris alternatius hi haurà sectors que creixeran més que en l'escenari base, uns altres que creixeran menys i la resta que ho farà igual. Els supòsits fets per definir cada escenari alternatiu, que poden variar per a cada sector, es basen en l'anàlisi de l'evolució en els darrers anys i en les perspectives, sectorials i comarcals, de creixement a llarg termini.

4.2. Anàlisi sectorial

Sector primari

En els darrers anys, el sector primari s'ha caracteritzat per una pèrdua sostinguda de pes, tant en termes de VAB com d'ocupació, però més acusada pel que fa als llocs de treball. Aquesta realitat fa pensar que aquest sector no augmentarà el seu nombre d'ocupats en el futur. A més, és un sector molt madur a Catalunya, ja que la mecanització de les explotacions agrícoles que s'ha dut a terme en les últimes dècades les ha convertit en menys intensives en treball, fet que ha limitat la necessitat de mà d'obra.

De les conclusions de la estructura productiva de les Comarques Gironines pel que fa al sector primari, es pot destacar que ha disminuït considerablement pel que fa a l'ocupació: d'un 5,4% del total d'ocupats l'any 1996 al 4% el 2001. Per comarques es troben diferències significatives: aquelles que presenten l'any 2001 pesos del sector primari superiors a la mitjana de l'àmbit (Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i en menor mesura Ripollès) i aquelles que tenen un pes inferior, Gironès, Garrotxa i Selva.

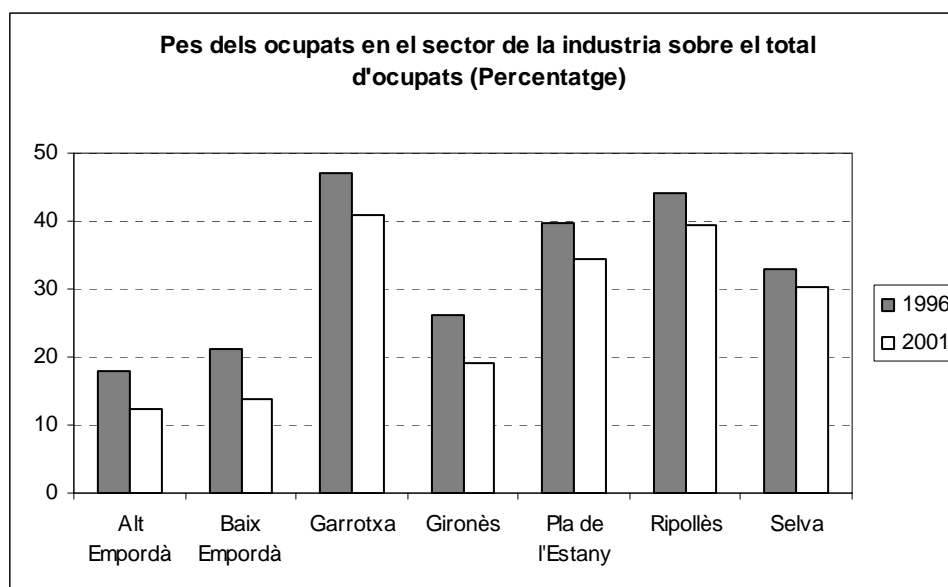
Tenint en compte la tendència a la baixa del sector de l'agricultura en termes d'ocupats i VAB a Catalunya s'han plantejat, segons la comarca, dos tipus d'escenaris alternatius. Un primer escenari que implicaria el manteniment del número absolut de treballadors agrícoles en la xifra corresponent a l'any 2001 i per tant una disminució del pes d'aquest sector en l'ocupació total. Això suposa que s'hauria de reassignar el diferencial de llocs de treball respecte a l'escenari

base cap a un altre sector, ja que cal tenir en compte els nous llocs de treball que es crearien en aquest sector sota l'escenari base. Es considera que els excedents anirien a sectors més dinàmics com ara el sector serveis. Aquest escenari s'ha aplicat a les comarques de l'Alt i Baix Empordà, la Garrotxa i la Selva. A la resta de comarques es planteja un segon escenari alternatiu on els treballadors del sector primari creixen a la mitjana de l'economia comarcal i per tant es manté el pes d'aquest sector en el total de l'estructura ocupacional de l'economia.

Indústria

En línies generals es pot considerar la indústria com un sector madur dins l'economia catalana. La tendència en els últims anys de l'ocupació industrial ha estat d'una certa disminució en el conjunt de Catalunya. Aquesta evolució del conjunt català amaga, però, certs comportaments diferenciats segons la comarca de que es tracti. Així, mentre l'àmbit metropolità està perdent pes en l'ocupació industrial, altres territoris en guanyen.

Entre 1996 i 2001 la indústria a les Comarques Gironines va veure disminuir el seu pes en l'ocupació des d'un 30% del total fins al 23%, retrocés que situa al sector en un nou equilibri pel que fa al seu mercat de treball associat.

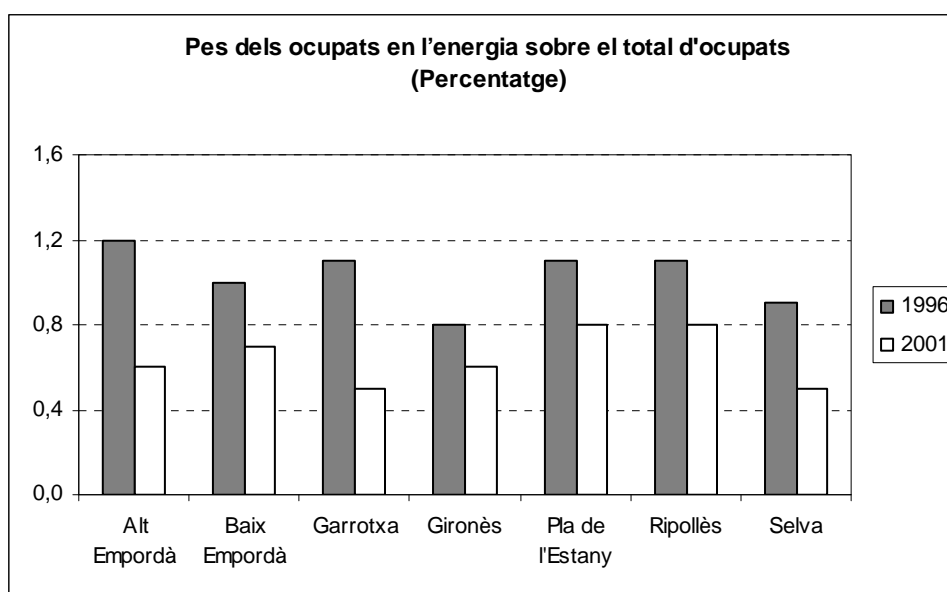

A totes les comarques llevat els Empordans i el Gironès es manté el número absolut de treballadors del sector industrial i per tant disminueix el seu pes en el total de l'estructura ocupacional de la comarca. A l'Alt Empordà i al Baix Empordà es proposa un augment del pes d'aquest sector en la ocupació total fins al 20% degut a que parteixen d'un pes de la indústria bastant més baix que el de la mitjana catalana. Finalment, al Gironès es manté el pes d'aquest sector al seu nivell de l'any 2001.

El següent pas consisteix en transformar els nous llocs de treball localitzats a la indústria en necessitats de sòl industrial, a fi de comprovar-ne la coherència. Per resoldre aquesta equivalència s'ha considerat que un nou lloc de treball industrial ocupa 100 m² de sòl i que el coeficient d'edificabilitat per passar de sostre a sòl és del 0,4. Així mateix, per tal de tenir en compte el fet que la indústria ocupa cada cop més espai, també s'estimarà que cadascun dels llocs de treball ja existents a l'any 2001 augmentarà la seva necessitat d'espai en 10 metres quadrats de sostre amb un coeficient d'edificabilitat del 0,4.

Energia

La tendència en els darrers anys ha vingut marcada per un augment significatiu de la productivitat, degut a la mecanització dels processos de producció. Tanmateix, l'energia és un sector que té poc pes en termes d'ocupats a l'estructura productiva catalana, tot i que en determinades comarques pot tenir un pes específic relativament important. A les Comarques Gironines, el pes d'aquest sector es situa lleugerament per sobre de la mitjana catalana i presenta una tendència descendent en el període analitzat. Per comarques, destaca la disminució significativa que aquest sector ha tingut a totes les comarques entre 1996 i 2001, i com en algunes comarques com Ripollès o el Baix Empordà té un pes lleugerament superior que al conjunt de l'àmbit.

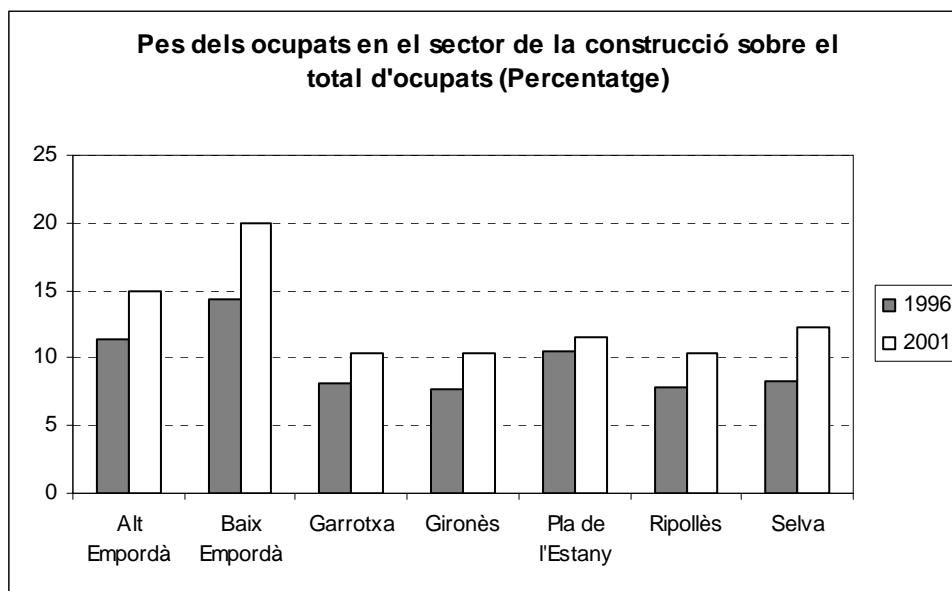
Donat el poc dinamisme en termes de creació de llocs de treball, se li assigna la mateixa taxa de creixement que la del total dels ocupats de totes les comarques, per tal de mantenir el seu pes en el total d'ocupats en el mateix nivell que l'any 2001.

Construcció

Com a hipòtesi de partida es suposa que es manté constant el pes en ocupació del sector de la construcció a l'àmbit, és a dir, el nombre d'ocupats a cada comarca creixeria segons l'escenari base. Donat que l'objectiu principal és comprovar si la reserva de sòl urbanitzable realitzada seria suficient, és necessari transformar l'increment dels ocupats en nova construcció a xifres de construcció de nou habitatge. Així doncs, utilitzant dades de l'Idescat, es calcula la productivitat (habitatges acabats de nova planta per ocupat) en el quinquenni 1997-2001, que permet estimar el nombre d'habitatges que es faran en els quinquennis futurs. Aquesta nova producció, de la qual es considera que un 10% no es dedica estrictament a habitatge sinó a d'altres usos (per exemple, comerç i oficines), permet saber el nombre d'habitatges que s'haurien de fer fins el 2026.

Quan aquesta dada supera el potencial de planejament previst, es limita el creixement de la part del sector dedicada a nova construcció procurant no empitjorar i fins i tot millorar el percentatge d'habitatge principal sobre habitatge total. Caldria, per tant, dividir el sector entre els ocupats del 2001 dedicats a obra nova, un 60%, i els dedicats a obra civil i rehabilitació, un 40%. Aquests percentatges, obtinguts de les dades d'inversió a Catalunya en els diferents subsectors de la construcció segons la informació facilitada per l'Idescat, variarien al llarg del temps fins a situar-se en un 30% i un 70%, respectivament l'any 2026.

A la majoria de les comarques llevat el Ripollès i el Pla de l'Estany es limita el creixement del sector de la construcció (especialment la part que es dedica a nova construcció) per tal de baixar el pes d'aquest sector a l'economia comarcal.

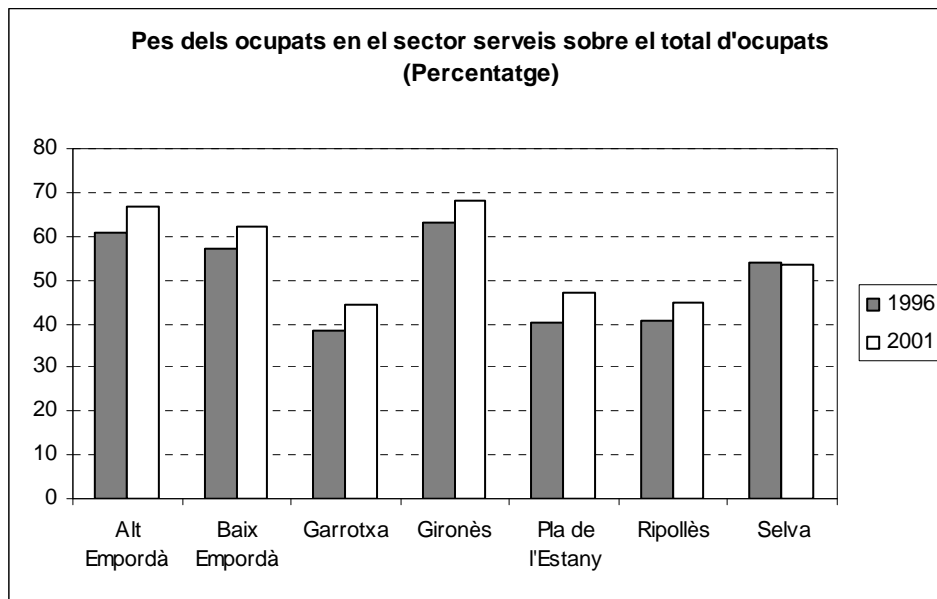
En el cas de la construcció també cal transformar els nous habitatges en sòl residencial per tal de poder veure si hi cabrien segons el planejament vigent. L'equivalència s'ha fet utilitzant una densitat mitjana de 60 habitatges per hectàrea. A més, també se suposa que el conjunt dels treballadors del sector ocupen una petita part de sòl industrial (10 m² de sostre per ocupat amb una edificabilitat de 0,45), normalment com a magatzem per a l'equipament.

Finalment, ressenyar que el model utilitzat prioritza l'assoliment d'objectius al final de l'horitzó de planejament i, per tant, es poden detectar certes febleses en els efectes quinquennals. Concretament, l'ajust d'ocupats dedicats a obra nova és més fort durant el primer quinquenni quan seria desitjable una caiguda gradual dels mateixos a fi d'assolir un millor encaix dels canvis en les economies locals.

Serveis

El sector serveis és un dels principals motors econòmics a l'actualitat, ja que acull població ocupada tant del sector agrícola més tradicional com de la indústria. El pes de l'ocupació del sector ha mostrat una evolució molt positiva a les Comarques Gironines en els darrers anys, augmentant fins el 59,4% l'any 2001, percentatge similar al de la mitjana catalana. Per tant, aquest sector té marge per créixer per sobre de la taxa mitjana de l'economia, sumant a l'increment de treballadors del propi sector els que es reassignarien dels sectors menys dinàmics, com ara la indústria i la construcció d'obra nova.

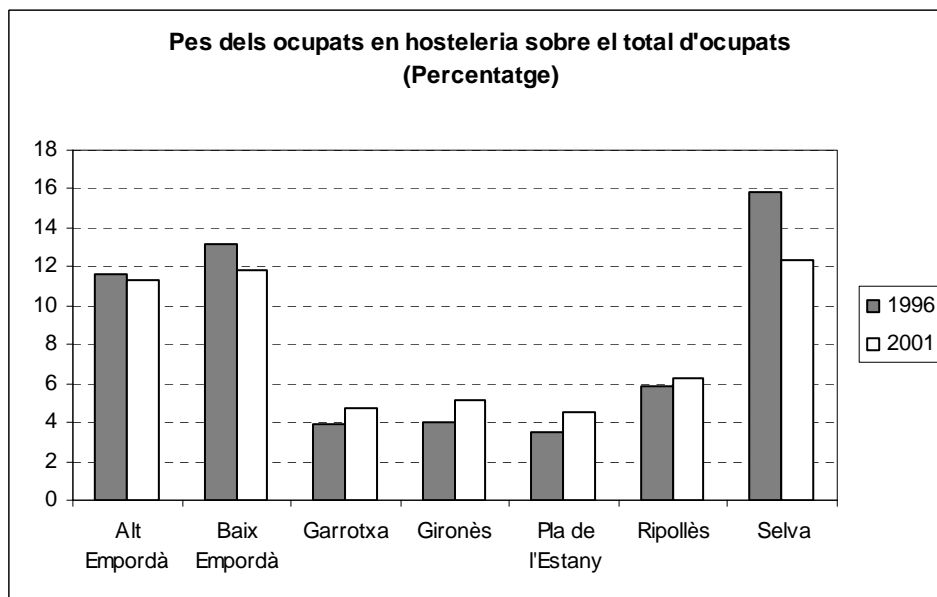
Per facilitar l'anàlisi, a algunes comarques on el sector de l'hostaleria es rellevant, el sector serveis es divideix en dues parts. D'aquesta manera es separa una branca que és un important motor econòmic com el turisme (hostaleria, restaurants, càmpings, lleure turístic, etc.), que creixeria a una taxa lleugerament superior a la del conjunt de sector, de la resta de serveis més lligats al funcionament diari de nuclis de població (comerç, ensenyament, sanitat, etc.), o a nuclis d'activitat industrial (serveis a les empreses, transports i comunicacions, serveis logístics, etc.). A continuació, caldrà traduir els nous llocs de treball a requeriments de sòl, tenint en compte que seran diferents segons el subsector del que es tracti.

Hostaleria

El sector de l'hostaleria està format per hotels, cases de turisme rural, càmpings i altres allotjaments de curta durada i restauració. Un dels supòsits fonamentals del present estudi ha estat el de considerar que el sector de l'hostaleria és un sector dinàmic amb capacitat d'absorció d'ocupats que provenen d'altres sectors amb menor dinamisme¹⁵.

En conseqüència, cal destacar la doble naturalesa del creixement en termes d'ocupació del sector. Els nous treballadors de l'hostaleria vindrien donats per la suma de l'increment de treballadors del propi sector, més els treballadors que s'haurien reassignat dels sectors menys dinàmics.

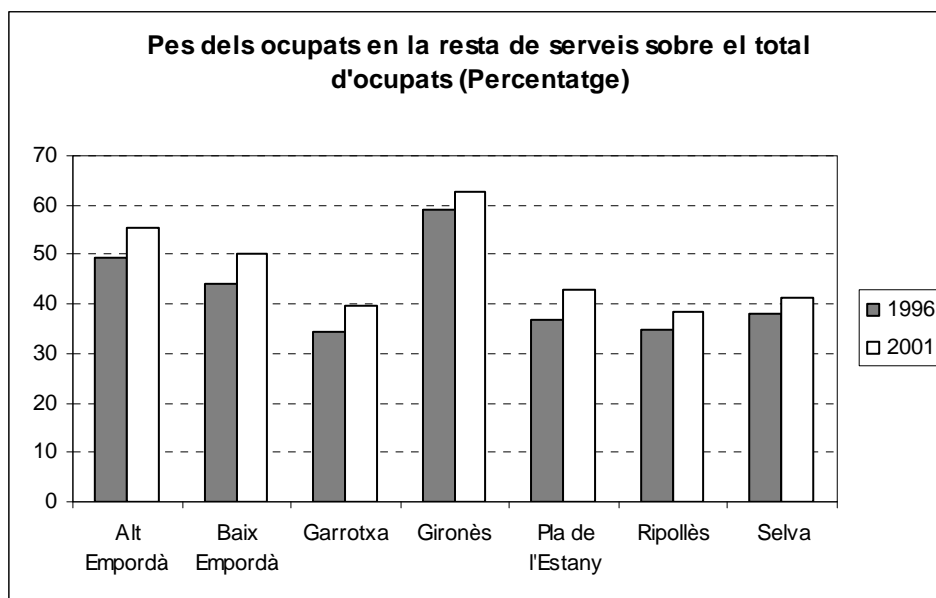
¹⁵ Segons dades de l'Institut d'Estudis Turístics del Ministeri d'Indústria Turisme i Comerç, els treballadors afiliats en alta laboral en hostaleria i agències de viatge han augmentat un 13% del setembre de 2001 al setembre 2005.

En primer lloc, és necessari traduir els llocs de treball en requeriments de sòl, tenint en compte que seran diferents segons el subsector de l'hostaleria que es tracti. Es considera que el subsector restauració, que representa el 75% de l'ocupació total del sector, no té necessitats específiques de sòl, ja que en general aquests establiments ocupen espai en construccions ja existents o bé en una part (10%) de les noves. Pel que fa al 25% restant, es suposa que un 80% dels ocupats treballaran en hotels i el 20% restant ho farà en càmpings¹⁶. D'aquesta manera, per obtenir les places que són necessàries per ocupar als nous treballadors, s'ha estimat que un treballador del sector hotelier pot atendre 7,12 places, mentre que un treballador en el sector de càmpings pot atendre 37,77 places¹⁷. A continuació, si es multipliquen aquestes places pel nombre de nous treballadors que s'ocuparan en hotels i càmpings, s'obté el total de places necessàries en cadascun dels subsectors.

Per determinar el nombre d'edificacions d'hotel necessàries per ocupar els nous treballadors del subsector, i obtenir així una idea de les necessitats de sòl, s'ha considerat una grandària mitjana de 100 places per hotel¹⁸. D'altra banda, per traduir les places de càmping en necessitats de sòl, s'ha considerat que una parcel·la de càmping mitjana pot albergar 3,3 places i que la grandària mitjana de la parcel·la, incloent els serveis d'oci i aparcament, és de 90 m². Per tant, si es divideix el nombre de places de càmpings necessàries entre 3,3 s'obté el nombre de parcel·les equivalents, que al ser multiplicades per 90 m² donaran el total de sòl que ocuparan aquests treballadors¹⁹.

Resta de serveis

En els últims anys, els serveis sense l'hostaleria han presentat una tendència alcista a les Comarques Gironines. En aquest sentit, s'ha suposat que la branca d'activitat resta de serveis creixeria a una taxa superior al conjunt de l'economia i que, per tant, augmentaria el seu pes en termes d'ocupació.

¹⁶ Elaboració pròpia en base a les dades de l'enquesta anual de serveis de l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

¹⁷ Elaboració pròpia en base a dades de la Direcció General de Turisme del Departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya. Els valors de 7,12 i 37,77 s'obtenen com a resultat de la ràtio entre el nombre de places i el nombre d'ocupats corresponents a l'any 2000.

¹⁸ Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) per a Catalunya.

¹⁹ Segons dades de l'enquesta d'ocupació de càmpings de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) per a Catalunya.

Requeriments de sòl

Per tal de poder preveure les necessitats de sòl per poder desenvolupar les activitats del sector terciari, s'ha dividit aquest sector en 2 branques, el sector logístic i la resta de serveis no logístics. Per al càlcul del sòl logístic, s'ha considerat que un lloc de treball ocupa 200 m² de sostre, amb un coeficient d'edificabilitat del 0,4 i es suposa que el 10% dels treballadors del sector serveis es dedica a activitats logístiques. D'altra banda, es suposa que els llocs de treballs de les activitats terciàries no logístiques que s'ubiquen en els mateixos edificis que els habitatges necessiten uns 25 de sostre (amb una edificabilitat del 0,6), és a dir, cada habitatge de 100 m² seria equivalent en termes d'espai a quatre ocupats en aquestes activitats.

4.3. Anàlisi comarcal

Alt Empordà

En primer lloc, cal recordar el caràcter específic de l'Alt Empordà pel que fa als escenaris de creixement futur. Donat que s'incentiva el reforç de la centralitat Figueres-Vilafant, s'assigna a la comarca una taxa de creixement anual dels ocupats per sobre de la mitjana de Catalunya. Com a resultat d'aplicar la metodologia plantejada en el punt anterior, s'obté per a la comarca de l'Alt Empordà l'escenari final que mostra la Taula 3.1.

En l'escenari base hi haurien, l'any 2026, 1.740 treballadors nous en el sector agrícola. Com l'evidència empírica demostra que en economies madures el sector agrícola no creix, es fa el supòsit que el nombre de treballadors que actualment empra l'agricultura es mantindrà constant al llarg de tot el període d'estudi (2001-2026), el que suposa, implícitament, que es redueix l'aportació d'aquest sector a l'economia. En aquest sentit, hi haurà 1.740 treballadors que s'hauran de reassignar a sectors més dinàmics, com ho són el turisme, la resta de serveis i com s'explicarà, la indústria.

Taula 4.1: ALT EMPORDÀ

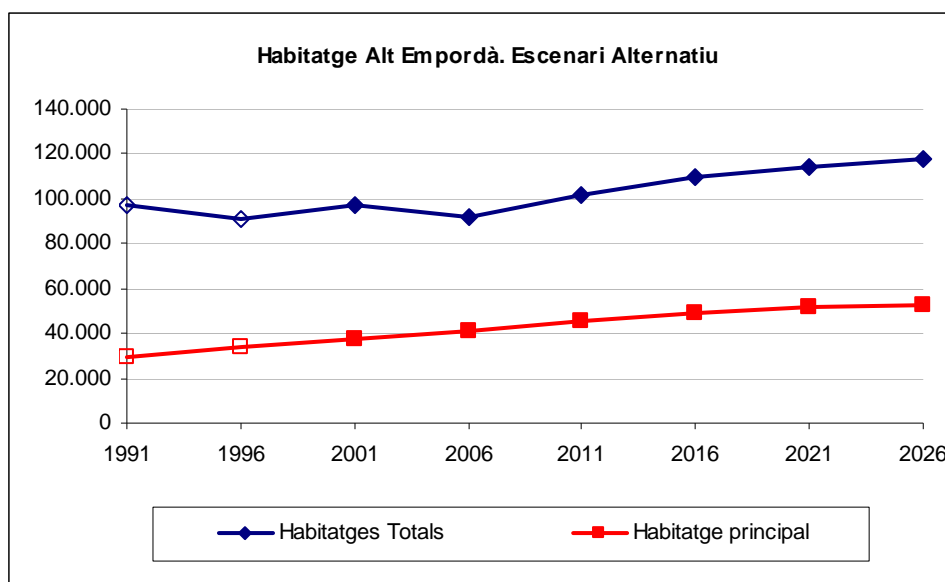
Escenari base							
Taxa de creixement relatiu dels ocupats totals (2001-2026)				6,64%			
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	2.879	5.784	289	6.096	5.097	25.044	45.189
Ocupats 2026	4.618	9.280	464	9.780	8.178	40.180	72.501
<i>Pes 2001</i>	6,37%	12,80%	0,64%	13,49%	11,28%	55,42%	100,00%
Escenari Alternatiu							
<i>Hipòtesis</i>	Indústria creix en pes per apropar-se a mitjana catalana. La construcció baixa per evitar excés d'habitatge nou						
	Es potencia l'hostaleria (hotels i càmpings)						
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	2.879	5.784	289	6.096	5.097	25.044	45.189
Ocupats 2026	2.879	13.050	464	4.858	9.624	41.626	72.501
<i>Pes 2026</i>	3,97%	18,00%	0,64%	6,70%	13,27%	57,41%	100,00%

Font: elaboració pròpia.

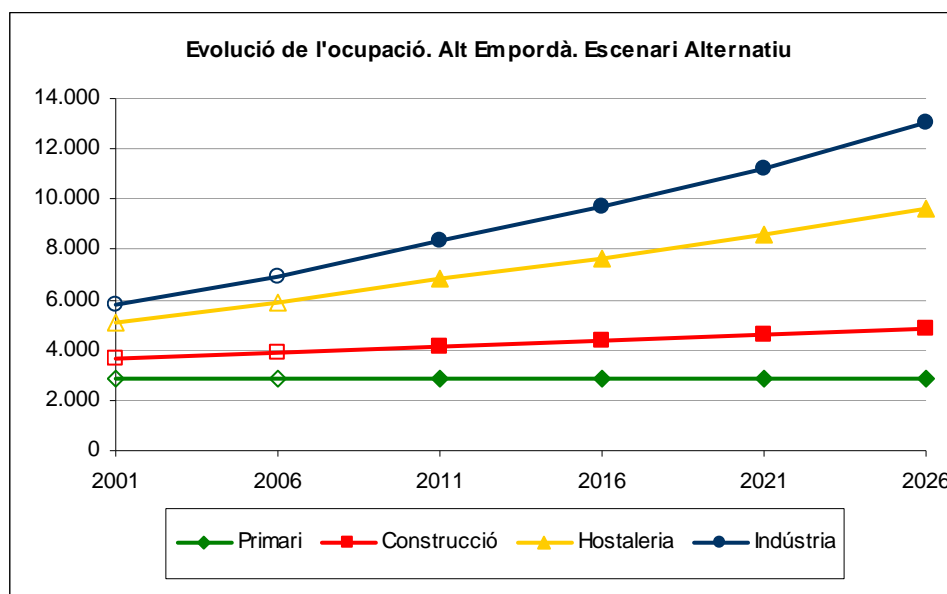
La indústria a l'Alt Empordà ha tingut un comportament positiu en els anys més recents, tal i com mostren les dades actualitzades fins l'any 2008 (veure secció anterior). Per això s'ha cregut necessari preveure un augment d'aquest sector a la comarca, que l'apropi a la mitjana catalana. Així, la indústria creixeria fins a ocupar un 18% dels llocs de treball localitzats a l'Alt

Empordà, el que significa que pot acollir treballadors provinents d'altres sectors en descens, com ara la construcció i en menor mesura el sector primari.

Els supòsits de creixement per al sector de la construcció es basen en l'observació que el seu creixement a la mitjana comarcal (escenari base) comporta un excés d'habitatge nou, que més que dobla les necessitats previstes pel Programa de Planejament per a la comarca, i que fa també empitjorar la ràtio d'habitatge principal, passant del 38% al 36% el 2026. Això fa plantejar un escenari alternatiu on es limita el creixement del sector de la construcció dedicat a obra nova, que decreix, mentre que es fa créixer lleugerament el dedicat a la resta (obra civil i altres). Això permet, d'una banda, aconseguir un nombre d'habitatges a construir en el període més proper a les necessitats, i de l'altra, i més important, millorar la ràtio d'habitatges principals sobre habitatges totals respecte el seu valor de l'any 2001 (38%). Sota aquest supòsits, s'obté un nombre d'habitatges a construir (20.084) que cobreix les necessitats estimades pel planejament vigent, i un **percentatge d'habitatges principals del 45%, una millora considerable respecte la dada de l'any 2001.**

Finalment, l'evolució de l'ocupació en l'escenari alternatiu seria la següent: l'agricultura roman constant en el nivell de l'any 2001, l'hostaleria i la resta de serveis creixen més que la resta dels sectors pels treballadors que incorporen de l'agricultura i del sector de construcció d'obra nova. Dins dels serveis, el subsector de l'hostaleria passa a representar el 19% del total dels serveis, el que suposa un augment de 2 punts respecte el seu pes de l'any 2001, el mateix que succeeix amb la indústria, que creix per sobre la mitjana. La resta de sectors creixen a la mateixa taxa que el conjunt de l'economia.

La taula 4.2 mostra les necessitats de sòl que l'estructura productiva de l'escenari base i l'alternatiu impliquen. Com es pot veure, en l'escenari alternatiu s'aconsegueix un estalvi considerable de sòl de tipus residencial, mentre que augmenten, respecte l'escenari base, les necessitats de sòl per a activitats terciàries i turístiques (hostaleria).

Per analitzar les necessitats de sòl de la branca d'activitat de l'hostaleria, s'haurà de tenir en compte que als nous treballadors d'aquest sector, que es deriven del seu creixement previst, se li sumaran 1.446 treballadors que venen tant del sector agrícola com del sector de construcció d'obra nova. Així, l'any 2026 hi hauran 4.527 treballadors nous en l'hostaleria. La selecció del sector de l'hostaleria per reassignar aquests treballadors s'ha realitzat seguint la línia proposada pel Pla de les Comarques Gironines segons la qual: "es fomenta la diversificació de les activitats econòmiques tot protegint el sòl agrícola, fomentant els serveis i les activitats turístiques i industrials". Segons les dades de l'estructura productiva de l'Alt Empordà, el sector de l'hostaleria, juntament amb els d'immobiliàries i serveis a les empreses i transports i comunicacions, és un dels que més va créixer en el període 1991-2001.

Taula 4.2 REQUERIMENTS DE SÒL

Hectàrees	Escenari Base	Escenari Alternatiu
Sòl residencial	840,95	334,73
Sòl activitats terciàries	55,48	62,18
Sòl activitats turístiques	59,61	87,60
Sòl activitats logístiques	91,08	82,91
Sòl industrial	101,86	196,10
Sòl construcció	1,43	0,00
Total residencial + terciari	896,42	396,91
Total industrial+logístic+construcció	194,37	279,01
Necessitats de sòl	1.090,79	675,92

Si es suposa que aquests 4.527 nous treballadors es dedicaran un 75% a restauració i un 25% a hotels, càmpings i altres i, dintre d'aquest últim grup, es repartiran en un 80% a hotels i un 20% a càmpings, s'obté que serà necessari construir 64 hotels, amb una mitjana de 100 places cadascun, i unes 23 hectàrees de sòl per a la construcció de càmpings, a fi de permetre el creixement dels ocupats en aquest sector.

Amb les hipòtesis de consum de sòl explicades a la secció d'anàlisi sectorial, s'obté que el sector terciari sense hostaleria necessària, en l'escenari alternatiu proposat 62,18 hectàrees en l'horitzó temporal del pla. Com ja s'ha dit disminueixen considerablement les necessitats del sòl residencial, passant de 840 a 334 hectàrees.

La necessitat de nou sòl industrial també es modifica, augmentant de les 101 hectàrees de l'escenari base a les 196 de l'alternatiu. Cal dir que d'aquestes hectàrees, 182 corresponen als nous llocs de treball que es crearien amb l'augment del sector i 14 provenen de l'increment de necessitat d'espai de les indústries ja existents. En canvi, les activitats econòmiques relacionades amb el sector de la construcció no generen necessitat de sòl nou en l'escenari alternatiu, degut al supòsit fet en aquest escenari que implica una disminució de pes del sector.

En total l'Alt Empordà necessària, en l'escenari alternatiu proposat, 675 hectàrees de sòl d'activitat i residencial, un consum de sòl menor que el generat per l'escenari base.

Baix Empordà

Escenari Alternatiu 1

L'escenari base per al sector primari del Baix Empordà suposaria la creació en aquest sector de 1.165 nous llocs de treball. Aquest fet implica contradir la davallada que ha experimentat l'ocupació d'aquest sector en els darrers decennis, així com l'evidència observada per al sector a regions de característiques similars de la resta d'Europa. Per tant, a l'escenari alternatiu es mantindrà el nombre absolut d'ocupats en aquest sector l'any 2001, i la resta s'haurà de reassignar a sectors més dinàmics com el turisme (hostaleria) i la indústria. D'altra banda, els ocupats dedicats a obra civil i rehabilitació, energia i resta de serveis seguiran l'evolució tendencial de l'economia.

Pel que fa a l'encaix territorial de les conseqüències que se'n deriven del model per al sector industrial, el fet de que la indústria creixi a un ritme superior al de la resta de l'economia de la comarca fa que augmenten les necessitats de sòl industrial en unes 151,52 hectàrees.

El sector de la construcció de la comarca ha experimentat un important creixement, ja que ha augmentat en gairebé 6 punts percentuals el seu pes en l'ocupació total en el període 1996-2001, arribant l'any 2001 a un 18%. Al seguir l'escenari base, amb la mateixa productivitat per treballador actual de la construcció, la xifra obtinguda d'habitatges per construir es dispara, i supera lleument el potencial del planejament vigent. Així mateix, com a resultat de l'evolució prevista pel Pla i de l'evolució suposada per al sector de la construcció per l'escenari base, s'obté que es produiria un descens de 6 punts percentuals de la **ràtio d'habitatges principals sobre habitatges totals, situant-se en un 35% l'any 2026.**

Seguint la metodologia plantejada per als casos en que es supera el potencial de planejament previst, i en la línia proposada pel Pla de *"limitar la dispersió de la urbanització i regular el creixement de les segones residències"*, es realitza un exercici on s'acota la construcció de nous habitatges de manera que es mantingui la ràtio d'habitatges principals sobre habitatges totals de l'any 2001 (41%), el que permet reduir el creixement de l'ocupació en el subsector de la nova construcció.

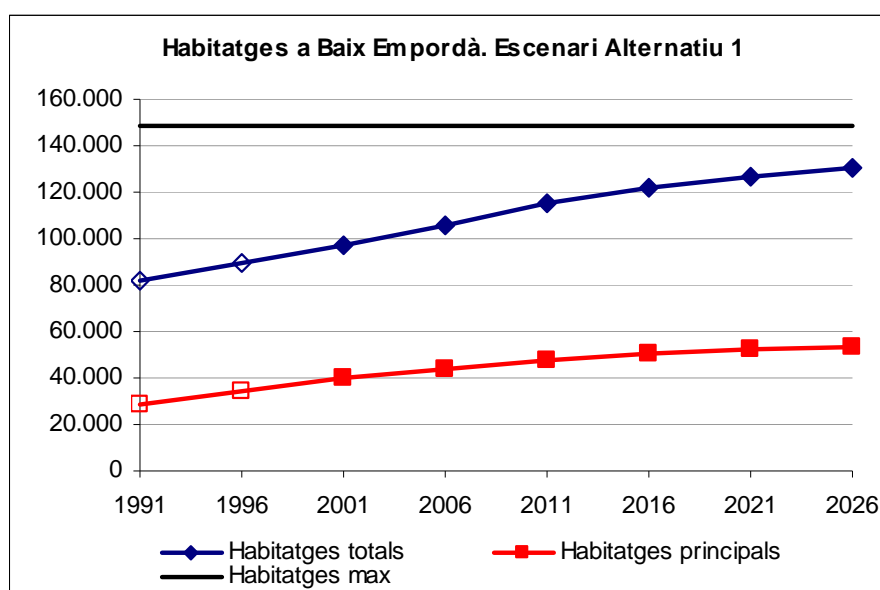
Taula 4.3: BAIX EMPORDÀ

Escenari base							
Taxa de creixement dels ocupats totals				2001/2026: 45,31%			
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	2.574	6.674	325	8.591	5.652	24.095	47.911
Ocupats 2026	3.739	9.695	472	12.480	8.211	35.004	69.602
<i>Pes 2001</i>	5,37%	13,93%	0,68%	17,93%	11,80%	50,29%	100,00%
Escenari Alternatiu 1							
<i>Hipòtesis</i>	Al sector primari i al sector de la construcció no creix l'ocupació						
	La indústria i l'hostaleria creixen per sobre la resta de l'economia.						
	S'acota el % d'habitatges principals sobre totals al 41%						
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	2.574	6.674	325	8.591	5.652	24.095	47.911
Ocupats 2026	2.574	12.067	472	6.909	12.576	35.004	69.602
<i>Pes 2026</i>	3,70%	17,34%	0,68%	9,93%	18,07%	50,29%	100,00%

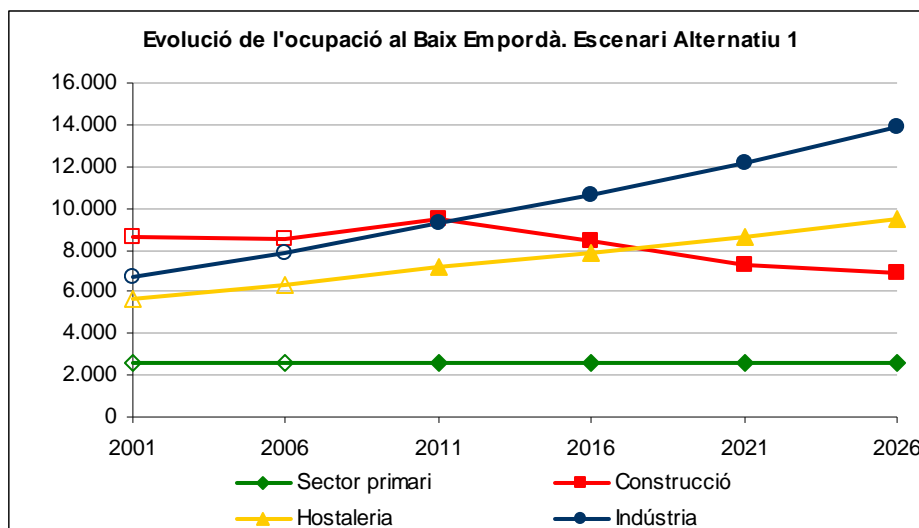
Font: elaboració pròpia.

El descens motivat pels llocs de treball que desapareixen i aquells que s'haurien generat segons els supòsits de l'escenari base, porta associat el fet que caldrà que un altre sector creixi per sobre de la mitjana. Com el percentatge d'ocupats en el sector industrial sobre el total d'ocupats en la comarca (14%) és significativament inferior al de la mitjana catalana (24,5%), es suposa que aquest percentatge augmentarà fins a arribar a un 17%. Per tant, el creixement del sector industrial serà superior al de la resta dels sectors de l'economia. Així mateix, una altra part dels llocs de treball que es perdran en el sector de nova construcció seran absorbits pel sector de l'hostaleria, un dels motors de l'economia de la comarca. Segons les dades de l'estructura productiva del Baix Empordà, el sector de l'hostaleria, juntament amb els d'immobiliàries, serveis a les empreses i transports i comunicacions, és un dels que més han crescut en el període 1991-2001.

Per analitzar les necessitats de sòl de la branca d'activitat de l'hostaleria, s'haurà de tenir en compte que al creixement en l'escenari base del sector se li hauria d'afegir el creixement dels llocs de treball que no vagin a la nova construcció, o a l'agricultura (o a cap dels dos sectors). Per tant hi hauran en total 6.924 nous treballadors.

Aplicant la metodologia proposada per al sector de l'hostaleria s'obté que, per poder donar ocupació a tots els nous treballadors, seria necessari construir 99 hotels amb una mitjana de 100 places cadascun, i es necessitaran una mica més de 35 hectàrees per a la construcció de càmpings, entre els anys 2006 i 2026. Dels 99 hotels que s'haurien de construir en total, aproximadament uns 62 d'ells serien els necessaris per ocupar els 4.365 llocs de treball del sector primari i/o de la nova construcció que es reconverteixen al sector de l'hostaleria.

La possibilitat de que es creïn 9.900 places hoteleres noves en un termini de 25 anys (2001-2026) és bastant improbable ja que dels últims quinquennis, el més productiu en termes de creació de places va ser el període 1990-1995 amb un increment de 1.522 el que representaria uns 15 hotels nous (100 places cadascú), si s'extrapola aquest increment a cinc quinquennis s'obtenen solament 75 hotels nous.

Finalment, l'evolució de l'ocupació del Baix Empordà en l'escenari alternatiu suposaria que l'hostaleria i la indústria creixen més que la resta de l'economia, el sector primari disminueix el seu pes en 1,6 punts percentuals i, finalment, la construcció també disminueix el seu pes en l'ocupació total com a conseqüència del descens dels treballadors dedicats a obra nova.

Taula 4.4 REQUERIMENTS DE SÒL PER A ACTIVITAT ECONÒMICA

Hectàrees	Escenari Base	Escenari Alternatiu 1
Sòl residencial	913,39	545,40
Sòl activitats terciàries	35,0	38,02
Sòl activitats turístiques	72,06	133,97
Sòl activitats logístiques	67,3	89,16
Sòl industrial	92,2	151,52
Sòl construcció	6,5	
Total residencial + terciari+ turístic	1.020,45	717,40
Total industrial + logístic + construcció	166,04	240,69
Necessitats de sòl	1.186,48	958,09

A la taula anterior es presenten les necessitats de sòl que es deriven de l'escenari base i de l'escenari alternatiu proposat. Destaca l'important reducció de necessitats de sòl residencial al considerar l'escenari alternatiu, ja que al decreïxer el pes del sector de la construcció es limita el número d'habitatges a construir i per tant també es limiten els requeriments de sòl. A l'escenari alternatiu, tampoc s'obtenen necessitats de sòl per a la construcció (maquinària, magatzems, etc.) ja que no hi haurà un increment en el número de llocs de treball localitzats a aquest sector.

Les necessitats de sòl per a activitats turístiques (càmpings i hotels) són molt més importants a l'escenari alternatiu, ja que s'espera un creixement important d'aquest sector per atreure treballadors de sectors que es tornaran menys dinàmics com la construcció o el sector primari. Segons l'escenari alternatiu proposat, el total de necessitats de sòl per activitat econòmica es troba a prop de les 413 hectàrees.

Aquest escenari alternatiu es suporta si es dona la creació de al voltant de 99 hotels. Com s'ha vist anteriorment, una situació d'aquest tipus és massa optimista segons les estadístiques (Idescat) i per tant es planteja un altre escenari alternatiu (escenari alternatiu 2).

Escenari Alternatiu 2

Aquest escenari es diferencia de l'escenari alternatiu 1 en que:

a) es potencia una mica més el creixement de la indústria fins arribar a un pes del 20% de l'ocupació total,

b) a més de potenciar el creixement de l'hostaleria, també es potencia el creixement de la resta de serveis. Així el nombre d'hotels que caldria construir per a generar suficients llocs de treball a l'hostaleria seria menor.

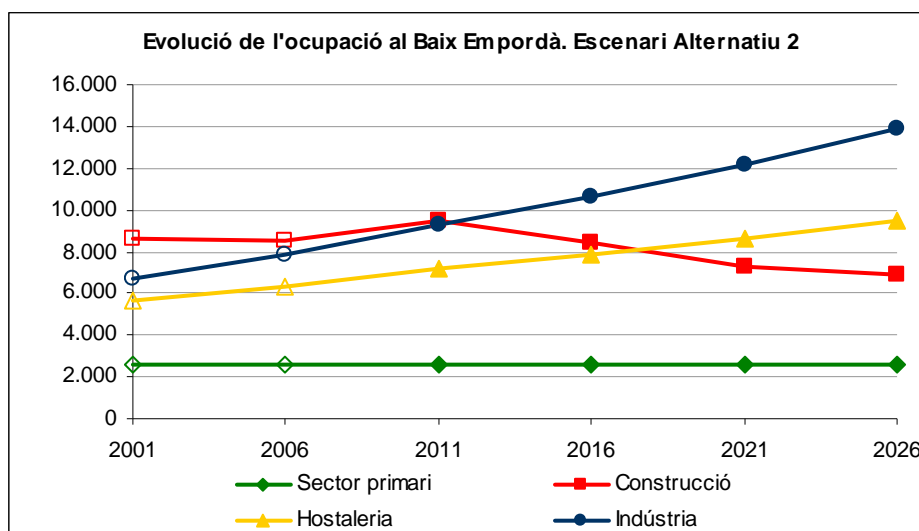
Sota aquests últims supòsits seria necessària la creació d'uns 54 hotels de 100 places per acollir als treballadors reconvertits, xifra molt més probable que la de l'escenari alternatiu 1. També es requeriran unes 19 hectàrees per la instal·lació de càmpings.

Segons s'observa a la següent taula, la nova estructura ocupacional de la comarca mostraria un important pes del sector serveis (65,7%), una indústria relativament alta amb un 20% de l'ocupació total, i un sector primari i un sector de la construcció amb un menor pes del que tenien al començament del període (un punt i mig i vuit punts inferiors respectivament).

Taula 4.5: BAIX EMPORDÀ

Escenari Base							
Taxa de creixement dels ocupats totals				2001/2026:		45,31%	
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	2.574	6.674	325	8.591	5.652	24.095	47.911
Ocupats 2026	3.739	9.695	472	12.480	8.211	35.004	69.602
Pes 2001	5,37%	13,93%	0,68%	17,93%	11,80%	50,29%	100,00%
Escenari Alternatiu 2							
Hipòtesis	Al sector primari i al sector de la construcció no creix l'ocupació						
	La indústria i els serveis creixen per sobre la resta de l'economia.						
	S'acota el % d'habitatges principals sobre totals al 41%.						
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	2.574	6.674	325	8.591	5.652	24.095	47.911
Ocupats 2026	2.574	13.920	472	6.909	9.467	36.260	69.602
Pes 2026	3,70%	20,00%	0,68%	9,93%	13,60%	52,10%	100,00%

Per a l'escenari alternatiu 2 les conclusions obtingudes respecte al rendiment del parc i habitatges a construir són les mateixes que a l'escenari alternatiu 1, ja que el pes de la construcció també es limita de forma de que es mantingui el ràtio d'habitatges principals sobre totals al 41%.

A tall de conclusió d'aquest apartat assenyalar que, tot i que el Pla aposta per una model econòmic on el sector de la construcció tingui un pes inferior i augmentin el terciari, especialment el turisme, i també en certa mesura la indústria, cal tenir present que això només es podrà aconseguir de forma gradual i que, per tant, en un període més o menys llarg la construcció de segona residència serà necessària per mantenir unes taxes positives de creixement econòmic. Tanmateix, seria desitjable que la seva proporció respecte els habitatges principals no contribueixi a desequilibrar encara més el parc d'habitatge d'aquest territori.

Les estratègies de desenvolupament urbanístic que el Pla proposa estan definides des de la lògica de les necessitats d'habitatge principal, si bé no queda exclòs que pugui haver-hi actuacions amb diversa proporció de segona residència. Cal entendre, en tot cas, que és desitjable una dinàmica decreixent en el sector de la construcció de segones residències fins que s'aproximi a un sector de la construcció en el qual l'edificació de segona residència de nova planta correspongui bàsicament a processos de substitució.

Taula 4.6 REQUERIMENTS DE SÒL PER A ACTIVITAT ECONÒMICA

Hectàrees	Escenari Base	Escenari Alternatiu 2
Sòl residencial	913,39	545,40
Sòl activitats terciàries	35,0	44,03
Sòl activitats turístiques	72,06	73,81
Sòl activitats logístiques	67,3	79,90
Sòl industrial	92,2	197,86
Sòl construcció	6,5	
Total residencial + terciari+ turístic	1.020,45	663,24
Total industrial + logístic + construcció	166,04	277,75
Necessitats de sòl	1.186,48	941,00

Com a conseqüència de les distintes estructures proposades, les diferències més rellevants entre l'escenari alternatiu 1 i 2 són que a l'escenari alternatiu 2 s'obté una major necessitat de sòl per a activitats terciàries i industrials i una menor necessitat de sòl per a activitats turístiques (unes 60 hectàrees menys). A l'escenari alternatiu 2 les necessitats de sòl per a activitat es situen entorn a les 396 hectàrees, unes 17 hectàrees menys que l'escenari alternatiu 1.

Garrotxa

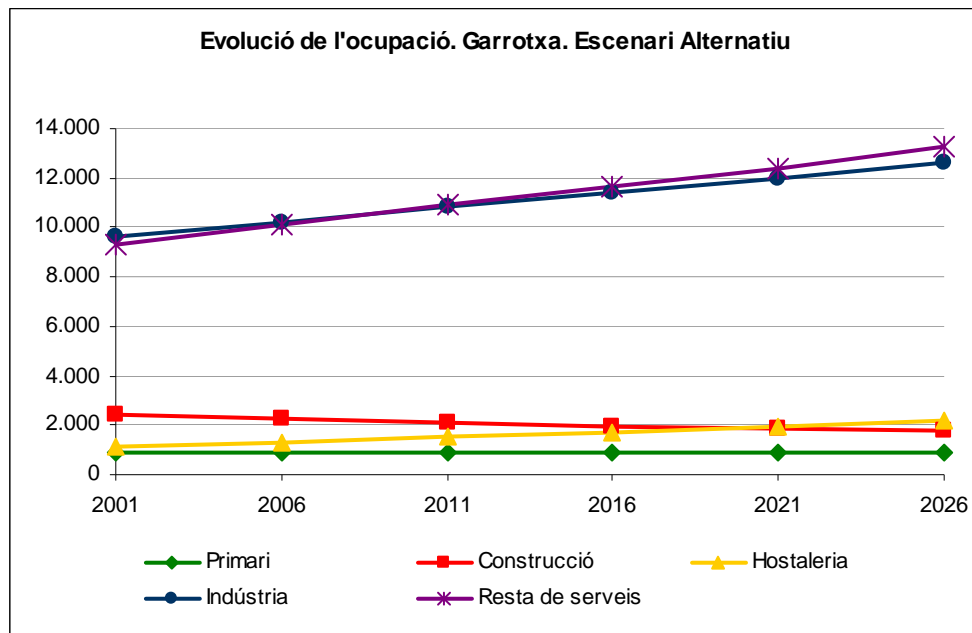
De les conclusions de la estructura productiva de la Garrotxa pel que fa al sector primari, es pot destacar que ha disminuït considerablement pel que fa a l'ocupació: d'un 5,3% del total d'ocupats l'any 1996 al 3,8% el 2001. Mantenir aquest percentatge els següents 25 anys suposaria generar 280 nous llocs de treball en el sector. Ara bé, tenint en compte la tendència del sector primari a Catalunya s'ha plantejat un escenari alternatiu que implicaria el manteniment del nombre de treballadors agrícoles en la xifra corresponent a l'any 2001. Això suposa que s'hauria de reassignar el diferencial de llocs de treball respecte a l'escenari base cap a un altre sector, ja que cal tenir en compte els nous llocs de treball que es crearien en aquest sector sota l'escenari base. Es considera que els excedents anirien al sector serveis.

Taula 4.5: GARROTXA

Escenari base							
Taxa de creixement dels ocupats totals				2001/2026: 31,45%			
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	893	9.600	123	2.429	1.111	9.300	23.456
Ocupats 2026	1.173	12.620	162	3.193	1.460	12.226	30.834
<i>Pes 2001</i>	3,81%	40,93%	0,52%	10,36%	4,74%	39,65%	100%
Escenari Alternatiu							
	Es manté el pes de la indústria i es manté el nombre d'ocupats del sector primari						
<i>Hipòtesis</i>	La construcció baixa per evitar excés d'habitatge nou i mantenir el rendiment del parc al 75%						
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	893	9.600	123	2.429	1.111	9.300	23.456
Ocupats 2026	893	12.620	162	1.761	2.158	13.241	30.834
<i>Pes 2026</i>	2,89%	40,93%	0,52%	5,71%	7,00%	42,94%	100,00%

Font: elaboració pròpia.

Pel que fa a l'anàlisi de la disponibilitat de sòl per a ús industrial, s'ha suposat que la indústria seguiria creixent a la mitjana de la comarca. Això implica unes necessitats de sòl industrial de gairebé 100 hectàrees.

El sector de la construcció, al créixer al ritme de creixement mig de la comarca, produiria un nombre d'habitatges massa elevat comparat amb les necessitats en habitatge principal. El rendiment del parc baixaria del 75% al 63%. Aquest important augment de segones residències comportaria, si es suposa una construcció en baixes densitats, els problemes comentats anteriorment d'una urbanització dispersa.

Una opció per contenir aquest mercat seria la solució proposada en l'escenari alternatiu, en el qual es tracta de mantenir un pes de l'habitatge principal sobre el total del 75% per a l'any 2026, frenant-se d'aquesta manera el creixement de l'ocupació en el subsector de la nova construcció.

En el cas de la construcció també cal transformar els nous habitatges en sòl residencial per tal de poder veure si hi cabrien segons el planejament vigent. L'equivalència s'ha fet utilitzant una densitat mitjana de 60 habitatges per hectàrea. Sumant les necessitats de sòl per a residències principals i no principals, es necessitarien 86,7 hectàrees de sòl residencial.

El sector serveis és un dels principals motors econòmics a l'actualitat, ja que absorbeix població ocupada tant del sector agrícola més tradicional com de la indústria. El pes de l'ocupació del sector ha mostrat una evolució molt positiva a la Garrotxa en els darrers anys, augmentant uns 10 punts percentuals, tot i que encara es situa bastant per sota de la mitjana catalana, amb un percentatge del 44% l'any 2001. Per tant, aquest sector té marge per créixer per sobre de la taxa mitjana de l'economia, sumant a l'increment de treballadors del propi sector els que es reassignarien dels sectors menys dinàmics com la construcció.

El pes de l'ocupació del sector serveis ha mostrat una evolució positiva en els últims anys a la Garrotxa. En l'escenari de creixement proposat, als nous llocs de treball que generaria la pròpia activitat del sector i als ocupats que provindrien de l'agricultura i de la construcció. Aquest canvi a l'alça en l'ocupació es traduiria en una necessitat de sòl per a la branca d'activitat d'hostaleria de unes 15 hectàrees (seria necessari construir 15 hotels), i disposar de 5,4 hectàrees de sòl per a la construcció de càmings.

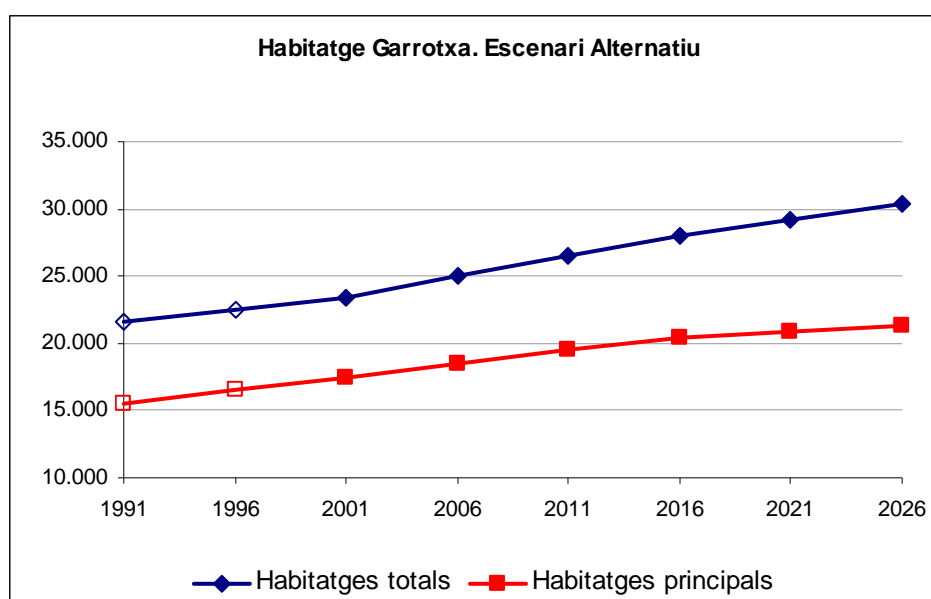
En els últims anys, els serveis sense l'hostaleria han presentat una tendència alcista a la Garrotxa. Es suposa que la branca d'activitat "resta de serveis" creixeria a una taxa superior al conjunt de l'economia i que, per tant, augmentaria el seu pes en termes d'ocupació del 39,7% del 2001 al 42,9% del 2026.

Taula 4.6: REQUERIMENTS DE SÒL PER A ACTIVITAT

Hectàrees	Escenari Base	Escenari Alternatiu
Sòl residencial	170,26	86,69
Sòl activitats terciàries	10,97	14,78
Sòl activitats turístiques	6,76	20,27
Sòl activitats logístiques	16,37	24,94
Sòl industrial	99,49	99,49
Sòl construcció	1,27	0,00
Total residencial + terciari + turístic	187,99	121,73
Total industrial + logístic + construcció	117,14	124,43
Necessitats de sòl	305,13	246,16

Per l'any 2026, es necessitarien a la comarca de la Garrotxa unes 14,8 hectàrees de sòl per a activitats terciàries i al voltant de 25 hectàrees també per a les activitats logístiques.

Com s'ha comentat anteriorment, la reducció de treballadors del sector primari i la construcció, tant pels llocs de treball que desapareixen com pels que s'haurien creat segons els supòsits de l'escenari base, es resignarien cap a un dels sectors més dinàmics a tot Catalunya, els serveis i especialment els turístics.

Gironès

L'escenari d'evolució del mercat de treball a la comarca del Gironès estima que per l'any 2026 hi haurà 123.224 ocupats, el que implica una taxa de creixement superior a la estimada pel conjunt de Catalunya. L'evolució dels diferents sectors, per tal de preveure les necessitats de sòl, s'ha establert en funció de la seva evolució passada i actual.

Si es manté l'estructura productiva igual que a l'any 2001 obtenim una situació on destaca el comportament del sector de la construcció. Així, mantenir estable el pes d'aquest sector en el 10,4% dels ocupats suposa que l'any 2026 es sobrepassen les necessitats d'habitatge principal establertes pel model V15CAT, i es produeix a més a més una considerable davallada de la ràtio d'habitatges principals, que passa del 72% de l'any 2001 al 68%. S'ha plantejat doncs la

necessitat d'establir un escenari alternatiu, amb el sector de la construcció tingui un creixement menor.

El manteniment dels llocs de treball a la resta de sectors per a l'any 2026 als pesos del 2001 no sembla una solució econòmicament sostenible. Mantenir els serveis l'any 2026 al pes del 2001 (el que passa si se li aplica la taxa de creixement mitjana de la comarca), tal i com planteja l'escenari base, no té en compte l'augment significatiu del sector terciari a l'economia catalana i gironina. Per últim, i d'acord amb les dinàmiques del sector de la indústria i la seva importància en la comarca, es suposa que creixerà a la mitjana de la comarca, aconseguint així mantenir el seu pes en el conjunt de l'ocupació l'any 2026.

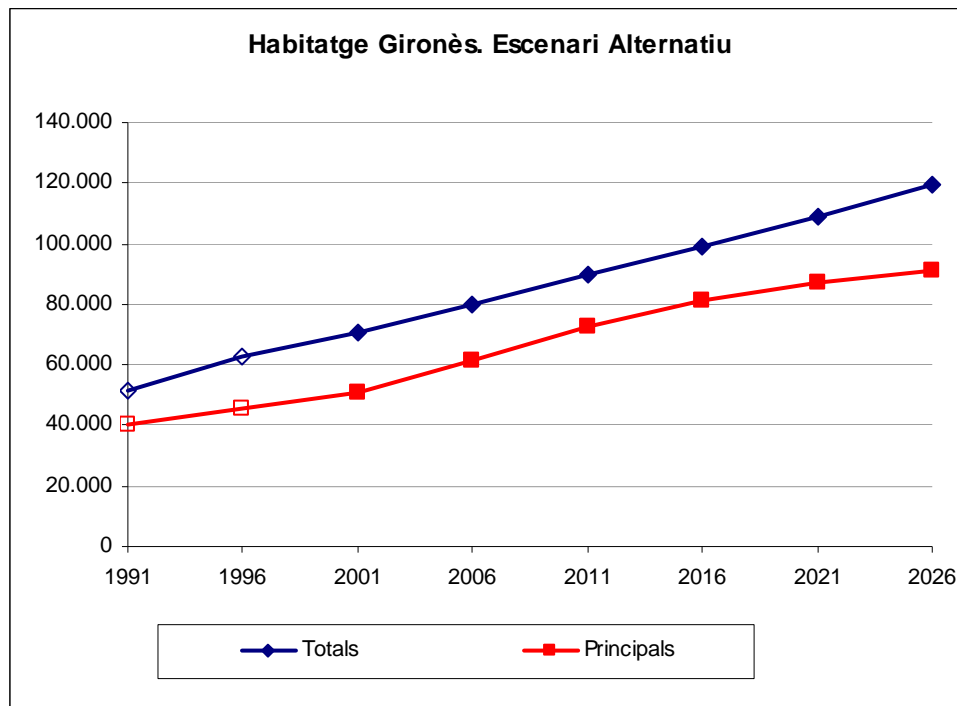
Tenint en compte aquestes dades, s'ha realitzat un escenari alternatiu de creixement de l'ocupació per a cada sector. La taula següent mostra les dades d'ocupació de l'escenari base i les que es plantegen a l'escenari alternatiu, els resultats del qual es comenten posteriorment.

Taula 4.7: GIRONÈS

Escenari base						
Taxa de creixement relatiu dels ocupats totals (2001-2026)						79,8%
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Serveis	Total
Ocupats 2001	1.392	13.017	425	7.136	46.578	68.548
Ocupats 2026	2.501	23.400	764	12.828	83.731	123.224
<i>Pes 2001</i>	2,03%	18,99%	0,62%	10,41%	67,95%	100,00%
Escenari Alternatiu						
<i>Hipòtesis</i>	Indústria manté el seu pes a taxa de 2001					
	La construcció baixa per evitar excés d'habitatge nou. Baixa més la nova construcció					
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Serveis	Total
Ocupats 2001	1.392	13.017	425	7.136	46.578	68.548
Ocupats 2026	2.501	23.400	764	9.510	87.048	123.224
<i>Pes 2026</i>	2,03%	18,99%	0,62%	7,46%	70,90%	100,00%

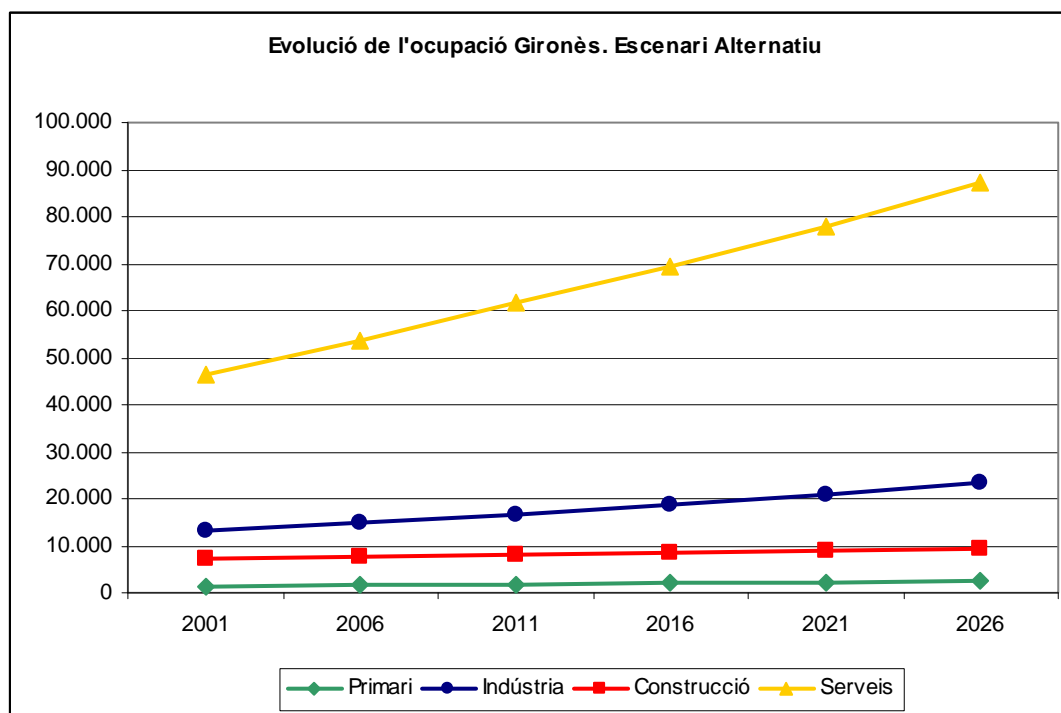
Font: elaboració pròpia.

Com es veu, l'escenari alternatiu obté pesos d'ocupats dels diferents sectors que divergeixen en alguns casos dels de l'escenari base. En el cas de la construcció, la limitació del nombre d'habitatge nous que es poden construir en el període, fa que s'obté una xifra menor que la de l'escenari base al final del mateix. S'ha suposat el mateix creixement que la resta de l'economia per al sector que no correspon a obra nova i, de l'altra, s'ha limitat el creixement del sector d'obra nova de manera que es mantingui la ràtio d'habitatges principals sobre habitatges totals respecte el seu valor de l'any 2001 (en un 76%). Sota aquest supòsits, s'obté un nombre d'habitatges a construir (48.648) que cobreix les necessitats estimades pel planejament vigent, i un percentatge d'habitatges principals del 76%. D'aquesta manera el pes de la construcció passa de representar el 10,4% l'any 2001 al 7,5% l'any 2026. Els llocs de treball perduts en aquest sector podrien ser compensats per la creació de nous en sectors en creixement, com en els serveis.

L'escenari alternatiu proposa el manteniment del pes del sector primari en l'estructura productiva de l'any 2026 al pes del 2001, amb un creixement a la mitjana de la comarca. Així, s'obtidria 1.110 nous treballadors en l'horitzó temporal del Pla. L'energia també creix a la mitjana de la comarca, el que suposa mantenir el seu pes l'any 2026 en un 0,62%. L'ocupació industrial també manté el seu pes en l'escenari alternatiu, ja que creix al mateix ritme que el conjunt dels llocs de treball.

Per últim els serveis veurien augmentar notablement el seu pes. Aquest és un dels principals motors econòmics a l'actualitat, ja que absorbeix població ocupada provinent de la disminució de treballadors del sector de la construcció. El pes de l'ocupació del sector terciari ha mostrat una evolució molt positiva a la comarca del Gironès en els darrers anys, pel que té marge per créixer per sobre de la taxa mitjana de l'economia, sumant a l'increment de treballadors del propi sector els que es reassignarien dels sectors menys dinàmics, com ara la construcció. El seu pes passaria del 68% actual al 78% l'any 2026.

La taula següent mostra les necessitats de sòl que es deriven de les estructures d'ocupació de la comarca en l'escenari base i en l'alternatiu.

Taula 4.8: REQUERIMENTS DE SÒL

Hectàrees	Escenari Base	Escenari Alternatiu
Sòl residencial	1.054,1	770,9
Sòl activitats terciàries	139,3	151,8
Sòl activitats logístiques	185,8	202,4
Sòl industrial	292,1	292,1
Sòl construcció	9,5	4,0
Total residencial + terciari	1.193,4	922,6
Total industrial+logístic+construcció	487,4	498,4
Necessitats de sòl	1.680,8	1.421,1

Seguint la metodologia, s'observa com les necessitats de sòl de l'escenari base són molt més extenses que les de l'escenari alternatiu, 1.680 hectàrees enfront de les 1.421 de l'escenari alternatiu.

Per sector d'activitat, destaca el sòl residencial com aquell que haurà de consumir més sòl, tot i que en l'escenari alternatiu on s'ha limitat la construcció de nous habitatges, es necessiten menys hectàrees que en l'escenari base. La necessitat de sòl industrial, en canvi, es manté igual en tots dos escenaris, en 292 hectàrees. D'aquestes, 259 hectàrees corresponen a les noves necessitats de sòl derivades de l'augment dels llocs de treball, mentre que les 33 restants permeten a la indústria ja existent ampliar el seu espai. En canvi, el sòl, per a activitats logístiques i el relacionats amb el terciari augmenta de manera significativa en l'escenari alternatiu, el que ha de permetre el desenvolupament i expansió d'aquests dos sectors a la comarca.

Pla de l'Estany

La estructura productiva del Pla de l'Estany a l'any 2001 mostra que el sector primari un pes més alt que el de la mitjana catalana. Mantenir aquest percentatge els següents 25 anys suposaria generar 224 nous llocs de treball en el sector. Com aquesta comarca no té un creixement potenciat i que aquest sector representa gairebé el 6% dels llocs de treball localitzats, es va fer el supòsit que seguiria creixement a la mitjana de la comarca, al 1,25% la primera dècada, 1% els anys següents.

El sector de la indústria es situa molt per sobre de la mitjana catalana, ja que representa un 34,5% dels llocs de treballs localitzats al Pla de l'Estany. Ara, s'ha suposat que la indústria baixaria el seu pes en termes de llocs de treball en la estructura productiva per arribar a l'any 2026 a representar el 30% dels ocupats.

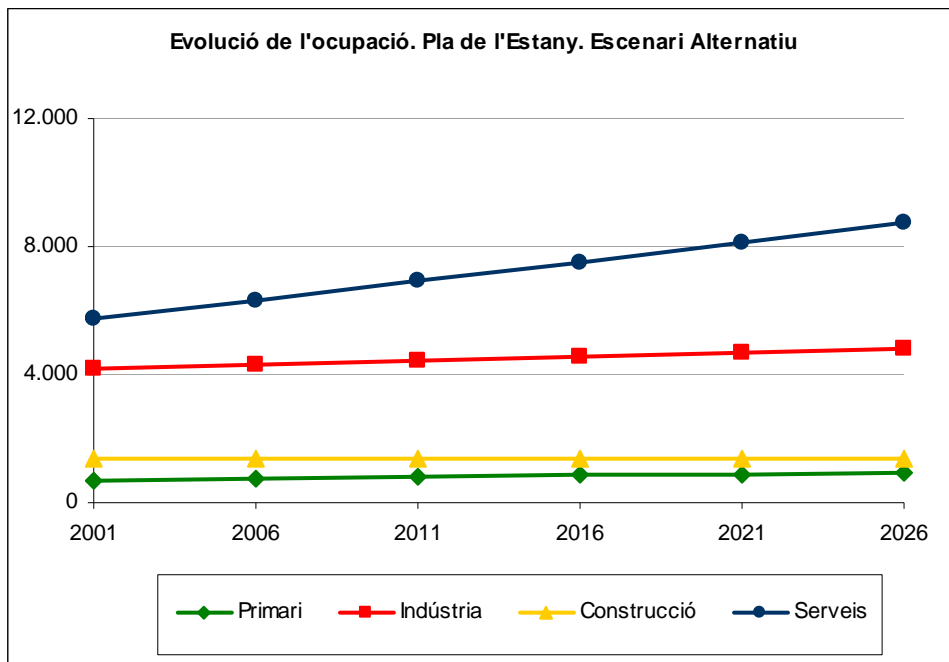
Taula 4.9: PLA DE L'ESTANY

Escenari base (EB)					
Taxa de creixement dels ocupats totals			2001/2026: 31,45%		
	Primari	Energia	Indústria	Construcció	Serveis
Ocupació 2001	712	94	4.196	1.402	5.746
Ocupació 2026	936	124	5.516	1.842	7.553
<i>Pes el 2026</i>	5,86%	0,78%	34,54%	11,54%	47,29%

Escenari Alternatiu (EA)					
Hipòtesis	<i>Es manté el nombre d'ocupats de la indústria Augmenta el pes dels serveis</i>				
	Primari	Energia	Indústria	Construcció	Serveis
Ocupació 2001	712	94	4.196	1.402	5.746
Ocupació 2026	936	124	4.791	1.371	8.749
<i>Pes el 2026 (%)</i>	5,86%	0,78%	30,00%	8,59%	54,78%

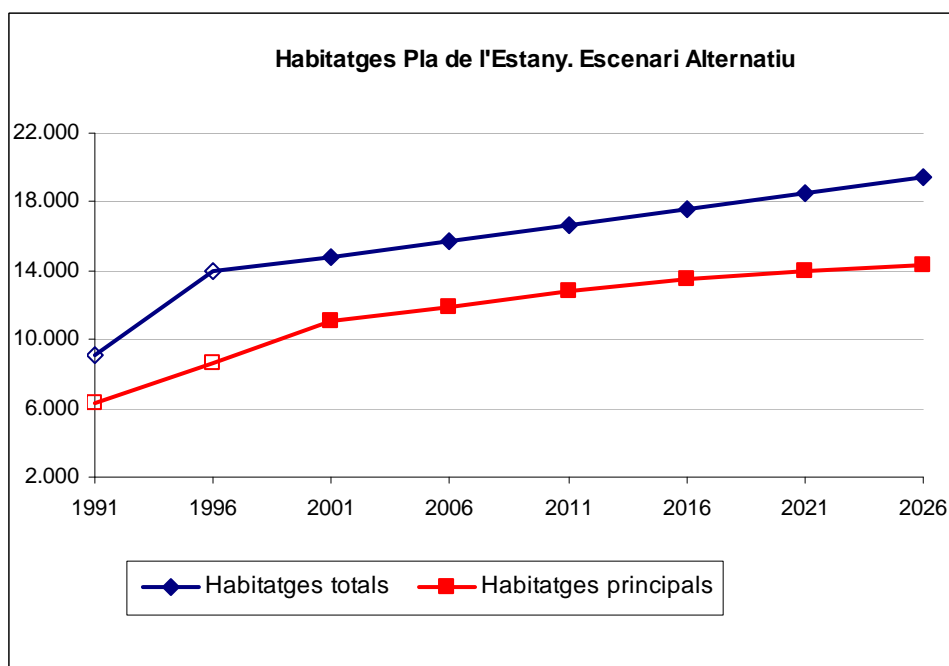
Font: elaboració pròpia.

El sector de la construcció a l'any 2001 representa un 11,54% dels ocupats. En el cas present, el rendiment del parc d'habitatges (habitatges principals/habitatges totals) es molt elevat (**74%**). L'escenari base dibuixa un sector de la construcció on s'haurien edificat, al final del període, uns 5.384 habitatges. El rendiment del parc cauria en un **71%**. Per poder mantenir el rendiment del parc al 74%, el pes del sector de la construcció hauria de baixar al 8,59%. Les necessitats de sòl per acollir les noves residències serien de 76,54 hectàrees.

El sector serveis encara té un pes poc important a la comarca a l'any 2001. En el model alternatiu es fa el supòsit que d'aquí al 2026 es podria convertir en un motor important (tal com ho és a les altres comarques de l'àmbit). Així doncs, aquest sector podria compensar la pèrdua d'ocupació de la indústria i de la construcció, el que elevaria el pes del sector, passant de 47,3% a 54,8%.

En el cas del Pla de l'Estany, contràriament a altres comarques de l'àmbit, no és presenta un anàlisi acurat del subsector de l'hostaleria, ja que té un pes poc significatiu a principi del període.

Pel que fa als requeriments de sòl, tal i com es pot observar a la taula 4.10, l'escenari alternatiu és potencialment menys intensiu en la utilització del mateix. En funció dels sectors productius la diferència entre els dos escenaris (base i alternatiu) s'observa principalment en les necessitats molt més baixes en sòl industrial, passant d'unes 43,5 a una mica més de 25 hectàrees, motivades pel fet de mantenir constant el nombre d'ocupats al sector de la indústria. Les actuacions proposades en el sector de la construcció rebaixen les necessitats de sòl derivades directament d'aquesta activitat així com les indirectes (sòl residencial). D'altra banda, la major terciarització de l'economia de la comarca (el pes del sector serveis creix uns 7 punts percentuals en el període 2001-2026) incrementa el nombre d'hectàrees dedicades a activitats terciàries i logístiques.

Taula 4.10: REQUERIMENTS DE SÒL

Hectàrees	Escenari Base	Escenari Alternatiu
Sòl residencial	89,73	76,54
Sòl activitats terciàries	6,78	11,26
Sòl activitats logístiques	9,04	15,01
Sòl industrial	43,48	25,35
Sòl construcció	0,73	0,00
Total residencial + terciari	96,51	87,80
Total industrial + logístic + construcció	53,25	40,37
Necessitats de sòl	149,76	128,16

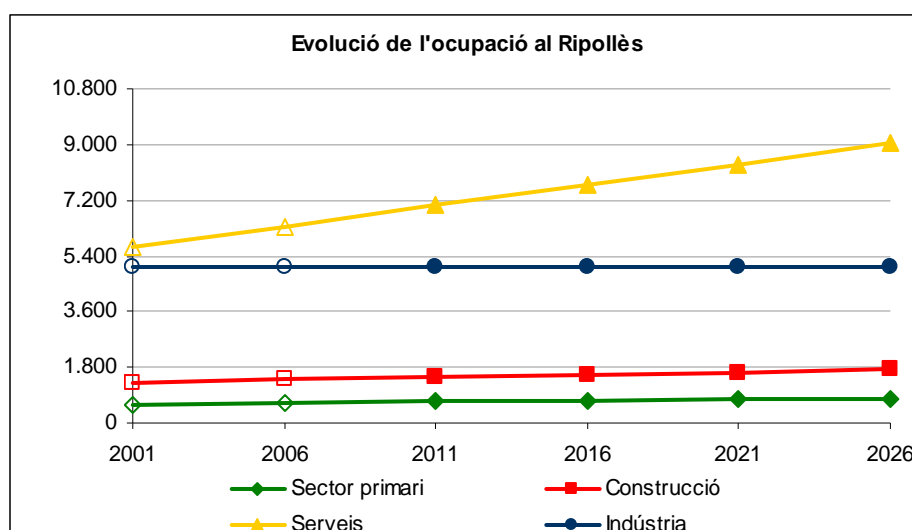
Ripollès

L'escenari alternatiu per a l'estructura productiva del Ripollès suposa el manteniment del pes del sector primari, del sector energètic i de la construcció, i un increment del pes del sector serveis en detriment del sector industrial. A diferència d'altres comarques aquí no va ser necessari un ajust a la baixa del pes del sector de la construcció, ja que si es manté el seu pes no es troben grans desequilibris entre habitatge principal i secundari, ni s'obtenen necessitats de sòl per ús residencial exagerades. D'altra banda, la previsió de una disminució en el pes del sector industrial es veu recolzada per l'evolució recent dels afiliats a la Seguretat Social (2001-2007) on la indústria baixa la seva participació en 14 punts percentuals, mentre que els serveis pugen una mica més d'11 punts.

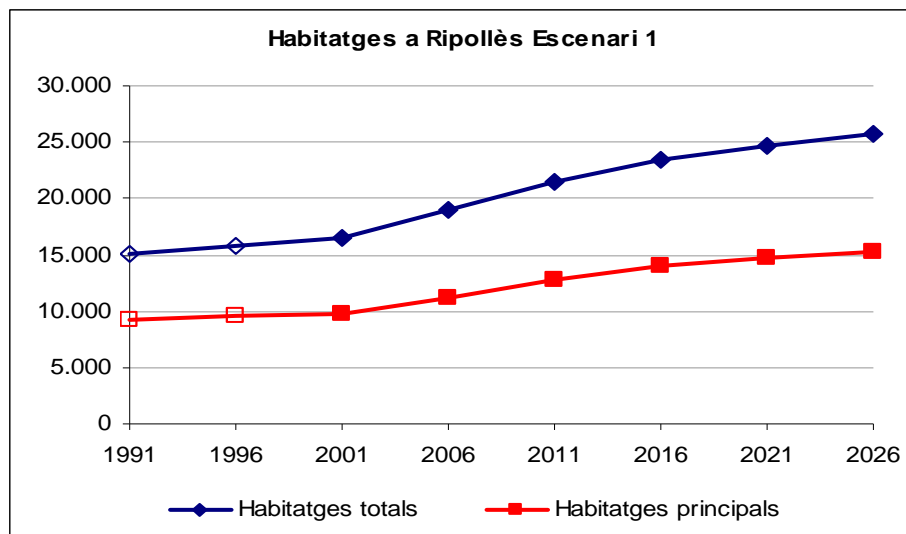
Taula 4.11: RIPOLLÈS

Escenari base						
Taxa de creixement dels ocupats totals				2001/2026:		31,5%
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Serveis	Total
Ocupats 2001	606	5.030	101	1.317	5.705	12.759
Ocupats 2026	797	6.612	133	1.731	7.499	16.772
Pes 2001	4,75%	39,42%	0,80%	10,32%	44,71%	100,00%
Escenari Alternatiu						
Hipòtesis	Manteniment del pes del sector primari, energètic i construcció.					
	Augment del pes del sector serveis i disminució del pes del sector industrial.					
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Serveis	Total
Ocupats 2001	606	5.030	101	1.317	5.705	12.759
Ocupats 2026	797	5.030	133	1.731	9.081	16.771
Pes 2026	4,75%	29,99%	0,80%	10,32%	54,14%	100,00%

Font: elaboració pròpia.

A l'escenari alternatiu el percentatge d'habitatges principals sobre totals puja un punt en el període 2001-2026 passant del 59% al 60%, malgrat això dins del període es poden donar canvis, i fins i tot un increment molt important d'aquest ràtio fins al 64% cap a l'any 2016. Sota aquest escenari es construirien gairebé 9.000 habitatges que són més que suficients per cobrir les necessitats d'habitatges de cara a l'any 2026, segons les previsions del Pla.

L'escenari base (on es manté el pes de tots els sectors productius en els seus nivells de l'any 2001) i l'escenari alternatiu només es diferencien en els pesos del sector industrial i del sector serveis i, per aquesta raó, tampoc s'observen grans diferències en relació a les necessitats de sòl que d'ells es deriven. Malgrat que a l'escenari alternatiu no hi ha un augment en el número absolut de treballadors de la indústria, fet que es tradueix en una rebaixa d'unes 40 hectàrees dedicades a aquesta activitat, s'obtenen necessitats de sòl positives per aquest sector degut a que els treballadors industrials ocupen cada cop més espai per desenvolupar les seves activitats. Naturalment, les necessitats de sòl terciari són més elevades a l'escenari alternatiu, ja que es suposa un increment de 10 punts percentuals en aquest sector per al període 2001-2026, obtenint-se uns requeriments de sòl de gairebé 13 hectàrees. També es gairebé dupliquen les necessitats de sòl dedicades a activitats logístiques. Tot i així, finalment, el total de sòl que es necessita per a activitat econòmica en l'escenari alternatiu es situa sobre les 192 hectàrees, més de 25 per sota de les estimades per l'escenari base.

Taula 4.12. REQUERIMENTS DE SÒL PER A ACTIVITAT

Hectàrees	Escenari Base	Escenari Alternatiu
Sòl residencial	149,14	149,14
Sòl activitats terciàries	6,73	12,66
Sòl activitats logístiques	8,97	16,88
Sòl industrial	52,12	12,57
Sòl construcció	0,69	0,69
Total residencial + terciari	155,87	161,80
Total industrial + logístic + construcció	61,79	30,14
Necessitats de sòl	217,65	191,94

La Selva

La taula 4.13 mostra els dos escenaris d'evolució de l'ocupació suposats per a la comarca de La Selva. S'analitza en primer lloc el sector primari: segons els supòsits de l'escenari base, l'any 2026 hi hauria 1.242 llocs de treball nous en aquest sector. Seguint la tendència observada pel conjunt de les regions madures, s'ha analitzat un escenari alternatiu on el nombre d'ocupats que actualment compta el sector primari es mantindria constant al llarg de tot el període d'estudi (2001-2026), el que suposaria que el pes d'aquest sector baixaria al llarg del temps. Això suposaria que els 1.242 llocs de treball que no es crearien en aquest sector podrien ser coberts dins de sectors més dinàmics (com l'hostaleria i la resta de serveis).

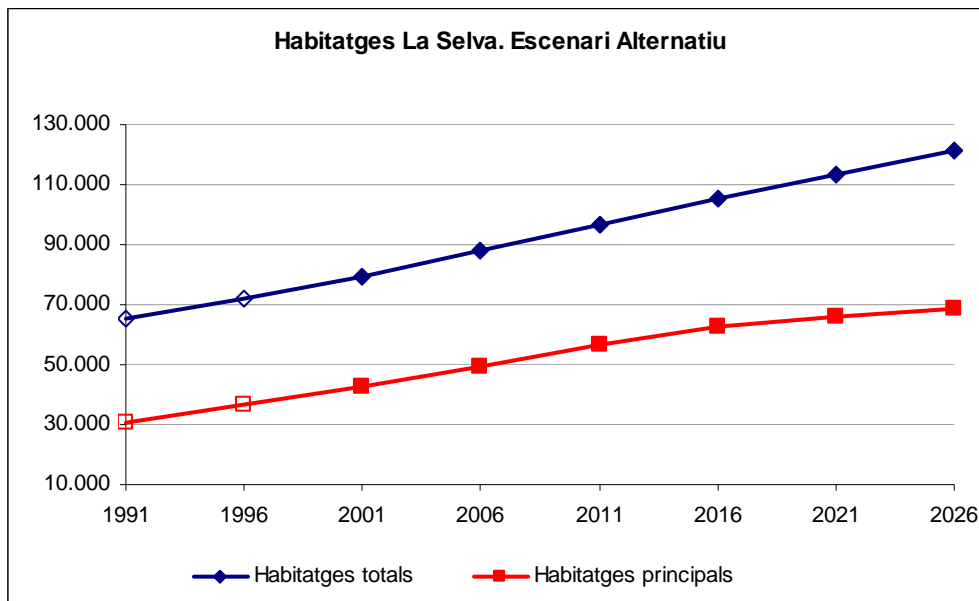
Taula 4.13: LA SELVA

Escenari base							
Taxa de creixement dels ocupats totals				2001/2006: 66,07%			
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	1.881	16.728	297	6.736	6.775	22.574	54.991
Ocupats 2026	3.123	27.780	493	11.187	11.251	37.487	91.321
Pes 2001	3,42%	30,42%	0,54%	12,25%	12,32%	41,05%	100,00%
Escenari Alternatiu							
Hipòtesis	Es manté el nombre de treballadors a la indústria i al sector primari. La construcció baixa per evitar excés d'habitatge nou						
	Es potencia l'hostaleria així com la resta de serveis						
	Primari	Indústria	Energia	Construcció	Hostaleria	Resta de serveis	Total
Ocupats 2001	1.881	16.728	297	6.736	6.775	22.574	54.991
Ocupats 2026	1.881	22.830	493	6.033	12.995	47.089	91.321
Pes 2026	2,06%	25,00%	0,54%	6,61%	14,23%	51,56%	100,00%

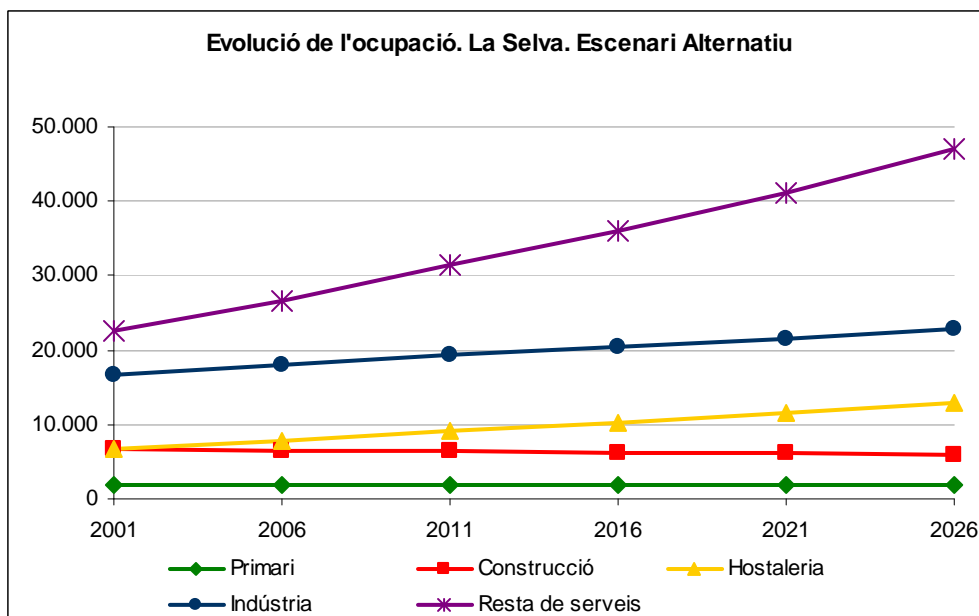
Font: elaboració pròpia.

El sector industrial també ha anat perdent pes en l'ocupació total, tot i que el creixement mig anual del sector entre 1996 i 2001 va ser positiu. Això ha portat a crear un supòsit a l'escenari alternatiu on aquest sector pogués continuar creixent però a un ritme menor del que es suposava a l'escenari base. Sota aquest supòsit, el pes del sector en l'estructura productiva de l'any 2026 seria del 25%, uns cinc punts menys que a l'escenari base, però proper a la mitjana catalana. Pel que fa a les necessitats de sòl industrial, aquestes passen de 318,1 hectàrees a 194,4, degut a aquest menor creixement dels llocs de treball del sector.

D'altra banda, el supòsit que l'escenari alternatiu ha establert per al sector de la construcció es base en limitar la construcció d'habitatges. Efectivament, l'any 2001 el rendiment del parc dels habitatges principals comparat amb el total dels habitatges era bastant baix (**53%**). Si, com suposa l'escenari base, aquest sector creixés al mateix ritme que la mitjana dels ocupats de la comarca, el rendiment baixaria encara més fins a situar-se en un **50%**. L'escenari alternatiu, al limitar el creixement del sector, i sobre tot el del subsector de la nova construcció, permetria que la ràtio final d'habitatge principal pugés 4 punts percentuals, fins a situar-se en un 57%. Sota aquest supòsit, s'obté un nombre d'habitatges a construir (42.435) que cobreix les necessitats estimades pel model V15CAT alternatiu (26.397).

Per analitzar les necessitats de sòl de la branca d'activitat de l'hostaleria, s'haurà de tenir en compte que als nous llocs de treball d'aquest sector, que es deriven del seu creixement previst de 4.476 treballadors, se li haurien d'afegir aquells que caldria crear per compensar la pèrdua a sectors menys dinàmics. La comarca de la Selva és una de les més turístiques de l'àmbit gironí i de tot Catalunya, sent la marca turística de Costa Brava la que més visitants va rebre l'any 2007²⁰. La comarca compta doncs amb un sector turístic consolidat, el que permet suposar que pot créixer en el futur (en termes d'ocupació) per sobre de la mitjana comarcal. Així, l'any 2026 aquests 6.220 treballadors nous en l'hostaleria representarien unes necessitats de sòl de 120 hectàrees dels quals, s'hauria d'edificar uns 89 hotels de 100 places, i mica menys de 32 hectàrees per la construcció de càmpings.

²⁰ Junt amb Barcelona. Segons dades estadístiques del Departament d'Innovació, Universitat i Empresa de la Generalitat de Catalunya sobre l'evolució de l'activitat turística a Catalunya, any 2008.

El subsector que inclou la resta de serveis es perfila com aquell que amb el seu creixement podria generar suficients llocs de treball per cobrir la demanda dels treballadors provinents d'altres sectors menys dinàmics dins l'economia comarcal. Com es pot apreciar al gràfic anterior, aquest sector té una evolució molt positiva. Acolliria més de 25.000 treballadors al llarg del període (els treballadors dels sectors primari, construcció i indústria). El pes del sector passaria de 41,1% a més de la meitat dels ocupats, amb un 51,6%. Aquest increment es pot explicar entre d'altres per la situació geogràfica de la comarca (a prop de l'àrea metropolitana de Barcelona), i les futures infraestructures de transport ferroviari d'alta velocitat previstes que implicaran una mobilitat incrementada.

A continuació, es presenten les necessitats de sòl segons els dos escenaris proposats.

Taula 4.14. REQUERIMENTS DE SÒL

Hectàrees	Escenari Base	Escenari Alternatiu
Sòl residencial	989,85	707,25
Sòl activitats terciàries	55,93	91,93
Sòl activitats turístiques	86,61	120,36
Sòl activitats logístiques	96,95	153,68
Sòl industrial	318,11	194,37
Sòl construcció	7,42	0,00
Total residencial + terciari + turístic		
	1.132,38	919,54
Total industrial+logístic+construcció		
	422,47	348,05
Necessitats de sòl	1.554,86	1.267,59

L'escenari base presenta unes necessitats de sòl d'unes 1.500 hectàrees, entre les que destaquen aquelles que es dedicarien a sòl residencial (habitatge) i a sòl industrial. El menor consum de sòl que es produiria a l'escenari alternatiu està motivat principalment per la reducció del sòl dedicat a habitatge (es redueix en quasi 280 hectàrees), gràcies a les actuacions proposades en aquest sector explicades anteriorment. La reducció de sòl residencial es compensa amb l'augment de sòl dedicat a activitats turístiques i terciàries en general, incloent la logística. D'altra banda, la necessitat de sòl industrial es reduiria significativament a l'escenari alternatiu, en haver apostat per un model econòmic més terciari.

5. EL COST DE LES ACTUACIONS TERRITORIALS PRIORITÀRIES

5.1. Introducció

En aquest apartat es comenten les inversions públiques associades al Pla territorial de les comarques gironines, així com el seu finançament que correspondrà, fonamentalment, a la Generalitat de Catalunya a través dels diferents departaments i al Ministeri de Foment del govern central pel que fa a infraestructures de la seva competència.

La inversió pública, especialment la dedicada a infraestructures de comunicació, és fonamental per garantir el desenvolupament econòmic de qualsevol territori, ja que facilita el moviment de mercaderies i treballadors. A més, tota inversió pública, però encara més l'associada al planejament territorial, té un efecte de catalitzador de projectes d'iniciativa privada que esdevenen més rendibles amb la millora de l'estoc de capital d'una determinada àrea. De totes maneres, aquest estudi prescindeix de la valoració i anàlisi de la inversió privada, donades les dificultats que presenta a l'hora de la seva quantificació, i es centra en especificar el cost de les actuacions prioritàries que s'hauran de finançar amb diners públics.

D'altra banda, cal assenyalar que en aquesta anàlisi no s'ha establert la distribució anual de la inversió per a cada una de les actuacions, sinó que s'ha optat per reflectir el seu cost total en el període de vigència del Pla (2006-2026), donat que l'important d'una actuació és que s'executi dins d'aquest període i no tant quanta despesa suposa cada any. A més, no és fàcil programar amb encert una inversió en una anualitat determinada, ja que sovint les restriccions pressupostàries conjunturals o els canvis de prioritats alteren les actuacions i la inversió que s'hi destina, fet que es reflectiria de manera negativa si el seguiment de la implementació del Pla es fonamentés en la comparació de la despesa programada en un any concret i la efectivament realitzada.

Aquest apartat s'estructura de la següent manera: primer, es detalla la inversió destinada a infraestructures de comunicació, la part més important tant quantitativament com pels seus efectes sobre l'economia. A continuació, es comenten les inversions públiques destinades a desenvolupaments urbanístics, que es concreten en polítiques d'habitatge protegit i de promoció d'activitats econòmiques relacionades amb el turisme, així com les destinades a la protecció dels espais oberts i el paisatge. Finalment, s'analitza la coherència financera del conjunt d'actuacions, és a dir, si l'evolució econòmica possibilita la generació dels recursos suficients per finançar les necessitats d'inversió que comporta el Pla.

5.2. Infraestructures de comunicació

El Pla Territorial Parcial de les Comarques de Girona preveu una sèrie d'actuacions en infraestructures de comunicació, que inclouen la construcció i millora de carreteres, ferrocarrils i infraestructures logístiques. El finançament d'aquestes actuacions es reparteix majoritàriament entre l'Estat, a través del Ministeri de Foment, i la Generalitat de Catalunya tenint en compte la titularitat de les infraestructures i la col·laboració entre administracions.

La Taula 4.1 resumeix les diferents actuacions del Pla segon el tipus de xarxa, amb la indicació de la inversió prevista. Els objectius, en termes generals, d'aquestes actuacions són millorar la capacitat i el condicionament de la xarxa viària bàsica existent, mitjançant desdoblaments amb variants dels nuclis, millorar la intermodalitat del transport de viatgers per carretera i per tren, amb el desenvolupament tant de l'eix transversal ferroviari com del servei de rodalies, el condicionament d'estacions, i la potenciació de plataformes logístiques. Entre les actuacions a realitzar es poden destacar l'ampliació d'autopistes i autovies (AP-7, A-26) i la reconversió i condicionament d'eixos existents importants (N-II), que representen el 35,5% de la inversió prevista en infraestructura viària, i les nombroses millores, desdoblaments en carreteres estructurants primàries i les actuacions de condicionament en la xarxa secundària.

Taula 4.1: ACTUACIONS VIÀRIES PREVISTES

Actuacions viàries	pressupost	a càrrec
AP-7 - Implantació 3er carril (Maçanet de la Selva-Jonquera)	315	MIFO
AP-7: desplaçament en el mateix corredor que l'A-2 a Vilafant	25	
A-2/N-II:Reconversió en autovia entre Maçanet i la Jonquera	420	
N-152:Condicionament i variants Puigcerdà-Ripoll. Túnel de Tosses	95	
C-26: Condicionament entre Ripoll i Olot. Inclou variant nord Ripoll-Campdevàdol, St Joan Abadesses i la Canya	58	
N-II: Condicionament Garrigàs-Vilatenim. Desdoblament Vilatenim-Pont de Molins	27	
A-26: Desdoblament de la N-260 Besalú-Figueres	90	
A-26: Desdoblament N-260 entre Figueres i Llança	50	
Sub-total MIFO	1080	
C-35: Reconversió en autovia entre Sant Celoni i Maçanet (tram Hostalric-Maçanet)	90	Generalitat
C-25: Desdoblament Les Oluges (Cervera) - Riudellots	192	
C-25: Variant sud de Riudellots	9	
C-17: Variant est de Ripoll. Connexió amb C-26	18	
C-17: Desdoblament Vic-Ripoll	70	
C-32: Autopista Tordera-Lloret	53	
C-32: Via per automòbils Lloret-Tossa	30	
C-65: Desdoblament Girona-Llagostera	35	
C-31: Desdoblament Platja d'Aro-Palamós	37	
C-66: Desdoblament Torrent i Medinyà, inclou variants Celrà i la Bisbal	180	
C-66: Desdoblament Banyoles-Besalú (variant Besalú)	83	
C-31: Condicionament Torrent-Figueres, inclou variants	75	
C-63: Condicionament Maçanet (C-35)-St. Feliu de Pallerols, amb variants	125	
C-37/C-63: variant d'Olot	198	
C-37/C-63: variant de les Preses	210	
C-68: Desdoblament Vilatenim (N-II a inici variant Vila-sacra)	13	
C-26: Condicionament Berga - Ripoll	57	
N-141: Condicionament i variants Amer-Bescanó-Girona	120	
C-252: la Bisbal-Verges, inclou variant de Parlavà	9	
GI-643 i GI-642: condicionament Púbol-Torroella de Montgrí amb variant Serra de Daró	20	
Eix interior Empordà: connexió C-31/C-68/A-26 per Riumors-Fortià-Castelló E.-Peralada. Condicionament i variants de carreters existents	25	
C-38: Variant de St.Pau de Segúries	4	
GIP-5121: Condicionament Esponella-Crespià	8	
S/C: Condicionament connexió A-2 (Borassà)-N-II per Vilamorell	4	
GI-681: Condicionament Tossa-Llagostera	21	
Sub-total Generalitat	1686	
Adequació vies integrades	275	Generalitat-Admons. Locals
Sub-total Generalitat i Administracions Locals	275	
Total actuacions viàries (sense comptabilitzar el desplaçament de l'AP-7)	3.041	

Font: Programa per al Planejament Territorial

La inversió en infraestructures viàries prevista al Pla, per al període esmentat, se situa en 3.041 milions d'euros. S'ha fet un esforç molt important per part de la Generalitat de Catalunya, ja que la seva inversió representa el 55,4% de l'import total previst. Les administracions locals, que tindran un impacte en l'adequació de les vies integrades, representen el 9% de la inversió total.

Dins de les actuacions ferroviàries, on no comptem les actuacions previstes en la línia d'alta velocitat, es destaquen els treballs lligats amb l'eix transversal ferroviari, a càrrec d'IFERCAT, la creació d'un nou tren-tramvia de l'Aeroport de Girona cap a la Costa Brava, el condicionament i el desdoblament de rodalies, i les millores d'accés a zones logístiques.

Taula 4.2: ACTUACIONS FERROVIÀRIES I LOGÍSTIQUES PREVISTES

Actuacions ferroviàries i logístiques	pressupost	a càrrec
(sense comptabilitzar obres TAV en curs)		
Eix transversal ferroviari (inclou estacions)	900	IFERCAT
Perllongament Blanes-Lloret	36	ADIF-MIFO
Adaptació a ample mixt línia convencional St. Celoni-Maçanet-Portbou	120	ADIF-MIFO
Ampliació capacitat del corredor Mollet-Maçanet	115	ADIF-MIFO
By-pass de mercaderies de Girona	120	ADIF-MIFO
Connexió ferroviària del Logis Empordà amb línies convencional i TAV	60	ADIF-MIFO
Tancament variant est de mercaderies de Figueres des de Logis Empordà	12	ADIF-MIFO
Variant oest de Figueres de la línia convencional	100	ADIF-MIFO
Desdoblament Vic-Ripoll	125	ADIF-MIFO
Modernització i millora Ripoll-Puigcerdà	41	ADIF-MIFO
Condicionament Blanes-Maçanet	5	ADIF-MIFO
Condicionament estacions (Blanes, Sils, Riudellots, Perelló)	16	ADIF-MIFO
Nova estació Sarrià de Ter	6	ADIF-MIFO
Nou tren tramvia Aeroport-Girona-Flaçà-Costa Brava	160	DGTT
Trasllat estació mercaderies del Perelló a Aiguaviva-Riudellots	6	CIMALSA
Plataforma Logis Empordà-Terminal de Vilamalla	28	CIMALSA
CIM la Selva	30	CIMALSA
Potenciació àrea logística entorn aeroport de Girona	20	CIMALSA
Total actuacions ferroviàries i logístiques	1.900	

IFERCAT, amb l'Eix Transversal Ferroviari, representa gairebé la meitat (47,4%) de la inversió en infraestructures ferroviàries i logístiques de l'àmbit. El 39,8% de la inversió es a càrrec de la empresa ADIF i el Ministerio de Fomento (en aquest quadre, no s'ha pres en compte les actuacions sobre la línia d'alta velocitat). El conjunt de les actuacions per a l'accessibilitat a les plataformes logístiques son de responsabilitat de l'empresa CIMALSA.

Pel que fa al conjunt de les infraestructures de transport, la inversió global s'eleva en un 4.941 milions d'euros, amb una certa superioritat per a les infraestructures viàries (61,5%), seguit per les infraestructures ferroviàries (36,8%) i les actuacions en infraestructures logístiques (1,7%).

5.3. Desenvolupament urbanístic

El desenvolupament urbanístic associat al Pla inclou tant actuacions de creixement urbanístic o de reforma, com actuacions en àrees d'activitat econòmica. Evidentment, la majoria d'aquestes actuacions, com per exemple les promocions d'habitatge, suposaran una inversió de caràcter eminentment privat, la qual, com s'ha comentat anteriorment, no es quantifica en aquest estudi. De totes maneres, el paper del sector públic també és important en aquest tipus d'actuacions, i es pot materialitzar o bé a través de la provisió de sòl urbanitzat per a les promocions de nova construcció, o de les polítiques públiques sectorials, com ara les que fan referència a actuacions en habitatge públic.

Ateses les actuals exigències de la legislació urbanística per a la provisió de sòl per a habitatge de protecció pública (20% de reserva de sòl i destí del 10% d'aprofitament a aquest ús en els nous plans d'ordenació municipal i de desenvolupament urbà) s'estima que un 28% del total dels habitatges que es construïran, inclosos els destinats a segona residència, poden ser sotmesos a algun règim de protecció pública. A efectes de previsions d'inversió pública, s'estima, així mateix, que la meitat d'aquests habitatges seran promoguts per l'Administració Pública, en especial la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments. L'altra meitat dels habitatges de protecció pública es pot suposar que seran construïts per promotors privats en sòl reservat per a aquest destí.

La Taula 5.2 mostra la quantificació dels habitatges de protecció i d'iniciativa públiques que resulten del supòsit esmentat aplicat als escenaris d'increment d'habitatges principals que el Pla pren com a referència, suposant també que la proporció de construcció d'habitatge de segona residència serà la que manté les proporcions actuals entre habitatges principals i secundaris a la comarca. Per tal de valorar la despesa pública en habitatge protegit, s'ha considerat l'import mitjà dels ajuts de finançament protegit en el Pla de l'habitatge 2002-2005.

Taula 5.2: HABITATGES DE PROTECCIÓ PÚBLICA A LES COMARQUES GIRONINES

	Nombre	Percentatge
Habitatges totals	196.961	
Habitatges principals	107.928	55% (dels totals)
Habitatges de protecció pública	55.149	52% (dels principals)
<i>De promoció privada</i>	27.575	26% (dels principals)
<i>De promoció pública</i>	27.575	26% (dels principals)
IMPORT (milions €)	4.371,2	

Font: elaboració pròpia en base a dades del DPTOP.

Com es pot observar, suposant la construcció de 55.149 nous habitatges protegits a l'àmbit, el cost final d'aquesta actuació seria de poc més de 4.370 milions d'euros. D'aquesta quantitat, la Generalitat en recuperaria una bona part a través de la venda dels habitatges i només els ajuts a habitatges protegits en règim especial, que representen un part molt petita, serien a fons perdut²¹.

Actuacions públiques per fomentar la construcció d'hotels

Una de les propostes realitzades des del planejament consisteix en transformar l'economia de les comarques gironines aprofitant el paper motor del sector turístic. En el marc d'afavorir aquest procés s'enquadraria una possible iniciativa pública d'un pla d'hotels que, sense substituir la promoció privada, actuaria com a catalitzador del mateix. L'actuació del sector públic tindria com a objectiu dinamitzar l'activitat del sector a fi d'incentivar la creació dels nous llocs de treball que el canvi d'una estructura productiva no tant basada en la construcció. Aquesta iniciativa pública es podria donar de diverses formes diferents que implicarien, al seu torn, diversos graus de participació de l'administració, tant pel que fa a la seva intervenció com a la inversió necessària.

En el cas de les comarques gironines, seria necessari construir 222 hotels, que ocuparien al voltant de 222 hectàrees, i disposar de gairebé 80 hectàrees de sòl per a la construcció de càmpings, de les quals 73 i 26 respectivament serien conseqüència de la reconversió, mentre que la resta vindrien donades per la pròpia dinàmica econòmica del sector de l'hostaleria. Val a dir que l'exercici donaria resultats molt similars, i igualment vàlids, si tots els nous treballadors es dediquessin a l'activitat hotelera i cap a càmpings.

²¹ En el Pla de l'habitatge 2002-2005 els habitatges en règim especial suposaven un 7,7% del total d'habitatges protegits, i l'import dels ajuts a aquest tipus d'habitatge un 5,2% del total.

Com s'ha comentat anteriorment, la intervenció pública podria presentar diverses formes. Aquí se'n consideren dues de ben diferents: la primera seria la intervenció directa de l'administració amb una inversió que permetés abaratir el sòl urbanitzable. La segona consistiria en qualificar sòl específic per a la construcció d'hotels.

En el primer cas, la intervenció de l'administració seria necessària perquè a un operador privat li surt molt més rendible construir, en una hectàrea de sòl urbanitzable, una promoció residencial de 20 habitatges que un hotel. Per tant, el sector públic hauria de realitzar una inversió inicial, destinada a la compra del sòl, per tal de fer rendible l'operació. Així, el pla d'hotels comportaria inicialment buscar les localitzacions idònies i preparar el sòl per a la seva urbanització per després cedir l'espai a un operador privat a fi que aquest s'encarregués de la construcció i explotació del complex durant un període de temps finit, vint anys en aquest cas, a canvi d'una determinada quota. D'aquesta manera, la titularitat del sòl continuaria essent pública, tot i que es faria una concessió per a l'explotació privada de forma que una part del benefici de l'operador es destinés a compensar la inversió inicial realitzada pel sector públic.

Per tal de calcular el volum de diners públics necessari, cal diferenciar primer la inversió inicial en funció de la seva font de finançament. D'una banda, el capital privat es destinaria a la construcció del complex hotelier, mentre que la inversió pública aniria destinada a finançar l'adquisició i condicionament del sòl. En segon lloc, s'ha de fer una estimació del benefici anual que se'n deriva de l'activitat hotelera, és a dir, calcular els ingressos i costos anuals d'explotació d'un hotel tipus per tal de generar un flux de caixa durant els vint anys que duraria la concessió. La quantitat que faria que aquest flux de caixa oferís a l'operador privat una rendibilitat al voltant de la mitjana de mercat, seria el valor residual del sòl de l'operació hotelera, un valor que seria competitiu amb el d'altres tipus d'operacions de construcció d'habitatges. Per tant, aquesta quantitat seria la inversió pública necessària.

Els supòsits que es prenen per avaluar els costos fixos inicials privats són una grandària mitjana de 50 m² per habitació, corresponent una meitat a sostre i l'altra a l'assignació d'espais comuns, un cost de construcció de 1.000 euros per m² i un percentatge d'habitacions dobles del 90%. Cal recordar, també, que s'ha suposat que el número mitjà de places per hotel és de 100. Pel que fa als ingressos anuals d'explotació, es suposa un ingrés mig per habitació diari de 110 euros²², incloent-hi el 25% d'ingressos complementaris, així com un nivell d'ocupació del 60%²³. Cal tenir en compte que s'ha de descomptar un 5% als ingressos bruts en base a les comissions suportades pels cobraments realitzats emprant targetes de crèdit. Respecte als costos anuals d'explotació, aquests representen habitualment un 60-68% sobre els ingressos totals. En el cas de les comarques gironines es pren el valor mig, un 64%.

La rendibilitat privada de la inversió, sense incloure el component públic fix inicial, seria lleugerament superior al 15,5%. Tenint en compte que per a aquest tipus d'operacions el retorn s'acostuma a situar en una forquilla del 10-14% i prenent el seu valor mig com a marc de referència, es pot concloure que l'operador privat estaria rebent un benefici extraordinari al voltant del 3,5%. Aquesta prima és el que es reemborsaria al sector públic per tal de compensar la seva participació en la despesa inicial, significat una recuperació d'aproximadament un 37% del capital invertit per posar en marxa tot el procés.

²² Elaboració pròpia basada en dades de l'INE i en l'informe "Indicadores económicos de la industria hotelera española", Ernst&Young.

²³ Dades de l'INE per a Catalunya de l'any 2004.

Taula 5.3: INVERSIÓ EN INFRAESTRUCTURES HOTELERES. COMARQUES GIRONINES

Hotels		Pla d'hotels	
Total	Reconvertits ¹	Inversió pública ² (€)	Valor residual del sòl ³ (€/ha.)
222	73	111.750.000	1.530.822

¹ Hotels necessaris per absorbir l'ocupació provinent d'altres sectors.

² Compra de sòl urbanitzable a preus de mercat (segons punt 3) per fer 73 hotels.

³ Valor residual del sòl d'una operació hotelera.

Font: elaboració pròpia.

Com es pot veure a la Taula 5.3, la inversió total requerida seria de prop de 112 milions d'euros, que no es faria de forma íntegra en un mateix moment, sinó que s'aprofitaria el flux financer de retorn des dels operadors privats, que es situaria lleugerament per sota dels 41,5 milions, per disminuir l'impacte inicial sobre els comptes públics.

D'altra banda, la segona opció considerada aniria emmarcada en el desenvolupament per part de l'administració d'una planificació de sòl exclusiu per a promocions hoteleres, és a dir, suposaria qualificar part del sòl no urbanitzable o urbanitzable com d'ús exclusiu per a la construcció d'hotels. Aquesta opció necessitaria una quantitat d'inversió pública considerablement inferior, ja que el valor residual del sòl seria notablement menor en no existir en aquest cas la possibilitat de realitzar operacions residencials.

La presència de l'administració pública en un procés de reconversió com el proposat, basat en la construcció de nombrosos complexos hotelers, és adient donat que és difícil pensar que aquest es pugui dur a terme de manera immediata només a partir de la iniciativa privada.

5.4. Protecció dels espais oberts i del paisatge

Una de les principals premisses per al planejament i ordenació dels espais oberts és la necessitat de revalorització del sòl no urbanitzable. L'abandonament de l'activitat agro-forestal i l'absència de noves funcions per a l'espai no construït, obliguen a assumir una protecció activa del sòl no urbanitzable. Aquesta protecció, aparentment costosa en termes dels recursos financers que se li han de dedicar, no ho és tant si es té en compte que la protecció dels espais oberts és fonamental per evitar erosionar de manera substancial el paisatge, un dels principals valors per aspirar en el futur a un turisme de major qualitat entre d'altres.

La legislació sectorial defineix diferents figures de protecció territorial per a la preservació de la biodiversitat i els valors naturals que hostatja. Concretament, la Llei 12/1985 ordena el desenvolupament del Pla d'espais d'interès natural de Catalunya (PEIN), i crea quatre modalitats d'espais naturals de protecció especial (ENPE) amb criteris de protecció més restrictius pel seu alt valor científic, ecològic, cultural, educatiu, paisatgístic i/o recreatiu: els parcs nacionals, els paratges naturals d'interès nacional, els parcs naturals i les reserves naturals integrals i parcials. Aquests dos últims conceptes conformen el que s'ha denominat "altres ENPEs".

Per altra banda, la Directiva 92/43/CEE de la Unió Europea crea la Xarxa d'Espais Natura 2000 (XN2000) per a la conservació dels hàbitats naturals, i per garantir el manteniment (o el restabliment) en un estat de conservació favorable dels hàbitats de les espècies en la seva àrea de distribució natural dins el territori de la UE. Cal esmentar que aquesta Directiva també preveu el cofinançament entre la UE i els estats membres per garantir la conservació dels hàbitats i les espècies prioritàries.

Així mateix, cada tipus de protecció té associat un cost diferent. En aquesta comarca, segons es mostra en la Taula 5.4, existeixen actualment dos tipus majoritaris de protecció, Xarxa Natura 2000 i altres ENPEs, on es troben al seu torn les categories de parc natural i reserves naturals, paratges naturals d'interès nacional. Els costos inclouen tota la gestió, és a dir, la inversió, el manteniment, la despesa corrent i de personal destinat als espais (excepte el

personal de Serveis Centrals i el de Serveis Territorials). Per tant, multiplicant el cost anual associat a cada tipus de protecció per les hectàrees corresponents s'obté el cost total anual, que multiplicat per 20 anys proporciona una xifra aproximada de quant costarà la protecció dels espais oberts i del paisatge prevista pel Pla, que ascendeix a 372 milions d'euros²⁴.

Taula 5.4: COST ANUAL DE CONSERVACIÓ DELS ESPAIS OBERTS A LES COMARQUES GIRONINES

	Hectàrees	Cost / Hectàrea (€)	Cost total anual (€)
Altres ENPEs (Parcs Naturals, Reserves Naturals, Paratges Naturals d'Interès Nacional)	38.612,31	165	6.371.031,15
PEIN i Xarxa Natura 2000	152.846,01	80	12.227.680,80
Total espais oberts protegits	191.458,32		18.598.711,95

Font: elaboració pròpia en base a dades del DMAH.

L'import que més ressalta dins el cost total és l'associat a altres ENPEs, per la importància del cost anual per hectàrea que implica el manteniment d'aquest tipus de protecció (165 €). La conservació dels Parcs Naturals i de les reserves naturals representa el 34% de la despesa total en espais oberts protegits. L'altre concepte dintre del cost total correspon al PEIN i Xarxa Natura 2000, principalment pel nombre d'hectàrees que comprèn (79,5% del total de sòl protegit

Taula 5.5: ESPAIS OBERTS PER COMARCA. HECTÀREES

	Alt Empordà	Baix Empordà	Garrotxa	Gironès	Pla de l'Estany	Ripollès	Selva
Altres ENPEs	19.912,49	0,99	16.458,56	2,43	1,56	1,56	2.236,28
Parc natural	10.410,25		15.255,43				2.127,41
Reserva natural	3.716,18	0,99	1.203,13	2,43	1,56	1,56	57,89
Paratge natural	5.786,06						50,98
PEIN + XN2000	29.774,22	25.243,72	23.336,56	18.187,45	1.642,35	33.761,05	20.900,66
TOTAL	49.686,71	25.244,71	39.795,12	18.189,88	1.643,91	33.762,61	23.136,94

Font: elaboració pròpia en base a dades del DMAH.

²⁴ Les dades de cost per hectàrea dels diferents tipus de sòl protegit corresponen a xifres facilitades pel Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) i per la Fundació Territori i Paisatge.

Taula 5.6: ANUAL DE CONSERVACIÓ DELS ESPAIS OBERTS PER COMARCA. MILERS D'EUROS

Font: elaboració pròpia en base a dades del DMAH.

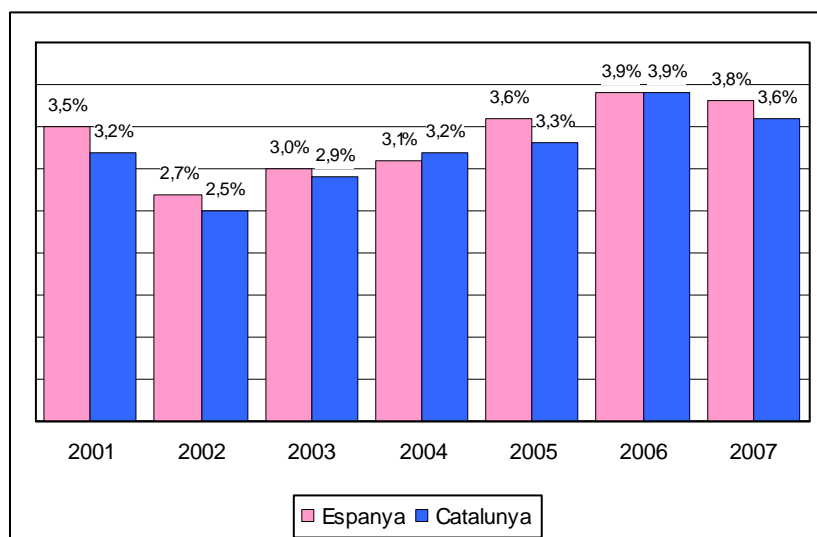
	Alt Empordà	Baix Empordà	Garrotxa	Gironès	Pla de l'Estany	Ripollès	Selva
Altres ENPEs	3.285,56	0,16	2.715,66	0,40	0,26	0,26	368,99
Parc natural	1.717,69		2.517,15				351,02
Reserva natural	613,17	0,16	198,52	0,40	0,26	0,26	9,55
Paratge natural	954,70						8,41
PEIN + XN2000	2.381,94	2.019,50	1.866,92	1.455,00	131,39	2.700,88	1.672,05
TOTAL	5.667,50	2.019,66	4.582,59	1.455,40	131,65	2.701,14	2.041,04

5.5. Marc financer

Per valorar les possibilitats de l'economia per assolir els nivells d'inversió pública en infraestructures necessaris per implementar el Pla, és a dir, per analitzar la coherència financera del conjunt d'actuacions, cal tenir present l'evolució històrica d'algunes variables de l'economia catalana, com ara el producte interior brut (PIB), la formació bruta de capital (FBK), i la inversió pública, especialment la dedicada a infraestructures.

Segons dades de l'Idescat, el PIB català durant el període 2001-2007 ha mantingut un important ritme de creixement, lleugerament inferior a la mitjana espanyola a excepció de l'any 2004, on va ser superior, i de l'any 2006, en què van tenir la mateixa taxa. Fins ara, la primera dècada del segle XXI ha mostrat la fortalesa de l'economia catalana amb creixements anuals iguals o superiors al 2,5%, i amb taxes per sobre del 3,5% els dos darrers anys.

Gràfic 5.2: CREIXEMENT DEL PIB A CATALUNYA I A ESPANYA

D'altra banda, l'evolució de la formació bruta de capital presenta uns resultats força positius ja que manté un creixement molt destacable, al qual estan col·laborant tant la inversió en construcció com la inversió en béns d'equipament, que registra per quart any consecutiu un avanç molt important, especialment notori el 2005 i el 2006²⁵. Malgrat això, cal destacar que

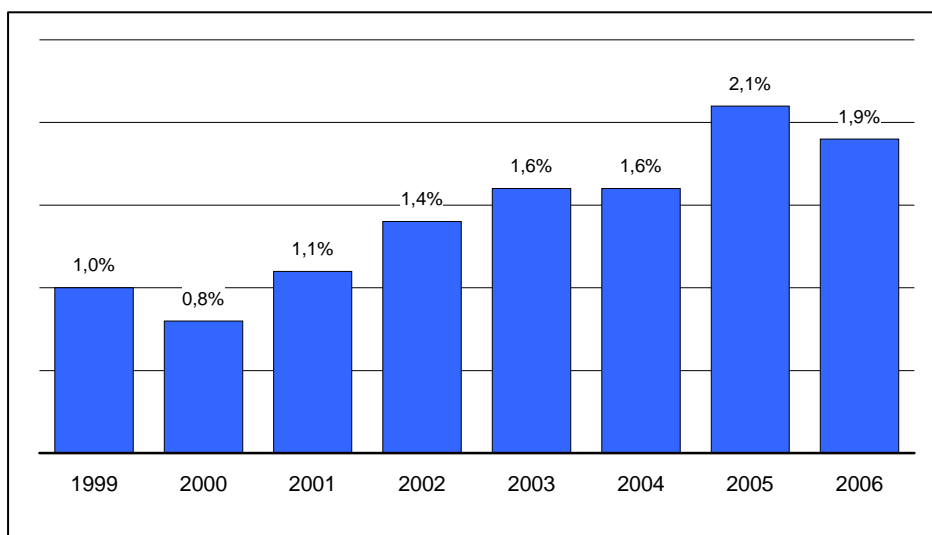
²⁵ Departament d'Economia i Finances (2007).

l'evolució de la formació bruta de capital pateix a partir de l'any 2007 l'efecte de la crisi immobiliària, i es comencen a fer paleses les conseqüències del deteriorament del clima econòmic en la inversió en béns d'equipament²⁶. L'evolució del pes de la formació bruta de capital sobre el PIB a Catalunya mostra una evolució positiva des del 1995, fluctuant entre un 24% i un 28%.

Particularment, a efectes del planejament territorial és important analitzar com ha evolucionat la inversió pública en infraestructures, que ha tingut un creixement superior al 100% durant el període 2000-2006, segons dades del Departament de Política Territorial i Obres Públiques i que inclouen tant la despesa realitzada per aquest departament com la del Ministeri de Foment. La inversió pública en infraestructures a Catalunya representa a l'any 2006 un 1,9% del PIB, percentatge que ha anat evolucionant a l'alça durant tot el període fins el 2006, any en el qual ha disminuït lleugerament en relació l'any anterior²⁷.

Les inversions en infraestructures resulten primordials per a una economia, ja que faciliten el flux de recursos, mercaderies i persones. Estudis empírics referent a aquest tema han obtingut unes taxes de retorn per a la inversió pública en infraestructures que se situen entre el 19% i el 117%. De fet, un estudi realitzat per a Espanya sobre els efectes de la inversió pública en infraestructures en l'estructura de costos de les indústries, ha conclòs que aquella és un instrument molt important per millorar la competitivitat a través de la reducció dels costos de producció²⁸. La importància de la inversió pública en infraestructures es reforça encara més si es té en compte que l'augment de la competitivitat és un tema preocupant en els últims anys. Espanya, malgrat estar entre les principals economies del món, segueix estancada en l'índex de competitivitat que elabora cada any el Fòrum Econòmic Mundial (WEF), situant-se en el lloc 28 en l'última presentació d'aquest índex.

Gràfic 5.3: INVERSIÓ EN INFRAESTRUCTURES
Percentatge sobre el PIB

Si en paral·lel a l'evolució econòmica general s'analitza l'evolució de la formació bruta de capital i de la inversió pública en infraestructures en el període 2001-2006, s'observa com aquesta última té importants variacions interanuals de signe positiu a excepció de l'últim any,

²⁶ Departament d'Economia i Finances (2008).

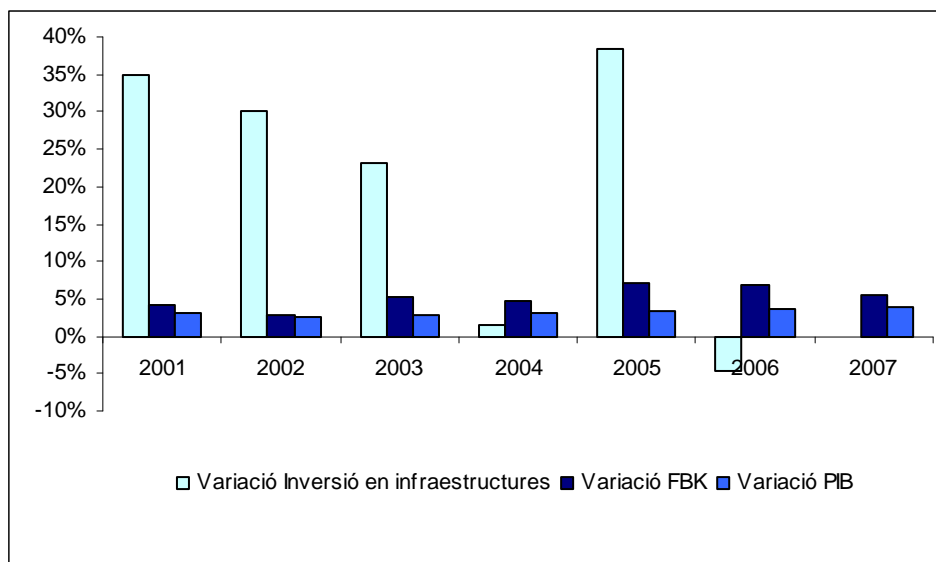
²⁷ Departament de Política Territorial i Obres Públiques (2008). Les dades es refereixen a la inversió realitzada pel mateix Departament i el Ministeri de Foment en infraestructures.

²⁸ Aviés, C.; Gómez, R. & Sánchez, J. (2001), *The effects of Public Infrastructure on the Cost Structure of Spanish Industries* a *Spanish Economic Review*, 3, pp. 131-150.

mentre que tant la formació bruta de capital com el PIB, que presentaven taxes de creixement amb una tendència positiva, comencen a descelerar-se a partir de l'any 2006 com a conseqüència dels primers símptomes de la desacceleració de l'economia nacional. Encara que aquest estudi no inclou les inversions privades en infraestructures, és important assenyalar aquí que aquestes es centren, gairebé exclusivament, en les concessions d'autopistes i que la seva evolució es caracteritza per presentar fortes oscil·lacions interanuals.

Dins de les hipòtesis principals per valorar la disponibilitat de recursos per a inversió en infraestructures econòmiques, es troben les realitzades sobre el creixement futur del PIB. En aquest informe s'utilitzen per als anys 2008 i 2009 les previsions macroeconòmiques fetes per a Catalunya pel Departament d'Economia i Finances (novembre 2008). És a dir, s'adoptà un creixement anual del 1,2% i del -0.1% per als anys 2008 i 2009 respectivament. Per l'any 2010 s'aplicarà un creixement del 2,4% segons la previsió de l'escenari baix de l'Idescat. Per a la resta del període (2011-2026), tenint en compte les previsions del Pla d'Infraestructures de Transport de Catalunya 2005, i sota un criteri conservador, s'aplicarà una taxa de creixement del 2%. D'altra banda, per al percentatge del PIB que es destinarà a infraestructures els pròxims anys s'ha utilitzat la mitjana del període 2002-2006 que és d'un 1,72%.

Gràfic 5.4: EVOLUCIÓ DE LA INVERSIÓ, FBK I PIB

A la Taula 5.7 es resumeix el total dels costos de les actuacions del Pla Territorial de les comarques gironines per al període 2007-2026 que s'eleva a 9.796 milions d'euros. D'altra banda, a la Taula 5.8 es resumeixen els valors finals de recursos disponibles per a infraestructures a Catalunya en el període 2007-2026 obtenint-se un total de 79.899 milions d'euros²⁹.

Pel que fa a les infraestructures, el cost total de les actuacions s'estima en uns 4.941 milions d'euros pel període 2007-2026 el que representa un 6,2% del total de recursos disponibles per a Catalunya en aquest període. Com es pot observar a la Taula 5.7, aquest percentatge es troba dos punts percentuals per sota del pes del VAB de les comarques gironines en el total del VAB català.

²⁹ En estudis econòmics i financers de plans anteriors s'han inclòs també els fons provinents de la UE, els quals ara no es consideren ja que, segons el nou Marc Estratègic Nacional de Referència per al període 2007-2013, Catalunya no es troba dintre de les regions destinatàries d'inversió de l'eix d'actuacions no. 4 (transport i energia).

Taula 5.7: COST DE LES ACTUACIONS DEL PLA TERRITORIAL DE LES COMARQUES GIRONINES (2007-2026)

	Milions €
Infraestructures viàries	3.041
Infraestructures ferroviàries i logístiques	1.900
Habitatges de protecció pública	4.371
Promoció del sector turístic	112
Conservació, manteniment i gestió dels espais oberts	372
TOTAL	9.796
VAB Comarques gironines 2001	8.912
VAB Comarques gironines 2001 / VAB CATALUNYA 2001	8,2%

Font: elaboració pròpia.

D'aquesta anàlisi es desprèn que el cost total de les actuacions, proposades al Pla, es troba dins dels recursos disponibles a l'economia catalana per inversions en infraestructures públiques durant el període de referència. Per tant, les inversions derivades de les propostes del Pla s'ajusten plenament a les possibilitats de l'economia en el període considerat.

Taula 5.8: RECURSOS DISPONIBLES PER A INVERSIÓ EN INFRAESTRUCTURES A CATALUNYA (2001-2026)

	Creixement del PIB (1)	PIB (1)	Inversió en Infraestructures (2)	Recursos públics disponibles	Recursos públics disponibles acumulats
	Percentatge	Milions d'euros	% s/ PIB	Milions d'euros	Milions d'euros
2001	3,2%	128.643	1,10%	1.415	1.415
2002	2,5%	137.308	1,40%	1.922	3.337
2003	2,9%	147.194	1,60%	2.355	5.692
2004	3,2%	157.818	1,60%	2.525	8.218
2005	3,3%	170.113	2,10%	3.572	11.790
2006	3,9%	183.821	1,90%	3.493	15.283
2007	3,6%	196.546	1,72%	3.381	18.663
2008	1,2%	198.905	1,72%	3.421	22.084
2009	-0,1%	198.706	1,72%	3.418	25.502
2010	2,4%	203.475	1,72%	3.500	29.002
2011	2,4%	208.358	1,72%	3.584	32.586
2012	2,4%	213.359	1,72%	3.670	36.255
2013	2,4%	218.479	1,72%	3.758	40.013
2014	2,4%	223.723	1,72%	3.848	43.861
2015	2,4%	229.092	1,72%	3.940	47.802
2016	2,4%	234.590	1,72%	4.035	51.837
2017	2,4%	240.220	1,72%	4.132	55.968
2018	2,4%	245.986	1,72%	4.231	60.199
2019	2,4%	251.889	1,72%	4.332	64.532
2020	2,4%	257.935	1,72%	4.436	68.968
2021	2,4%	264.125	1,72%	4.543	73.511
2022	2,4%	270.464	1,72%	4.652	78.163
2023	2,4%	276.955	1,72%	4.764	82.927
2024	2,4%	283.602	1,72%	4.878	87.805
2025	2,4%	290.409	1,72%	4.995	92.800
2026	2,4%	297.378	1,72%	5.115	97.915

Font: elaboració pròpia en base a informació de l'Idescat i del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

(1) Les dades de PIB del període 2001-2007 corresponen al PIB harmonitzat en base 2000 (Idescat). A partir del 2008 el PIB es calcula en base a les hipòtesis de creixement.

(2) Per al període 2001-2006 són dades d'inversió efectivament realitzada. Per a la resta d'anys s'utilitza la mitjana d'aquest valor en el període 2002-2006.

RESUM

Estructura Productiva

⇒ Alt Empordà:

- Població: el creixement relatiu de la població entre 2001 i 2008 va ser del 26,7%, una xifra similar a la del conjunt de les Comarques Gironines. En termes absoluts representa un augment de 28.573 habitants a la comarca.
- Habitatge: El parc d'habitatges de l'Alt Empordà l'any 2006 era 108.697 unitats, dels quals un 38% eren principals. El parc d'habitatges d'aquesta comarca és el més alt de l'àmbit de Comarques Gironines. L'augment d'habitatges entre 2001 i 2006 ha estat de 11.163 unitats.
- Estructura productiva: l'agricultura, la construcció i els serveis tenen uns pesos superiors a la mitjana catalana, destacant les branques de comerç, hostaleria, i immobiliàries i serveis a les empreses. Cal assenyalar la importància de la pesca en aquesta comarca, on té un dels pesos en ocupació més elevat de tot Catalunya. Entre 2001 i 2008 destaca la variació positiva del pes dels serveis en termes d'afiliats a règim de la seguretat social i autònoms, mentre que la resta de sectors tenen variacions negatives. El creixement acumulatiu anual conjunt dels afiliats a les quatre branques productives en el període assenyalat va ser del 5,3%, un dels més alts de l'àmbit de comarques gironines.
- Creixement econòmic: Si entre 1996 i 2001 la comarca va partir un decreixement del VAB del -1%, entre 2001 i 2007 la taxa de variació d'aquesta macromagnitud és positiva per a tots els sectors, destacant la construcció i els serveis.

⇒ Baix Empordà:

- Població: La població del Baix Empordà ha experimentat un creixement del 20% entre 2001 i 2008, el que en termes absoluts representa 21.828 persones més. Es tracta d'una taxa de creixement relatiu sis punts inferior al del conjunt de les 7 comarques gironines.
- Habitatge: L'any 2006 el Baix Empordà comptava amb 108.808 habitatges, la xifra més elevada (junt amb l'Alt Empordà) d'entre totes les comarques gironines. El rendiment del parc es situa en un 41%, com en el cas de l'altra Empordà, un dels més baixos de tot l'àmbit.
- Estructura productiva: Destaca el paper preponderant de la construcció dins l'economia d'aquesta comarca, que l'any 2001 representava el 17,9% del seu VAB. L'altra branca majoritària són els serveis, on destaquen l'hostaleria i el comerç. Dins de la indústria, cal destacar la branca del suro. Entre 2001 i 2007 la variació del nombre d'afiliats a la Seguretat Social (règim general i autònoms) ha estat positiva pels serveis, la construcció i el sector primari, mentre que a la indústria va ser de -4,4 punts percentuals. El creixement acumulatiu anual del treballadors al conjunt dels quatre sectors va ser del 3,9%, lleugerament inferior a la mitjana de l'àmbit.
- Creixement econòmic: Entre 2001 i 2007 els quatre grans sectors productius varen tenir una taxa de variació positiva del PIB. Destaca el 4,1% de la construcció, seguida pel 3,7% de variació del PIB del sector serveis. Respecte el període

anterior (1996-2001) suposa una millora, ja que en aquest període el decreixement conjunt va ser del 1,1%.

⇒ Garrotxa:

- Població: La població de la Garrotxa ha tingut un increment moderat de la seva població entre el 2001 i el 2008, de només 11,6%, 15 punts per sota del conjunt de les Comarques Gironines. En termes absoluts, aquest increment es de 5.641 persones.
- Habitatges: La Garrotxa comptava 25.672 habitatges l'any 2006, amb un rendiment del parc del 75%, es a dir, el més elevat de totes les Comarques Gironines, 23 punts per sobre de la mitjana de l'àmbit. Entre l'any 2001 i el 2006, es van construir uns 2.303 habitatges més.
- Estructura productiva: S'ha de destacar el caràcter industrial d'aquesta comarca, ja que l'any 2001, aquest sector representava el 42,1% del seu VAB. Els serveis són també importants (49,1% del VAB), on es destaquen sobre tot els subsectors del comerç i serveis a empreses. En termes d'afiliats al regim general de la Seguretat Social, s'ha de notar que entre l'any 2001 i 2007, el sector de la indústria va perdre 3,2% dels seus ocupats, mentre els serveis i la construcció en va guanyar 1,6% i 1,1% respectivament. El creixement acumulatiu anual dels ocupats pel conjunt de la comarca va ser del 3,2%, 1,6 punts per sota de la mitjana de l'àmbit.
- Creixement econòmic: Pel període 2001-2007, s'ha de posar de relleu el fort creixement del PIB del sector de la construcció, amb un 5,9%, lo que representa la segona taxa de creixement més forta després de la de la Selva (6,4%). Les taxes de variació del PIB pels altres sectors es situen en la mitjana del conjunt de les Comarques Gironines.

⇒ Gironès:

- Població: Si la població del Gironès va tenir un creixement del 8,5% entre l'any 1991 i l'any 2001, durant el període 2001-2008 la seva població va créixer un 22,5%, amb un creixement absolut de 32.170 persones, una quarta part del creixement total de les Comarques Gironines.
- Habitatges: El Gironès tenia a l'any 2006 uns 81.893 habitatges totals, amb un rendiment del parc del 72% (es a dir, 20 punts per sobre de la mitjana de l'àmbit). Gairebé 11.000 habitatges van obtenir el certificat de finals d'obra durant el període 2001-2006, un 20% del total construït en l'àmbit.
- Estructura productiva: Amb un pes de VAB del 69,9% a l'any 2001, el sector dels serveis té un paper molt important en aquesta comarca. Les immobiliàries i serveis a empreses hi tenen una gran incidència, amb un pes de VAB superior al 15%. La indústria i energia representaven el 24,5% del VAB l'any 2001. Aquest mateix sector va experimentar un decreixement dels afiliats al regim general de la Seguretat Social pel període 2001-2006, mentre els sector dels serveis i de la construcció va tenir una evolució positiva. El creixement acumulatiu anual dels ocupats entre el 2001 i el 2007 es el més elevat de tot l'àmbit, amb un 5,9%, i on es destaca sobre tot el creixement del sector primari (+9,3%), i de la construcció (+7,9%).

→ Creixement econòmic: El creixement del PIB en període 2001-2007 del sector dels serveis es el més elevat del conjunt de les comarques, amb un 3,9%. La evolució del PIB de la resta dels sectors es molt semblant a la de les altres comarques.

⇒ Pla de l'Estany:

→ Població: es produeix un augment d'un 13,5% del 2001 al 2008 fins assolir la xifra de 29.645 habitants. Aquest creixement es situa lleugerament per sota de l'experimentat en la dècada anterior (15,5% pel període 1991-2001) i notablement per sota del corresponent al conjunt de comarques gironines (26,3%).

→ Habitatge: el parc d'habitatges ha experimentat el creixement més baix de totes les comarques gironines durant el període 2001-2006, un 8,9% davant la mitjana del 13,5% pel conjunt. Els poc més de 1.300 certificats de finals d'obra situa l'estoc d'habitatge l'any 2006 lleugerament per sobre dels 16.000.

→ Estructura productiva: l'economia del Pla de l'Estany, com la de la Garrotxa, es caracteritza per tenir un pes del sector serveis inferior al de la resta de comarques de l'àmbit. També és un tret diferencial de la comarca la importància del sector primari i de la indústria. Entre 2001 i 2007, segons dades d'afiliats a la Seguretat Social (règim general i autònoms), destaca la variació negativa experimentada pel sector serveis mentre que la resta de sectors tenen una variació positiva.

→ Creixement econòmic: el VAB de la comarca ha experimentat una lleugera davallada en termes reals entre el 1996 i 2001 com a conseqüència de la caiguda dels sectors primari, energètic i de la construcció. Pel que fa als darrers anys (2001-2007), hi ha hagut un canvi de tendència i la construcció s'ha convertit en el principal motor de l'economia comarcal, amb una taxa de variació del 5%. També han presentat taxes de variació positives del PIB la indústria i els serveis. Destacar la taxa negativa en el PIB del sector primari (-1%).

⇒ Ripollès:

→ Població: la població de la comarca ha crescut fins als 26.831 habitants del 2001 al 2008. Això suposa un creixement relatiu d'un 2,1% per aquests vuit anys invertint la tendència prèvia de disminució del 5,2% entre els anys 1991 i 2001 (sent l'única comarca de l'àmbit que presentava una evolució negativa). Tot i així encara és la comarca amb un augment més feble i queda lluny del que s'ha donat en mitja al conjunt de comarques gironines (26,3%).

→ Habitatge: l'estoc final d'habitatge l'any 2006 es situa sobre els 18.363. La construcció de gairebé 1.800 nous habitatges del 2001 al 2006 suposa un increment relatiu del 10,7%, pràcticament tres punts percentuals per sota de la mitjana pel conjunt de comarques gironines pel mateix interval.

→ Estructura productiva: el tret diferencial de l'economia del Ripollès respecte el conjunt de comarques gironines es troba en el fort procés de desindustrialització experimentat en els primers anys del segle XXI. Segons dades d'afiliats a la Seguretat Social pel període 2001-2007 el sector més beneficiat d'aquest procés ha estat el dels serveis i, en termes relatius, el primari.

→ Creixement econòmic: és una de les comarques, juntament amb el Pla de l'Estany, que han patit un decreixement del seu VAB en termes reals entre 1996 i 2001. Aquest decreixement es pot atribuir essencialment a la davallada del sector agrícola i de l'energia. Entre el 2001 i el 2007 tots els sectors presenten una taxa

de variació del PIB positiva, destacant la de la construcció (4,2%) i la dels serveis (3,9%).

⇒ Selva:

- La població de la comarca més poblada de l'àmbit va tenir un creixement del 31,1% entre l'any 2001 i l'any 2008, el que en termes absoluts són quasi 40.000 persones. És tracta del creixement més alt de totes les comarques gironines, i superior a la mitjana de l'àmbit.
- Habitatge: El parc d'habitatges de la comarca era de 94.142 unitats, amb un 53% d'habitatges principals, una xifra similar a la mitjana de l'àmbit. L'increment d'habitatges totals entre 2001 i 2006 ha estat de 14.918 unitats.
- Estructura productiva: El sector serveis és el més important de l'activitat econòmica de la Selva, representant el 2001 el 57% del VAB, xifra una mica inferior a la mitjana catalana. Cal destacar, també, la rellevància de la indústria, que supera el 33% del total. Entre 2001 i 2007 hi ha hagut un increment positiu dels afiliats al règim de la seguretat social del 24,6%, un augment proper a la mitjana de l'àmbit.
- Creixement econòmic: Entre 2001 i 2007 tots els sectors productius varen tenir una taxa de variació del PIB positiva, entre 0,8 (el sector primari) i el 6,4% (construcció). És tracta d'un creixement positiu similar al que es va obtenir en el quinquenni anterior (1996-2001).

Avaluació econòmica de les propostes del pla

La simulació de les hipòtesis de creixement econòmic implícites en el Pla de les Comarques Gironines dona els següents resultats pel que fa a l'evolució dels diferents sectors productius:

⇒ Alt Empordà:

- Sector primari: es mantindria el nombre absolut d'ocupats a l'agricultura, la qual cosa suposaria una pèrdua de pes d'aquest sector en el total.
- Indústria: els ocupats en el sector industrial creixerien segons l'escenari base i s'obtindrien unes necessitats de sòl industrial d'una mica menys de 88 hectàrees.
- Construcció: s'obté un nombre viable d'habitatges a construir, augmentant el percentatge de habitatges principals sobre habitatges totals respecte el seu valor de 2001 (del 38% al 45%).
- Serveis: aquest sector creixeria per sobre de la mitjana i, com a resultat de l'aplicació del model, es conclou que seria necessari construir 87 hotels amb una mitjana de 100 places cadascun i es necessitarien unes 31 hectàrees per a la construcció de càmpings per poder donar ocupació a tots els nous treballadors del sector de l'hostaleria, els quals provindrien tant del propi sector com del sector agrícola i la construcció.

⇒ Baix Empordà:

- Sector primari: igual que en el cas de l'Alt Empordà, l'ocupació agrícola es mantindria en nombre absolut.

- Indústria: l'ocupació en el sector industrial creixeria per sobre de la mitjana de l'economia comarcal, ja que al seu propi creixement tendencial se li sumarien els treballadors que absorbiria del sector agrícola i/o de la nova construcció. En concret, a l'escenari alternatiu 2 es necessitarien aproximadament 198 hectàrees de sòl industrial
 - Construcció: aquest sector ha experimentat un important creixement i, de seguir aquesta pauta de comportament, la xifra obtinguda d'habitatges per construir es dispararia i superaria lleument el potencial de planejament. Així, es frenaria el creixement de l'ocupació en el subsector de la nova construcció amb el manteniment de la ràtio d'habitatges principals sobre habitatges totals a la xifra del 2001 (41%).
 - Serveis: per al manteniment del sector de l'hostaleria, que incorporaria al seu propi creixement treballadors del sector agrícola i/o de la nova construcció, seria necessari construir, fins l'any 2026, 54 hotels amb una mitjana de 100 places cadascun i es necessitarien unes 19 hectàrees per a la construcció de càmpings.
- ⇒ Garrotxa:
- Sector primari: la caiguda en l'ocupació del sector agrari durant la dècada dels anys noranta és un clar símptoma de la disminució del pes d'aquest sector en l'economia de la comarca. En l'horitzó 2026 es suposa que es mantindrà igual el nombre d'agricultors i, així, es consolidarà aquest sector a la Garrotxa.
 - Indústria: el pes dels ocupats en el sector industrial es mantindria al nivell de l'any 2001, ja que aquesta comarca té un caràcter industrial molt important. El nombre d'ocupats per tant augmentaria de gairebé 3.000 persones fins a l'any 2026.
 - Construcció: el manteniment de les pautes actuals del sector portaria associat una important davallada en el percentatge d'habitatge principal, del 75% actual al 63% l'any 2026, així com un consum de sòl molt per sobre del disponible. Un control del sector basat en una frenada del creixement del sector mantindria el rendiment del parc al voltant del 70%.
 - Serveis: el creixement per sobre de la mitjana en termes d'ocupats del sector serveis, es pot explicar pel gir de la estructura productiva de la comarca que comptarà menys treballador a la indústria, al qual s'hauria d'afegir l'assignació de llocs de treball que hauria generat la nova construcció sense intervenció. En termes d'ocupació de sòl, aquest fet es traduiria en la construcció de 15 hotels, d'una grandària mitjana de 100 places, així com en la necessitat de disposar de 5,5 hectàrees de terreny per a càmpings. En general, l'augment dels ocupats en el sector serveis significaria que per desenvolupar la seva activitat es necessitarien unes 27 hectàrees de sòl terciari per a activitats no logístiques ni turístiques i unes 27 per a activitats logístiques.
- ⇒ Gironès:
- Sector primari: L'any 2026 es manté el pes del sector en el total d'ocupats, lo que implica un augment de gairebé 1.100 persones.
 - Indústria: El sector creix a la mitjana de la comarca, lo que fixa el pes dels ocupats en un 19%. En aquestes condicions, el sector augmentaria el seu nombre absolut de treballadors de més de 10.000 persones, per situar-se en 23.400 treballadors.

- Construcció: La dinàmica actual del sector de la construcció es incompatible amb uns desenvolupaments sostenibles del territori. Per tal de tenir un creixement més moderat d'aquest sector, hauria de patir una disminució dels llocs de treball localitzats a la comarca, especialment dels relacionats amb la nova construcció. S'aconsegueix millora l'aprofitament del parc d'habitatges i una disminució de les necessitats de sol residencial (unes 300 hectàrees menys).
 - Serveis: Els treballadors que haurien de sortir del sector de la construcció, que es veu sobredimensionat, podrien dirigir-se cap al sector dels serveis, que com es veu en la modelització, es troba en una dinàmica de considerable augment del seu pes per l'any 2026.
- ⇒ Pla de l'Estany:
- En tractar-se d'una comarca on no s'ha previst un creixement potenciat, els escenaris demogràfics del Pla preveuen un creixement de l'1,25% entre 2001 i 2010 i de l'1% per la resta de període de vigència del mateix.
 - Sector primari: es tracta d'un sector important en l'economia de la comarca i que ha mantingut un comportament força estable en els darrers anys. Per aquesta raó el pes dels llocs de treball localitzats al sector primari de l'any 2001 es manté de cara a l'any 2026.
 - Indústria: es considera un escenari amb un manteniment del número absolut dels llocs de treball localitzats al sector industrial, el que implica una davallada del seu pes en el total d'ocupats de l'economia comarcal en l'horitzó 2026 (al voltant del 30%). Per tant, s'observa una rebaixa en la necessitat potencial de sòl industrial que passa a ser de poc més de 25 hectàrees.
 - Construcció: com a la resta de Catalunya, l'evolució recent del sector fa preveure un retrocés del seu pes en l'estructura productiva l'any 2026. L'escenari planteja una reducció d'uns tres punts percentuals de pes en termes d'ocupació, que se situaria sobre un 8,5% del total. Sota aquest supòsit es construirien 4.592 habitatges, xifra que permetria cobrir la demanda de principal establerta pel Pla, i les necessitats de sòl residencial serien de prop de 77 hectàrees.
 - Serveis: el sector haurà d'acollir el diferencial de treballadors de la indústria i de la construcció i, per tant, haurà de créixer per sobre de la mitjana de l'economia comarcal per assolir finalment un pes de gairebé el 55% del total. Aquesta evolució implicaria unes necessitats de sòl per a desenvolupar activitats terciàries i logístiques de poc més d'11 i 25 hectàrees respectivament.
- ⇒ Ripollès:
- En tractar-se d'una comarca on no s'ha previst un creixement potenciat, els escenaris demogràfics del Pla preveuen un creixement de l'1,25% entre 2001 i 2010 i de l'1% per la resta de període de vigència del mateix.
 - Sector primari: tot i que en els darrers anys ha guanyat pes en l'estructura econòmica de la comarca aquest ha estat petit en termes relatius. Com a conseqüència, el pes dels llocs de treball localitzats al sector primari de l'any 2001 es manté de cara a l'any 2026.
 - Indústria: es considera que la forta desindustrialització ha ajustat el model econòmic comarcal i és per això que es mantenen el número absolut de llocs de treball

localitzats al sector industrial, fet que implica un descens del pes del sector en l'horitzó de planejament (sobre el 30%). Aquesta hipòtesi es tradueix en unes necessitats de nou sòl industrial de gairebé 13 hectàrees.

- **Construcció:** es treballa amb la hipòtesi que el pes dels llocs de treball localitzats al sector de la construcció es mantindrà l'any 2026 al seu nivell de l'any 2001. Com a conseqüència millora un punt el pes dels habitatges principals sobre totals (60%) i es cobreixen les necessitats d'habitatge principal previstes per el Pla. Les necessitats de sòl residencial que es deriven de la construcció de gairebé 9.000 habitatges són de poc més de 149 hectàrees.
 - **Serveis:** l'ocupació en aquest sector creixeria per sobre de la mitjana de l'economia comarcal ja que al seu propi creixement tendencial se li sumaria el dels treballadors generats pel procés de refredament de la indústria. En conseqüència, els ocupats en serveis passarien a representar el 54% sobre el total d'ocupats de la regió. Les necessitats de sòl terciari estarien sobre les 13 hectàrees mentre que el sector logístic necessitaria per al seu desenvolupament prop de 17 hectàrees.
- ⇒ **Selva:**
- **Sector primari:** Es mantindrà el nombre de llocs de treball d'aquest sector, lo que suposa una caiguda del pes de 1,3 punts percentuals.
 - **Indústria:** Es proposa en aquest sector de mantenir també el nombre de llocs de treball localitzats, ja que el pes en la estructura productiva d'aquest sector a l'any 2001 es molt elevat (30,4%). Al mantenir el nombre de llocs de treball, el pes baixaria al 18,9%, sense que hi hagi més necessitats de sòl per a desenvolupar activitat industrials.
 - **Construcció:** El rendiment del parc d'habitatges es situa es la franja baixa, amb un 53% a l'any 2001. Al deixar créixer el sector al ritme de la comarca, aquesta ràtio baixaria al 50%. Un creixement limitat del sector (al 1% la primera dècada, 0,8% els anys següents), permetrà que el rendiment es mantingui al 53%.
 - **Serveis:** Dintre d'aquest sector, es proposa que l'hostaleria que es un sector motor de l'economia creixi amb un ritme una mica més elevat que el de la comarca (3%, 2,4%). Amb aquest supòsit, les necessitats de sòl per a desenvolupar activitats turístiques seran de 89 hotels i mica menys de 32 hectàrees de càmpings. Per la resta de serveis, el pes augmenta passa de 41,1% dels llocs de treball localitzats al 55,7%.